

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

HODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE PODNIKU A NÁVRHY NA JEJÍ ZLEPŠENÍ

EVALUATION OF THE FINANCIAL SITUATION OF THE COMPANY AND PROPOSALS TO ITS
IMPROVEMENT

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Denisa Malátová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Martin Pernica, Ph.D.

BRNO 2017

Zadání bakalářské práce

Ústav:	Ústav financí
Studentka:	Denisa Malátová
Studijní program:	Ekonomika a management
Studijní obor:	Účetnictví a daně
Vedoucí práce:	Ing. Martin Pernica, Ph.D.
Akademický rok:	2016/17

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Cíle práce, metody (analýza okolí organizace PESTLE, finanční analýza, SWOT analýza) a postupy zpracování

Teoretická východiska práce (presentace teoretických východisek a přístupů různých autorů, jejich porovnání alespoň v případě výše zmíněných analýz),

Analýza současného stavu

Vlastní návrhy řešení (dle výsledků výše uvedených analýz)

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je zhodnocení dosavadního ekonomického vývoje vybraného podniku prostřednictvím analýzy okolního prostředí PESTLE, analýzy vnitřního prostředí alespoň prostřednictvím finanční analýzy nejméně za období let 2011 – 2015, odhalení silných stránek a slabín, hrozeb a příležitostí formou SWOT analýzy a dále navržení opatření, která povedou ke zlepšení zjištěného stavu.

Základní literární prameny:

BLAHA, Z. a I. JINDŘICHOVSKÁ. Jak posoudit finanční zdraví firmy. 3. vyd. Praha: Management Press, 2006. 196 s. ISBN 80-7261-145-3.

KNÁPKOVÁ, A. a D. PAVELKOVÁ. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

KISLINGEROVÁ, E. a J. HNILICA. Finanční analýza: Krok za krokem. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-807179-713-5.

RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 3. vyd. Praha: Grada, 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

HRDÝ, M. a M. HOROVÁ. Finance podniku. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009. 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2016/17

V Brně dne 28.2.2017

L. S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce je zaměřena na zhodnocení ekonomického vývoje Zemědělského družstva Strmilov v letech 2011 – 2015 převážně prostřednictvím metod finanční analýzy. Dále se zabývá rozborem vnějšího okolí podniku s využitím analýzy PESTLE a odhalením silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb společnosti pomocí SWOT analýzy. Na základě provedených analýz práce obsahuje návrhy pro zlepšení ekonomické situace v budoucích obdobích.

Abstract

The bachelor's thesis uses methods of financial analysis to assess the economical progress of the Agricultural Cooperative Strmilov between the years 2011 and 2015. Specifically, the thesis presents a PESTLE analysis of external conditions and conducts an SWOT analysis to identify the strong and weak points of the business and its present opportunities and threats. Based on the analyses performed, the thesis gives suggestions for future improvements to the cooperative's economy.

Klíčová slova

finanční analýza, účetní výkazy, absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, soustavy ukazatelů, SWOT analýza, PESTLE analýza

Keywords

financial analysis, financial statements, absolute indicators, differential indicators, ration indicators, systems of indicators, SWOT analysis, PESTLE analysis

Bibliografické citace

MALÁTOVÁ, D. *Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2017. 98 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Martin Pernica, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 31. května 2017

podpis studenta

Poděkování

Své poděkování bych ráda vyjádřila panu Ing. Martinu Pernicovi, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, spoustu cenných a odborných rad, připomínek a věnovaný čas. Dále bych ráda poděkovala Zemědělskému družstvu Strmilov za možnost zpracování této závěrečné práce právě zde a také za ochotu a vstřícnost při zodpovídání potřebných dotazů a poskytování informací. V neposlední řadě patří mé poděkování rodině a přátelům za jejich podporu a trpělivost.

OBSAH

ÚVOD	11
1 CÍLE A METODIKA PRÁCE	12
1.1 Použité metody.....	12
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	14
2.1 Analýza okolí podniku	14
2.1.1 PESTLE analýza.....	14
2.2 Úvod do finanční analýzy a její úloha.....	15
2.2.1 Uživatelé finanční analýzy	16
2.2.2 Zdroje informací pro finanční analýzu	17
2.2.3 Základní rozdělení metod finanční analýzy	18
2.3 Metody finanční analýzy	19
2.3.1 Analýza absolutních ukazatelů	19
2.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů	20
2.3.3 Analýza poměrových ukazatelů	23
2.3.4 Analýza soustav ukazatelů	31
2.4 Benchmarking	36
2.5 SWOT analýza	36
3 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	37
3.1 Představení analyzované společnosti	37
3.1.1 Základní údaje o Zemědělském družstvu Strmilov	37
3.1.2 Historie Zemědělského družstva Strmilov	38

3.1.3 Popis činnosti organizace	38
3.1.4 Organizační struktura	40
3.2 Analýza okolí podniku	42
3.2.1 PESTLE analýza.....	42
3.3 Finanční analýza.....	45
3.3.1 Analýza absolutních ukazatelů	45
3.3.2 Analýza fondů finančních prostředků	54
3.3.3 Analýza bodu zvratu.....	56
3.3.4 Analýza poměrových ukazatelů	57
3.3.5 Analýza soustav ukazatelů	65
3.4 Benchmarking	68
3.5 SWOT analýza	71
3.6 Souhrnné hodnocení.....	72
4 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ	75
4.1 Outsourcing části rostlinné výroby	75
4.1.1 Náklady na nákup nových strojů a realizaci rostlinné produkce vlastní činností	75
4.1.2 Náklady na realizaci rostlinné produkce dodavatelskými službami.....	77
4.1.3 Porovnání nákladů.....	78
4.2 Zahájení produkce průmyslových brambor	79
4.2.1 Realizace návrhu	79
4.2.2 Porovnání výnosů a nákladů produkce plodin.....	80

4.3 Úspora nákladů za energie.....	83
4.3.1 Realizace návrhu	83
4.3.2 Porovnání výše nákladů.....	83
ZÁVĚR	86
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	88
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	92
SEZNAM GRAFŮ	93
SEZNAM VZORCŮ.....	94
SEZNAM TABULEK	95
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	97
SEZNAM PŘÍLOH.....	98

ÚVOD

Finanční řízení lze považovat za neodmyslitelnou část každého podniku. Právě finance jsou zdrojem zajištění chodu veškerých procesů ve firmě, a proto je velmi důležité se na jejich vývoj a činnosti s nimi spojenými důkladně zaměřovat. Kvalitním nástrojem a podkladem pro rozhodování o financích podniku je finanční analýza, jejíž pomocí lze komplexně odhalit řadu pozitivních i negativních faktorů, které na podnik působí. Prostřednictvím získaných výsledků je možné zjištěné negativní hodnoty v budoucnu odstraňovat, napravit a pozitivní využívat ve prospěch společnosti a rozvíjet je.

V současné době si však situace na trhu přímo vyžaduje analyzovat nejen oblast hospodaření, ale také veškeré činnosti podniku pro zajištění konkurenceschopnosti, tržního postavení a kvalitního rozhodování o následném vývoji firmy v prostředí změn, které samotný podnik většinou nemá možnost ovlivnit, ale může je alespoň předvídat a následně se jim přizpůsobit. Bakalářská práce je zaměřena na hodnocení finanční situace zemědělského podniku, přičemž podnikání v oblasti zemědělství přináší celou řadu faktorů, které samotný podnik nedokáže ovlivnit a dochází tak následně k adaptaci podniku těmto vlivům.

Zemědělství zastává velmi důležitou úlohu každého státu a jeho obyvatel, z tohoto důvodu je nutné dbát na jeho rozvoj. Za základní legislativu zemědělství lze považovat Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, jehož primární účel představuje: „*vytváření podmínek pro zajištění schopnosti českého zemědělství, zabezpečit základní výživu obyvatel, potravinovou bezpečnost a potřebné nepotravinářské suroviny.*“ (Zákon č. 252, 1997, § 1 a) V České republice je zaznamenáván trvalý růst spotřeby potravin, přičemž potravinovou soběstačnost je možné sledovat u produkce obilovin, mléka, hovězího masa, cukru a piva. Naopak velmi nízká soběstačnost představuje produkce vepřového masa, jejíž hodnota se během 20 let snížila o 59,1 % (Český statistický úřad, 2016).

V oblasti zemědělství lze pozorovat velmi nepředvídatelné výkyvy ve vývoji cen zemědělských produktů, které jsou ovlivňovány vedle naplnění potřeb trhu také naprosto odlišnými faktory, jejichž přímý původ v některých případech není možné přímo určit, čímž lze obor zemědělství charakterizovat jako specifický ve srovnání s obory ostatními. Zejména z tohoto důvodu se volba zemědělského podniku pro finanční analýzu stává velmi zajímavou.

1 CÍLE A METODIKA PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení finanční situace Zemědělského družstva Strmilov (dále jen ZD Strmilov), a to prostřednictvím finanční analýzy provedené v časovém období od roku 2011 do roku 2015. Na základě výsledků provedených analýz pak vyhodnocení současného stavu společnosti, jejího finančního zdraví a následně sestavení návrhů pro zlepšení stávající situace. Práce je rozdělena na část teoretickou, analytickou a návrhovou.

Mimo jiné bude také potřeba stanovit další dílčí cíle, které pomohou k dosažení klíčového záměru závěrečné práce.

Mezi parciální cíle bude patřit:

- vyhledání a prostudování odborné literatury,
- zpracování teoretických poznatků,
- představení vybraného podniku, seznámení se s jeho historií, strukturami a činnostmi, které provádí,
- analýza společnosti prostřednictvím výpočtů finančních ukazatelů,
- analýza vnitřního a vnějšího okolí podniku,
- vyhodnocení dosavadní finanční situace družstva,
- porovnání výsledků analýz s doporučenými hodnotami a vybrané výsledky ukazatelů s podobným podnikem,
- navržení možností pro zlepšení současného stavu společnosti.

1.1 Použité metody

V následujícím textu jsou uvedeny metody, které budou použity při zpracování závěrečné práce.

Metody strategické analýzy

Pro zpracování strategické analýzy bude využita analýza okolního prostředí PESTLE, pomocí které lze hodnotit šest typů faktorů, jimiž jsou faktory politické, ekonomické, sociální, technologické, legislativní a ekologické (Managementmania.com, 2015). Po provedení finančního rozboru dojde k analýze silných a slabých stránek podniku, jeho příležitostí a ohrožení pomocí SWOT analýzy (Keřkovský, Vykypěl, 2002, s. 97).

Metody finanční analýzy

Jako vstupní data pro tvorbu finanční analýzy slouží především položky účetních výkazů. Při tvorbě finančního rozboru je důležité klást důraz na tvorbu časových řad, jelikož jednotlivé ukazatele a jejich vývoj je hodnocen právě v čase. Mezi elementární metody finanční analýzy patří analýza stavových ukazatelů, analýza rozdílových a tokových ukazatelů, přímá analýza intenzivních ukazatelů a konečně analýza soustav ukazatelů (Růčková, 2015, s. 41 – 44). Elementárních metod finanční analýzy bude využito především v analytické části závěrečné práce.

Analýza

Analýza představuje rozklad zkoumaného předmětu na jednotlivé části, které lze pak snadněji poznat jako celek díky možnosti jejich hlubšího poznání (Synek, Sedláčková, Vávrová, 2007, s. 20 – 21). Metody analýzy bude využito v analytické a návrhové části práce.

Syntéza

Pomocí syntézy jsou dílčí části skládány do celku, čímž je možné pozorovat vzájemné souvislosti a vývoj jednotlivých složek daného jevu (Synek, Sedláčková, Vávrová, 2007, s. 20 – 21). Metoda syntézy bude využita v rámci analytické a návrhové části práce.

Srovnávání

Tato metoda je považována za základní metodu hodnocení a je nutné ji provádět minimálně u dvou různých předmětů. Pomocí srovnávání lze zjistit shodné či rozdílné stránky daného předmětu (Synek, Sedláčková, Vávrová, 2007, s. 19 – 20). Metoda srovnávání bude použita v analytické části závěrečné práce v rámci mezipodnikového srovnání a porovnání s doporučenými hodnotami výsledných ukazatelů.

Indukce

Pomocí indukce je možné na základě řady poznatků o jednotlivostech vyvodit obecný závěr a zjistit tak podstatu daného jevu. (Synek, Sedláčková, Vávrová, 2007, s. 22). Metody indukce bude využito v analytické a návrhové části závěrečné práce.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

Teoretická část bakalářské práce bude z největší části zaměřena na nástroj hodnocení finančního stavu podniku, tedy na finanční analýzu. Bude uvedeno, jakou úlohu tento rozbor pro analyzované podniky představuje, dále pak kdo je uživatelem analýzy, jaké zdroje informací jsou potřebné pro její vykonání. Dojde k představení metod finanční analýzy, u kterých budou uvedeny jednotlivé vzorce pro výpočty finančních ukazatelů. V neposlední řadě se tato část práce zaměřuje na srovnávací analýzu benchmarking. Nakonec budou zmíněny vybrané strategické analýzy, které se zaměřují na vnitřní a vnější okolí podniku.

2.1 Analýza okolí podniku

Okolí podniku je možné rozdělit na dvě skupiny, a to na vnější a vnitřní. Vnitřní okolí je spojeno s vnitřním potenciálem firmy, jenž má vliv na její řízení a zahrnuje například to, jaké má podnik cíle nebo jakými zdroji disponuje. Druhou skupinou je vnější okolí, které dělíme na mikrookolí a makrookolí. V případě mikrookolí se jedná o faktory, které podnik může určitým způsobem ovlivnit, naopak v rámci makrookolí jde o faktory, které na podnik působí, ale nelze je ovlivňovat, jelikož jsou nezávislé na působnosti firmy na trhu (Váchal, Vochozka a kolektiv, 2013, s. 93).

2.1.1 PESTLE analýza

Pro zpracování analýzy okolí podniku existuje řada metod, přičemž mezi nejčastěji používanými lze řadit analýzu PESTLE. Tento rozbor se zaměřuje na faktory, které podnik není schopen ovlivňovat. Prostředí okolí lze charakterizovat jako velmi složité. Aby došlo ke snížení těchto složitostí, je vhodné využít analýzy, pomocí kterých lze strukturovat vlivy okolí do jednotlivých skupin. Výhodu možnosti zavedení takovéto struktury přináší právě analýza PESTLE (Odcházal, 2007, s. 25).

Analýza PESTLE zahrnuje šest typů různých faktorů, jimiž jsou:

- **politické faktory okolí** – politika vlády, ideologie, obchodní politika,
- **ekonomické faktory okolí** – ekonomický růst, chování konkurence, chování dodavatelů,
- **sociální faktory okolí** – demografické trendy, postoj k práci, sociální hodnoty,

- **technologické faktory okolí** – používání výpočetní techniky, inovace, metody a procesy výroby,
- **legislativní faktory okolí** – zákony dané země, mezinárodní právo, harmonizace zákonů a daní,
- **ekologické faktory okolí** – regulace emisí, znečištění, ekologické zájmové skupiny (Odcházal, 2007, s. 25).

Cílem PESTLE analýzy je identifikace jevů, rizik a událostí, které mají vliv na organizaci v rámci jednotlivých skupin faktorů (Managementmania.com, 2015).

Tato analýza může pro vlastní zpracování vyžadovat velký objem informací z mnoha oborů, což může být náročné jak z hlediska časového, tak i finančního. Externích faktorů může být celá řada a stanovení, které faktory mají na organizaci vliv a které již ne, je nelehký úkol (Odcházal, 2007, s. 26).

2.2 Úvod do finanční analýzy a její úloha

Úloha finanční analýzy spočívá v nashromáždění podkladů a informací pro získání možnosti hodnocení finanční situace podniku a na základě výsledků tohoto hodnocení je možné uskutečnit rozhodování o finanční oblasti podniku. Finanční analýza představuje soustavný rozbor dat, která jsou z největší části obsažena v účetních výkazech. Rozborem těchto účetních dat lze sledovat finanční vývoj firmy jak v její minulosti, tak i v její přítomnosti, přičemž ze získaných výsledků lze určit prognózu finančních předpokladů společnosti v budoucích letech (Růčková, 2015, s. 9).

Prostřednictvím finanční analýzy nastává schopnost souhrnného hodnocení finanční situace podniku a následné odhalení původu problémových míst. Tento rozbor umožňuje sestavovat možné návrhy na zlepšení zjištěného stavu a také hodnotit jednotlivé varianty financování ať už při strategickém, tak i při taktickém rozhodování (Bartoš, 2016).

Finanční analýzu lze tedy rozdělit do dvou částí, které znázorňují, jaké funkce analýza v daném okamžiku plní. Jedná se zde o **analýzu ex post**, která slouží pro hodnocení finančního zdraví podniku. Analýza ex post umožňuje získat údaje k určitému okamžiku, které je možné porovnávat jako vývoj časové řady a využít je tak jako předpoklad budoucího vývoje v následujících letech. Druhou částí je **analýza ex ante**, jejíž funkcí je především tvorba finančního plánu. Tento finanční plán je pak tvořen na základě

získaných informací a zpracovaných dat přímo z provedené finanční analýzy. Výstupy vzniklé pomocí finanční analýzy tvoří vstupy pro vyhotovení finančního plánu (Růčková, 2015, s. 21).

Hlavním cílem finančního řízení podniku je udržování určité finanční stability, která je klasifikována pomocí dvou základních a velice důležitých kritérií. V první řadě se jedná o schopnost vytvářet kladný hospodářský výsledek. V případě tvorby zisku, který lze definovat jako primární cíl každého podnikání, jelikož každý, kdo se rozhodne podnikat, má v úmyslu zhodnocovat svůj vložený kapitál a následně také usiluje o rozrůstání tohoto jmění a majetku. Sekundárním, ale přesto nesmírně důležitým cílem finančního řízení je zabezpečení platební schopnosti daného podniku. Pokud společnost není schopna hradit své závazky, je zde vysoká pravděpodobnost, že firma v budoucnu nebude nadále schopna svou podnikatelskou činnost provozovat (Růčková, 2015, s. 10).

Finanční analýzu lze hodnotit jako velmi důležitý nástroj současného turbulentního ekonomického prostředí. Pomocí tohoto rozboru lze identifikovat možná rizika a vyvarovat se jim tak v budoucnosti (Zaharčenko, Zelgalve, 2012).

2.2.1 Uživatelé finanční analýzy

Účetní výkazy jako základní podklady pro tvorbu finanční analýzy poskytují informace mnohým uživatelům. Tyto uživatele je možné dělit na dvě skupiny, a to na uživatele interní a externí, přičemž každá skupina požaduje rozdílné informace pro rozhodování (Knápková, Pavelková, Šteker, 2012, s. 17).

Interní uživatelé

Mezi interní uživatele finanční analýzy patří manažeři, kteří ji využívají jak pro operativní, tak pro strategické finanční řízení společnosti. Jedná se například o analýzu finančního postavení podniku, posouzení finanční situace podniku, dále slouží k rozhodování o investičních záměrech, k volbě optimální kapitálové struktury a také k sestavování finančního plánu podniku. Vedle manažerů jsou zde vlastníci společnosti, u kterých je primárním zájmem hodnocení rentability vložených prostředků. Posledním interním uživatelem jsou zaměstnanci, pro které je nejdůležitější výše mzdy v daném podniku. Zaměstnanci mohou posuzovat očekávaný vývoj a stabilitu firmy dle likvidity a rentability, jelikož je v jejich hlavním zájmu dlouhodobá funkce podniku (Knápková, Pavelková, Šteker, 2012, s. 17).

Externí uživatelé

Do této skupiny jsou řazeni především věřitelé, kteří se zaměřují na sledování vývoje likvidity obchodních partnerů. Pomocí ukazatelů likvidity je totiž možné zjistit, zda je obchodní partner schopen dostát svým závazkům, a navíc je zde také možnost ochrany před vznikem hospodářských problémů na straně věřitele. Schopnost tvorby zisku a odvody daní do veřejného rozpočtu jsou zájmem státních institucí. Do skupiny externích uživatelů jsou řazeni také potenciální investoři, které zajímá celkové finanční zdraví podniku, právě tyto informace jsou stěžejní pro rozhodování investorů v jejich budoucích investičních plánech. Patří sem samozřejmě také konkurenti, pro které jsou firmy podnikající ve stejném oboru a dosahující dobrých výsledků vzorem a inspirací. S těmito podniky pak konkurenti výsledky svých ukazatelů porovnávají (Knápková, Pavelková, Šteker, 2012, s. 17 - 18).

2.2.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Provázanost účetnictví a finanční analýzy lze potvrdit tím, že hlavními podklady pro její tvorbu jsou právě účetní výkazy (Růčková, 2015, s. 9).

Úspěšnost výsledků finanční analýzy se samozřejmě odvíjí od kvality vstupních informací. Účetní výkazy je možné rozdělit na účetní výkazy finanční, které slouží jako zdroj dat zejména externím uživatelům, protože se jedná o výkazy veřejně dostupné. Podávají informace o kapitálové a majetkové struktuře, peněžních tocích a v neposlední řadě také o hospodářském výsledku společnosti. Druhým typem jsou účetní výkazy vnitropodnikové, které umožňují vyhotovit finanční analýzu mnohem přesněji bez určitých nežádoucích zkreslení, a to hlavně díky jejich častějšímu sestavování. Vnitropodnikové účetní výkazy nemají právně předepsanou úpravu, jsou tedy uspořádány dle potřeb každého podniku (Růčková, 2015, s. 21).

„Pro potřeby finanční analýzy nikdy nestačí pouze aktuální výkazy, je nezbytný též pohled do minulosti.“ (Vochozka, Mulač a kolektiv, 2012, s. 136)

Do hlavních zdrojů finanční analýzy je řazena rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz cash flow, přehled o změnách vlastního kapitálu a příloha v účetní závěrce. Velice cenným zdrojem informací může být i výroční zpráva. Mimo těchto zdrojů informací lze využít také zprávy samotného top managementu společnosti či pracovníků na vedoucích

pozicích. Jako další podklad mohou sloužit i ekonomické statistiky, zprávy auditorů, nezávislá hodnocení nebo články odborného tisku (Knápková, Pavelková, Šteker, s. 18).

2.2.3 Základní rozdělení metod finanční analýzy

Při volbě metod finanční analýzy by se mělo přihlížet na účelnost, nákladnost a spolehlivost. Účelnost znamená, že by analýza měla vždy směřovat k předem stanovenému cíli a následně vyhodnotit, jaký účel výsledná analýza plní. Je třeba zohlednit také fakt, že při hodnocení a interpretaci výsledků analýzy se ne pro každý podnik hodí stejná soustava ukazatelů nebo jeden určitý postup. Dále je potřeba zohlednit nákladnost, jelikož při tvorbě rozboru nesmíme zapomenout na to, že vynaložené náklady v podobě stráveného času nad sestavováním analýz a způsobilé práce by měly být přiměřené jejich návratnosti. Co se týče spolehlivosti, tak tu lze zvýšit pouze hodnotnými vstupními zdroji. Platí zde tedy pravidlo, že čím kvalitnější a spolehlivější vstupní informace má finanční analytik k dispozici, tím kvalitnější a spolehlivější výsledky získává (Růčková, 2015, s. 40).

Fundamentální finanční analýza

Při provádění této analýzy je zaměřeno zejména na kvalitativní vyhodnocení ekonomických i neekonomických záznamů o společnosti, přičemž se zde jedná o kvalifikovaný odhad, který je založen na odborných zkušenostech samotného analytika (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 99).

Technická finanční analýza

V rámci této analýzy lze zpracovat ekonomická data kvantitativně s použitím různých matematických a statistických metod. Metody technické finanční analýzy je možné rozdělit do dvou skupin. Jedná se zde o metody elementární technické analýzy a metody vyšší finanční analýzy (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 99 – 100).

a) Metody elementární technické analýzy

Tyto metody jsou považovány za základní stavební kámen finanční analýzy. Jednotlivé elementární metody je možné dělit do několika oddílů, které jako celek tvoří souhrnnou finanční analýzu daného podniku (Růčková, 2015, s. 43).

b) Metody vyšší finanční analýzy

Pro provedení těchto metod je důležitý dostatek dat, která jsou dosazována do modelů pro výpočty a také kvalitní softwarová výbava. Z tohoto důvodu se na jejich zpracování zaměřují zejména přímo specializované firmy, které se rozbořem zabývají více do hloubky a je zde potřeba i rozsáhlejších teoretických a praktických ekonomických znalostí. Tyto metody se v běžné firemní praxi většinou nepoužívají (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 100).

2.3 Metody finanční analýzy

Pro tvorbu finanční analýzy je k dispozici rozsáhlá řada metod hodnocení finančního zdraví podniku, kterou lze v praxi použít, a to především díky rozvoji matematických, statistických a ekonomických věd (Růčková, 2015, s. 40).

2.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Součástí analýzy absolutních ukazatelů je horizontální a vertikální analýza. Prostřednictvím analýzy stavových ukazatelů je získán obraz o stavu jednotlivých položek účetních výkazů k určitému datu, může se zde jednat například o konec měsíce, čtvrtletí nebo roku (Bartoš, 2016).

Horizontální analýza

Horizontální analýza nebo také analýza trendů se využívá pro výpočet absolutních a relativních změn položek účetních výkazů v časové řadě, která by měla zahrnovat minimálně pět let, a to za účelem získání co možná nejpřesnější a objektivní formulace vývoje těchto jednotlivých položek (Bartoš, 2016).

„Horizontální analýza firmy hledá odpověď na otázky: o kolik se změnily jednotlivé položky finančních výkazů v čase anebo o kolik % se změnily jednotlivé položky v čase.“
(Růčková, 2015, s. 115)

Analýzu lze zpracovat ve dvou různých srovnáních, a to buď v meziročním srovnání jako řetězový index, nebo lze provést srovnání na základě bazického indexu, které spočívá v porovnání s výchozím obdobím. Úlohou horizontální analýzy je absolutně, či relativně posoudit dílčí položky účetních výkazů. Při výběru, zda položky srovnávat procentuálně nebo absolutně, je potřebné se zamyslet, jaký výstup od porovnávání očekávat. Pokud je cílem oborové srovnávání, je vhodná volba procentuálního rozboru, který umožňuje

srovnávat více do hloubky, navíc lze získat vyšší schopnost orientovat se v jednotlivých číslech. Absolutní srovnání umožňuje pohlížet na dílčí položky více objektivněji z důvodu jejich absolutního vyjádření. V případě výpočtu procentuální změny je výsledek vyjádřen v procentech. Absolutní změna udává výslednou hodnotu v korunách (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 101).

$$\text{Procentuální změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \cdot 100$$

Vzorec 1: Horizontální analýza – procentuální změna (Růčková, 2015, s. 115)

$$\text{Absolutní změna} = \text{hodnota v běžném období} - \text{hodnota v předchozím období}$$

Vzorec 2: Horizontální analýza – absolutní změna (Růčková, 2015, s. 115)

Vertikální analýza

Cílem vertikální analýzy je sledování skladby položek účetních výkazů, a to ve vztahu k předem určené veličině, kterou bývá celková bilanční suma. Pokud je zaměření výpočtu směřováno na rozvahu, tak výpočet tohoto procentního rozboru spočívá ve stanovení podílu dílčích položek rozvahy na celkových aktivech či pasivech. Provedený podíl vynásobený stem, představuje výslednou hodnotu v procentech (Vochozka, 2011, s. 19).

Vertikální analýza umožňuje určit strukturu majetku a zdrojů financování. Na základě této struktury vzniká jistý přehled o jednotlivých položkách, který napomáhá sledovat vazby mezi majetkem a zdroji jeho financování (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 104).

Výsledky vertikální analýzy lze porovnávat v čase, se stanoveným plánem, s konkurenty, odvětvovými průměry a v neposlední řadě také s doporučenými hodnotami (Vochozka, 2011, s. 19).

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} = \frac{\text{hodnota položky bilance}}{\text{suma hodnot položek v rámci určitého celku}}$$

Vzorec 3: Vertikální analýza (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 103)

2.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele podávají informaci o tom, o kolik se nová hodnota zvýšila či snížila. Pro výpočet jsou potřeba účetní výkazy jako je rozvaha, u které je výsledná hodnota ukazatele získána rozdílem určitých položek aktiv a pasiv. Tyto ukazatele, které jsou

označovány jako fondy finančních prostředků umožňují sledovat finanční stabilitu podniku (Prokúpková, Svoboda, 2014, s. 98).

Fondy finančních prostředků

Fondy finančních prostředků, které se vyjadřují rozdílem souboru určitých položek krátkodobých aktiv a souboru určitých položek krátkodobých pasiv, slouží především k řízení likvidity podniku (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 106).

a) Čistý pracovní kapitál

Pomocí ukazatele čistého pracovního kapitálu, který je známý též jako provozní kapitál, lze vyčíslit hodnotu v korunách, která vyjadřuje, jaká část oběžných aktiv je financována dlouhodobými zdroji. Čistý pracovní kapitál (dále jen ČPK) může vyjít v různých podobách. Prvním výsledkem by mohl být kladný ČPK, kdy je jemu rovná část oběžných aktiv pokryta dlouhodobým kapitálem. Další podobou pak může být záporný ČPK. V tomto případě by dlouhodobá aktiva převyšovala dlouhodobý kapitál, což by pro podnik znamenalo financovat část dlouhodobých aktiv krátkodobými zdroji. Třetím typem je hranice, kdy je ČPK roven nule a krátkodobý majetek je financován krátkodobým kapitálem. Tato skutečnost je pro firmu kritickým bodem, jelikož by se mohla dostat do situace, kdy by byl ČPK záporný, což by mohlo vést k ukončení podnikatelské činnosti (Kolář, 1997, s. 119 – 120).

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - (\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé úvěry} + \text{krátkodobé finanční výpomoci})$$

Vzorec 4: Čistý pracovní kapitál (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 106)

b) Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky určují okamžitou likviditu splatných krátkodobých závazků v daném okamžiku (Knápková, Pavelková, Šteker, 2013, s. 84). Ukazatel je známý také jako čistý peněžní fond a považuje se za nejpřísnější metodu sledování míry likvidity. Výsledná hodnota ukazatele představuje vyjádření v korunách. Za uspokojivou lze považovat kladnou a dostatečně vysokou hodnotu čistých pohotových prostředků (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 109).

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

Vzorec 5: Čisté pohotové prostředky (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 109)

c) Čistý peněžní majetek (Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond)

Tento ukazatel, jehož výsledek je vyjádřen v korunách, představuje střední cestu mezi čistým pracovním kapitálem a čistými pohotovými prostředky, jelikož mimo pohotové prostředky a jejich ekvivalenty do oběžných aktiv započítává i krátkodobé pohledávky. Za žádoucí je považována kladná hodnota ukazatele (Hrdý, Horová, 2009, s. 124).

$$\text{Čistý peněžně – pohledávkový finanční fond} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobý cizí kapitál}$$

Vzorec 6: Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 108)

Ukazatele zisku

Ukazatele zisku patří mezi nejčastěji používaná kritéria hodnocení výkonnosti podniku. Kladný hospodářský výsledek je možné vyjádřit hned několika různými způsoby (Pavelková, Knápková, 2005, s. 19).

EAT - Čistý zisk - Výsledek hospodaření za účetní období

+ daň z příjmu za běžnou činnost

+ daň z příjmu za mimořádnou činnost

= EBT - Zisk před zdaněním

+ nákladové úroky

= EBIT - Zisk před úroky a zdaněním

+ odpisy

= EBITDA - Zisk před úroky, zdaněním a odpisy

(Pavelková, Knápková, 2005, s. 19)

Výsledek hospodaření za účetní období představuje nejdůležitější kategorii zisku pro vlastníky společnosti a slouží k samotnému rozdělování. Pro srovnávání výkonnosti podniku mezi dílčími obdobími a také podniky i ze zemí s odlišným zdaněním je na místě použít ukazatel zisku před zdaněním, jelikož zahrnuje daň z příjmu za běžnou i za mimořádnou činnost. Zisk před úroky a zdaněním umožňuje měřit provozní výkonnost a není ovlivňován způsobem financování a daní. Zisk před úroky, zdaněním a odpisy má výhodu možnosti srovnávání výkonnosti společností bez ohledu na politiku odpisování dlouhodobého majetku. Tento ukazatel je využíván zejména u amerických podniků (Pavelková, Knápková, 2005, s. 19).

Analýza vývoje zisku

Pro analýzu vývoje zisku je využívána metoda určování bodů zvratu, pro kterou je potřebné znát jednotlivé fixní a variabilní náklady podniku (Bartoš, 2016).

Analýza bodu zvratu znázorňuje vztah mezi náklady, objemem produkce a ziskem. Výsledná hodnota bodu zvratu představuje takový objem produkce, při kterém se podnik nedostává ani do pásma zisku a ani do pásma ztráty, což znamená, že vynaložené náklady jsou rovny tržbám. Ukazatel, který představuje nástroj pro rozhodování používaný v krátkodobém časovém horizontu, je velmi důležitým podkladem pro další výpočty a rozhodování ve firmě (Vochozka, Mulač a kolektiv, 2012, s. 23).

$$\text{Bod zvratu} = \frac{\text{fixní náklady}}{\text{prodejní cena za jednotku výkonu} - \text{VN na jednotku produkce}}$$

Vzorec 7: Bod zvratu (Vochozka, Mulač a kolektiv, 2012, s.81)

2.3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele jsou řazeny mezi nejčastěji používané ukazatele a lze je považovat za základní instrument finanční analýzy. Jejich forma je vyjádřena podílem položek účetních výkazů jinými položkami, přičemž pro výpočet jsou nejvíce využívanými účetními výkazy rozvaha a výkaz zisku a ztráty (Mulačová, Mulač a kolektiv, 2013, s. 154 – 155).

a) Ukazatele likvidity

Aby byl podnik schopen dostát svým závazkům, je velmi důležité, aby byl dostatečně likvidní. Dostatečně vysoká míra likvidity podniku zajišťuje jistou finanční stabilitu, přesto se však nedoporučuje, aby tato míra byla vysoká až příliš z důvodu neefektivního využití finančních prostředků, které jsou vázány v aktivech a pro vlastníky podniku pak tento jev představuje výrazně nižší zhodnocování finančních prostředků a následně dochází ke snižování rentability. Z tohoto důvodu je třeba najít bod, kdy míra likvidity zaručí schopnost podniku dostát svým závazkům a také, kdy bude docházet k efektivnímu zhodnocení peněžních prostředků (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 117).

„Likvidita je nevyhnutelnou podmínkou pro dlouhodobou existenci podniku, její výše je otázkou strategie podniku.“ (Vochozka, 2011, s. 209)

Likvidita představuje schopnost podniku přeměnit svá aktiva na peněžní majetek, prostřednictvím kterého následně dochází k včasné úhradě krátkodobých závazků firmy. Přeměnu oběžných aktiv je možné rozčlenit do tří skupin dle toho, jakou obtížnost a rychlost pro jednotlivé složky krátkodobého majetku transformace na peněžní formu představuje. Nejvyšší míru likvidnosti má krátkodobý finanční majetek, další položkou jsou pohledávky a na posledním místě je položka zásob, u kterých je přeměna nejméně snadná (Kislingerová a kolektiv, 2010, s. 103).

Běžná likvidita

Běžná likvidita představuje přeměnu veškerých oběžných aktiv na peněžní majetek, kterým dojde k úhradě krátkodobých závazků podniku. Jedná se tedy o to, kolikrát oběžná aktiva transformovaná na peněžní hotovost dokáží pokrýt krátkodobé závazky v daném okamžiku (Kislingerová a kolektiv, 2010, s. 104). Doporučená hodnota ukazatele se pohybuje v rozmezí 1,5 – 2,5 (Růčková, 2015, s. 56).

Běžná likvidita

$$= \frac{\text{oběžná aktiva}}{(\text{krátk. závazky} + \text{běžné bankovní úvěry} + \text{krátk. finanční výpomoci})}$$

Vzorec 8: Běžná likvidita (Růčková, 2015, s. 55 - 56)

Pohotová likvidita

V rámci pohotové likvidity je úkolem odebrat část oběžných aktiv, která lze velmi obtížně přeměnit v peněžní majetek. Dochází zde k vyloučení položky zásob, jako nejméně likvidní skupiny oběžných aktiv, a tedy k následné úhradě krátkodobých závazku prostřednictvím krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. Výsledná hodnota ukazatele vyjadřuje, kolikrát je podnik schopen dostát svým krátkodobým dluhům pomocí krátkodobého finančního majetku a krátkodobých pohledávek (Kislingerová a kolektiv, 2010, s. 104 – 105). Doporučená hodnota ukazatele se pohybuje v rozmezí 1 – 1,5 (Růčková, 2015, s. 56).

Pohotová likvidita

$$= \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{(\text{krátk. závazky} + \text{běžné bankovní úvěry} + \text{krátk. finanční výpomoci})}$$

Vzorec 9: Pohotová likvidita (Růčková, 2015, s. 55 - 56)

Okamžitá likvidita

Je velmi důležité, aby podnik udržoval přiměřenou výši krátkodobého finančního majetku. Je potřeba zajistit, aby byla jeho výše dostatečná z hlediska jeho platební schopnosti a aby si v období recese podnik vytvořil určitou finanční rezervu pro vznik nenadálých událostí například z důvodu platební neschopnosti vlastních odběratelů. Na druhou stranu vysoká hodnota zejména hotovostních prostředků pak představuje jejich neefektivní využití (Režňáková a kolektiv, 2010, s. 20). Uvedený vzorec pro výpočet okamžité likvidity v rámci pohotových platebních prostředků zahrnuje peníze na běžném účtu, peníze v pokladně, volně obchodovatelné cenné papíry a šeky. Jmenovatel ukazatele započítává nesplacené závazky obchodním partnerům k aktuálnímu datu a starší, běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci. Výsledný podíl těchto dvou položek udává, kolikrát lze splatit dluhy s okamžitou splatností pomocí pohotových platebních prostředků. Doporučovaná hodnota z pramenů americké literatury se pohybuje v rozmezí 0,9 – 1,1, pro Českou republiku se jedná o hodnoty 0,6 – 1,1 (Růčková, 2015, s. 55).

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotov\acute{e} platebn\acute{i} prostředky}}{\text{dluhy s okamžitou splatností}}$$

Vzorec 10: Okamžitá likvidita (Růčková, 2015, s. 55)

b) Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti se zabývají zkoumáním vazeb mezi cizími a vlastními zdroji. Nemusí však v každém případě platit, že vysoká zadluženost pro podnik představuje hrozbu ocitnutí se v negativní situaci, jelikož zapojení cizích zdrojů k vlastnímu kapitálu může přispívat k jeho vyšší rentabilitě (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 32).

„Ukazatele zadluženosti jsou ovlivňovány čtyřmi základními faktory, které podniky zvažují: jsou to daně, riziko, typ aktiv a stupeň finanční volnosti podniku.“ (Kislingerová a kolektiv, 2010, s. 110)

Samotný zákon financování majetku pouze cizími zdroji nedovoluje, jelikož vyžaduje, aby v podniku existovala určitá výše vlastního kapitálu. Druhý extrém, tedy financování aktiv výhradně vlastním kapitálem, by znamenal snížení rentability vlastních zdrojů. Úkolem analýzy zadluženosti podniku je stanovení optimální kapitálové struktury, což představuje hledání ideální vazby mezi cizím a vlastním kapitálem (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 127).

Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti, nazývaný také jako ukazatel věřitelského rizika se vypočítá jako podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům. Vlastníci podniku preferují vyšší hodnotu tohoto ukazatele, neboť působením vlivu finanční páky dochází k vyšší výnosnosti vlastního kapitálu. Naopak věřitelé vyžadují hodnoty nízké, z důvodu růstu rizika při poskytování úvěrů, které je například při likvidaci podniku úměrné růstu jeho zadluženosti. Po vynásobení podílu stem je výsledná hodnota ukazatele vyčíslena v procentech. Pokud je tento ukazatel vyšší než 50 %, věřitelé následně váhají, zda společnosti úvěr poskytnout a obvykle mohou žádat vyšší úrok (Bartoš, 2016).

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Vzorec 11: Celková zadluženost (Růčková, 2015, s. 65)

Koeficient samofinancování

Tento ukazatel vyjadřuje, do jaké míry jsou aktiva financována vlastním kapitálem. Je tedy vyjádřen jako podíl vlastního kapitálu a celkových aktiv. Jedná se o doplňkový ukazatel ukazatele celkové zadluženosti, z čehož vyplývá, že součet obou těchto ukazatelů by měl být roven jedné, v případě vyjádření v procentech je součet roven stu. Pomocí vynásobení podílu položek stem je výsledek vyjádřen v procentech (Bartoš, 2016).

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Vzorec 12: Koeficient samofinancování (Růčková, 2015, s. 65)

Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí znázorňuje, kolikrát zisk převyšuje nákladové úroky, přičemž hodnota doporučená v zahraničí činí trojnásobné i vyšší pokrytí úroků ziskem. Tento ukazatel umožňuje odhalit skutečnost blížícího se úpadku společnosti z důvodu neschopnosti placení úrokových plateb ze zisku (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 129). Za bankovní standard se požadovaná hodnota úrokového krytí rovná třem. V případě dobře fungujících podniků se výše ukazatele pohybuje mezi šesti až osmi násobným pokrytí nákladových úroků pomocí EBITU (Bartoš, 2016).

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

Vzorec 13: Úrokové krytí (Růčková, 2015, s. 65)

Doba splácení dluhů

Ukazatel doby splácení dluhů vyjadřuje počet let, za které by byl podnik schopen splatit své dluhy pomocí provozního cash flow při stávající výkonnosti. Za optimální je považována klesající tendence ukazatele (Knápková, Pavelková, Štekr, s. 87, 2015). Doba splácení dluhů se u finančně zdravých podniků pohybuje na úrovni tří let (Bartoš, 2016).

$$\text{Doba splácení dluhů} = \frac{\text{cizí zdroje} - \text{rezervy}}{\text{provozní cash flow}}$$

Vzorec 14: Doba splácení dluhů (Knápková, Pavelková, Štekr, s. 87, 2015)

c) Ukazatele aktivity

Pomocí skupiny ukazatelů aktivity lze hodnotit, jak efektivně společnost dokáže hospodařit se svými aktivy. Je však důležité zdůraznit skutečnost, že pro každé odvětví jsou charakteristické odlišné hodnoty, proto je potřeba provádět výsledná porovnávání v rámci odvětví, ve kterém podnik přímo působí (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 31). Ukazatele aktivity zobrazují, v jaké míře je zapojen a vázán investovaný kapitál v jednotlivých částech aktiv. Pomocí těchto ukazatelů je možné vyjádřit jak rychlost obratu aktiv, tak i dobu obratu aktiv (Mulačová, Mulač a kolektiv, 2013, s. 158).

Obrat celkových aktiv

Pro měření účinnosti využívání celkových aktiv se využívá ukazatel obratu aktiv, pomocí kterého dochází ke zjištění, kolikrát se aktiva celkem obrátí v tržbách za jeden rok, přičemž jeho minimální hodnota by měla činit 1, a to bez ohledu na odvětví. Aby ale bylo dosaženo objektivnosti při hodnocení tohoto ukazatele, je na místě brát zřetel na odvětvové srovnání, přičemž za žádoucí lze považovat hodnoty vyšší. Výsledná hodnota ukazatele vyjadřuje počet obrátek celkových aktiv v tržbách za zboží a prodej vlastních výrobků a služeb v jednom roce (Kislingerová, 2010, s. 108).

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva celkem}}$$

Vzorec 15: Obrat celkových aktiv (Růčková, 2015, s. 67)

Obrat zásob

Pomocí ukazatele obratu zásob zjišťujeme, kolikrát jsou jednotlivé položky zásob prodány a následně znovu naskladněny v průběhu roku. Názory na výpočet obratu zásob se však liší, zpravidla se ale jedná o podíl tržeb a průměrné hodnoty zásob. Pro získání podrobnějšího rozboru jednotlivých položek zásob je možné nahradit průměrné hodnoty zásob právě dílčími položkami. Za uspokojivé jsou považovány vyšší hodnoty ukazatele z důvodu rychlejší obratovosti zásob. Ukazatel představuje počet obrátek zásob v tržbách za zboží a prodej vlastních výrobků a služeb v rámci jednoho roku (Kislingerová, 2010, s. 108 - 109).

$$\text{Obratovost zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{průměrný stav zásob}}$$

Vzorec 16: Obratovost zásob (Růčková, 2015, s. 67)

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob podává obraz o tom, jaký je průměrný počet dnů vázanosti zásob v podniku do doby jejich spotřeby či prodeje. V případě zásob hotových výrobků a zboží je možné sledovat také likviditu, jelikož ukazatel udává počet dnů, za které dojde k přeměně zásob na peníze nebo pohledávky. Hodnota ukazatele by měla být co nejnižší z důvodu kratší doby vázanosti finančních prostředků v těchto zásobách (Kislingerová, 2010, s. 109).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{365 \text{ dní}}{\text{obratovost zásob}}$$

Vzorec 17: Doba obratu zásob (Růčková, 2015, s. 67)

Obrat pohledávek

Z uvedeného vzorce vyplývá, kolikrát se pohledávky k odběratelům obrátí v tržbách za zboží a prodej vlastních výrobků a služeb podniku v jednom roce. Obratovost obchodních pohledávek by měla činit vyšší hodnoty ve srovnání s dobou obratu závazků, nebo by měla být alespoň v rovnováze (Růčková, 2015, s. 67, 132).

$$\text{Obratovost pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}}$$

Vzorec 18: Obratovost pohledávek (Růčková, 2015, s. 67)

Doba obratu pohledávek

Ukazatel vyjadřuje, kolik dní musí podnik v průměru čekat na přeměnu obchodních pohledávek v peněžní prostředky (Kislingerová, 2010, s. 109). Doba obratu pohledávek by měla být v porovnání s dobou obratu závazků kratší, aby bylo zamezeno hrozbě druhotné platební neschopnosti podniku (Růčková, 2015, s. 132).

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{365\ \text{dní}}{obratovost\ pohledávek}$$

Vzorec 19: Doba obratu pohledávek (Růčková, 2015, s. 67)

Obrat závazků

Obrat závazků vyjadřuje počet obrátek závazků z obchodního styku v ročních tržbách za zboží a prodej vlastních výrobků a služeb. Za žádoucí lze považovat nižší hodnoty obratovosti závazků ve srovnání s obratovostí pohledávek. Jako uspokojivou je však možné hodnotit i situaci vyrovnaného obratu závazků a pohledávek (Růčková, 2015, s. 67 – 68, 132).

$$Obratovost\ závazků = \frac{tržby}{závazky}$$

Vzorec 20: Obratovost závazků (Růčková, 2015, s. 67)

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků podává informaci o tom, jak rychle dokáže firma uhradit své obchodní závazky. Ukazatel lze hodnotit pomocí dvou hledisek, a to z pohledu samotného podniku, kdy je potřeba, aby doba obratu závazků byla delší než doba obratu pohledávek, což pro firmu znamená poskytnutí takzvaného krátkodobého obchodního úvěru, a navíc splněním této podmínky by neměla být narušena finanční rovnováha v podniku. Za uspokojivý je považován rovněž stav vyrovnanosti doby obratu závazků a pohledávek. Tento ukazatel je však užitečný i pro věřitele, kteří mohou z výsledků doby obratu závazků posoudit, v jaké míře společnost dodržuje obchodně-úvěrovou politiku (Růčková, 2015, s. 67 – 68).

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{365\ \text{dní}}{obratovost\ závazků}$$

Vzorec 21: Doba obratu závazků (Růčková, 2015, s. 67)

d) Ukazatele rentability

Ukazatele rentability jsou často nazývány jako ukazatele výnosnosti či návratnosti a jejich úkolem je poměřit hospodářský výsledek z podnikatelské činnosti k určitému vstupu, který mohou představovat celková aktiva, kapitál nebo tržby. Interpretace výsledků je pro jednotlivé druhy ukazatelů rentability podobná, jelikož vyjadřuje, kolik korun zisku připadá na jednu korunu jmenovatele. Lze tedy odvodit, že za uspokojivý lze považovat rostoucí vývoj hodnot ukazatelů (Vochozka, 2012, s. 22).

V rámci výpočtů ukazatelů rentability je možné dosadit různé kategorie zisku. Pro účely bakalářské práce bude využit EBIT – zisk před zdaněním a úroky, který téměř odpovídá provoznímu výsledku hospodaření, a to z důvodu mezipodnikového srovnání. Druhou kategorií využitou v rámci závěrečné práce bude EAT – čistý zisk, který slouží pro hodnocení výkonnosti podniku (Růčková, 2015, s. 58).

Rentabilita investovaného kapitálu – ROCE

Ukazatel známý také jako výnosnost dlouhodobého investovaného kapitálu měří, kolik provozního hospodářského výsledku před zdaněním podnik dosáhl z jedné koruny, která byla investována akcionáři a věřiteli. V případě vynásobení podílu stem dochází k výsledné hodnotě v procentech (Kislingerová, 2010, s. 98).

$$ROCE = \frac{\text{zisk (EBIT případně EAT)}}{(\text{dlouhodobé dluhy} + \text{vlastní kapitál})}$$

Vzorec 22: Rentabilita celkového investovaného kapitálu (Růčková, 2015, s. 59)

Rentabilita celkového vloženého kapitálu – ROA

Ukazatel slouží jako nástroj hodnocení výnosnosti celkového vloženého kapitálu, kterým jsou rozuměna celková aktiva. Tento ukazatel lze použít pro měření celkové efektivnosti (Růčková, 2015, s. 59). Vyjadřuje, kolik korun zisku připadá na jednu korunu celkového vloženého kapitálu, pokud je hodnota ukazatele vyšší, je situace příznivější. Výslednou hodnotu ROA lze vyjádřit i v procentech po vynásobení podílu stem (Hobza, Hobza Jr., Schwartzhoffová, 2015, s. 58).

$$ROA = \frac{\text{zisk (EBIT případně EAT)}}{\text{celkový vložený kapitál (celková aktiva)}}$$

Vzorec 23: Rentabilita celkového vloženého kapitálu (Růčková, 2015, s. 59)

Rentabilita vlastního kapitálu – ROE

Rentabilita vlastního kapitálu měří výnosnost kapitálu, který vložili samotní vlastníci a napomáhá tak zjistit, zda zhodnocení tohoto kapitálu odpovídá riziku investice. V případě vynásobení podílu stem dochází k vyjádření výsledné hodnoty v procentech (Hobza, Hobza Jr., Schwartzhoffová, 2015, s. 58 – 59).

$$ROE = \frac{\text{zisk (EAT případně EBIT)}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Vzorec 24: Rentabilita vlastního kapitálu (Růčková, 2015, s. 60)

Rentabilita tržeb a zisková marže – ROS

Jedná se o jeden z nejvýznamnějších ukazatelů efektivnosti podniku, jelikož pokud jsou nalezeny jisté problémy u tohoto ukazatele, je značná pravděpodobnost, že problémy budou i v dalších oblastech. V čitateli lze použít čistý zisk po zdanění, což představuje vyjádření ziskové marže nebo také EBIT, který je vhodný při porovnávání firem s nestálými podmínkami například při využívání cizího kapitálu (Kislingerová, 2010, s. 100). Do jmenovatele ukazatele lze užít veškeré tržby podniku. Ukazatel vyjadřuje, kolik korun zisku připadne na jednu korunu celkových tržeb. V případě vynásobení stem je možnost výsledné hodnoty ukazatele vyjádřit v procentech (Růčková, 2015, s. 62).

$$ROS = \frac{\text{zisk (EBIT případně EAT)}}{\text{tržby}}$$

Vzorec 25: Rentabilita tržeb (Růčková, 2015, s. 62)

2.3.4 Analýza soustav ukazatelů

Analýza soustav ukazatelů si klade za cíl souhrnně charakterizovat celkové finanční zdraví podniku a jeho výkonnost pomocí jednoho ukazatele (Hrdý, Horová, 2009, s. 132). Pomocí souhrnných indexů hodnocení je vypočtena jedna výsledná hodnota, která jednotně zobrazí informace o finanční situaci a výkonnosti firmy. Je však důležité zmínit, že vypovídací schopnost není příliš vysoká a jejich použití je vhodné pro rychlá a celková porovnání více podniků, přičemž je možné je použít jako základ pro další hodnocení (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 110).

Úkolem jednotlivých modelů soustav ukazatelů je vysvětlit, jaký vliv by měla změna jednoho nebo více ukazatelů na ekonomickou situaci celého podniku. Dále je zde snaha podat jednodušší a přehlednější obraz o vývoji podniku a konečným cílem je vytvoření podkladů pro vnitropodnikové i externí rozhodování (Růčková, Roubíčková, 2012, s. 110).

Co se týče technik tvorby soustav ukazatelů, je možné je dělit na dvě základní skupiny. První skupina je tvořena soustavami hierarchicky uspořádaných ukazatelů neboli pyramidových soustav ukazatelů a druhou skupinou jsou soustavy účelově vybraných ukazatelů, do kterých patří bankrotní a bonitní modely (Růčková, 2015, s. 75 – 76).

a) Pyramidové soustavy ukazatelů

Pyramidové soustavy ukazatelů jsou specifické svou matematickou provázaností jednotlivých ukazatelů, u kterých je důležité si uvědomit, že pokud dojde k určitému zásahu do některého z ukazatelů, tak tato dílčí změna znamená změnu pro celou hierarchickou vazbu. Jejich prezentace je z důvodu přehlednosti a sledování změn znázorněna v grafické podobě (Růčková, 2015, s. 75 – 76).

b) Soustavy účelově vybraných ukazatelů

Tato skupina soustav ukazatelů si klade za cíl diagnostikovat finanční situaci podniku a také predikovat její budoucí vývoj ve finanční oblasti. Pro získání jedné výsledné hodnoty, která je výstupem této analýzy, se používají souhrnné ukazatele, ve kterých jsou obsaženy jednotlivé, nejčastěji poměrové ukazatele. Hlavním úskalím použití soustav ukazatelů je jejich menší vypovídací schopnost (Černohorský, Teplý, 2011, s. 278).

Skupina soustav účelově vybraných ukazatelů obsahuje dva typy modelů, které jsou rozlišovány dle toho, k jakému účelu byly vytvořeny. Jedná se o bankrotní a bonitní modely (Růčková, 2015, s. 77).

Bankrotní modely

Bankrotní modely jsou velmi důležitým hodnotícím měřítkem pro věřitele, jelikož je pomocí těchto modelů možné zjistit, jak je konkrétní firma schopna dostát svým závazkům (Synek, Kopkáně, Kubálková, 2009, s. 184).

„Cílem bankrotních modelů je identifikovat, zda v blízké budoucnosti firmě hrozí bankrot. Nejčastěji tyto modely vychází z předpokladu, že takováto firma má problémy s likviditou,

s výší čistého pracovního kapitálu a s rentabilitou vloženého kapitálu.“ (Knápková, Pavelková, Šteker, 2012, s. 131)

Altmanův model

Altmanův model známý také jako Altmanův index finančního zdraví podniku je konstruován jako součet jednotlivých poměrových ukazatelů, přičemž každému z nich je přiřazena určitá váha. Altmanův model lze použít zejména u firem střední velikosti, jelikož malé podniky nesplňují veškeré požadavky vstupních dat pro provedení analýzy. Pro malé firmy je na místě použít modifikaci Altmanova modelu pro rozvojové trhy v podobě analýzy Z-skóre, která využívá jako základní vstupy pro její výpočet informace ze základních účetních výkazů (Růčková, 2015, s. 78 – 79).

$$Z - skóre = 6,56 X_1 + 3,26 X_2 + 6,72 X_3 + 1,05 X_4$$

$$X_1 = \frac{\text{čistý pracovní kapitál}}{\text{aktiva celkem}}$$

$$X_2 = \frac{\text{zadržené zisky}}{\text{aktiva celkem}}$$

$$X_3 = \frac{EBIT}{\text{aktiva celkem}}$$

$$X_4 = \frac{\text{účetní hodnota vlastního kapitálu}}{\text{účetní hodnota závazků}}$$

Vzorec 26: Index pro rozvojové trhy – Z-skóre (Růčková, 2015, s. 79)

Tabulka 1: Interpretace výsledků Z-skóre (vlastní zpracování dle Růčková, 2015, s. 79)

INTERPRETACE VÝSLEDKŮ ALTMANOVA Z-SKÓRE	
hodnoty vyšší než 2,6	uspokojivá finanční situace
hodnoty v rozmezí od 1,1 do 2,6	"šedá zóna" nevyhraněných výsledků
hodnoty nižší než 1,1	firma je ohrožena vážnými finančními problémy

Model IN – Index důvěryhodnosti

Úlohou tohoto modelu, který byl zpracován manžely Neumaierovými, je vyhodnocení finančního zdraví českých firem v českém prostředí. Jedná se o rovnici, v níž jsou zaneseny poměrové ukazatele, podobně, jako u Altmanova modelu. Jednotlivé ukazatele obsažené v soustavě mají přidělenou váhu, která je váženým průměrem hodnot tohoto

ukazatele v odvětví (Růčková, 2015, s. 79).

Model IN05 je modifikovanou verzí modelu IN01 s ohledem na provedenou analýzu průmyslových podniků v roce 2004 a který se zaměřuje na sledování tvorby ekonomické přidané hodnoty (Růčková, 2015, s. 81)

$$IN05 = 0,13 \times \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + 0,04 \times \frac{EBIT}{\text{nákl. úroky}} + 3,97 \times \frac{EBIT}{\text{aktiva}} + 0,21 \times \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva}} + 0,09 \times \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{kr. závazky} + \text{kr. bank. úvěry a výpomoci}}$$

Vzorec 27: Model IN05 (Růčková, 2015, s. 81)

Tabulka 2: Interpretace výsledků modelu IN05 (vlastní zpracování dle Růčková, 2015, s. 81)

INTERPRETACE VÝSLEDKŮ MODELU IN05	
hodnoty vyšší než 1,6	podnik tvoří hodnotu
hodnoty nižší než 0,9	podnik netvoří hodnotu
hodnoty v rozmezí od 0,9 do 1,6	šedá zóna

Bonitní modely

Pomocí bonitních modelů lze určit na základě bodového ohodnocení, zda se analyzovaný podnik řadí mezi dobré, nebo špatné firmy z hlediska jejich finančního zdraví. Díky těmto modelům je možné firmy vzájemně v této oblasti porovnávat, ale pouze v rámci jednoho oboru podnikání (Růčková, 2015, s. 77, 82).

„Bonitou se rozumí schopnost splácet svoje závazky a uspokojovat své věřitele. Bonitní podnik je takový, který je schopen uspokojovat své věřitele splacením svých závazků.“ (Vochozka, 2011, s. 77)

Kralickův Quicktest

Finanční situaci ve firmě hodnotíme na základě soustavy čtyř rovnic, přičemž první dvě rovnice mají za úkol hodnotit finanční stabilitu firmy a druhé dvě rovnice se zaměřují na hodnocení její výnosové situace (Růčková, 2015, s. 86).

$$R1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}}$$

$$R2 = \frac{(\text{cizí zdroje} - \text{peníze} - \text{účty u bank})}{\text{provozní cash flow}}$$

$$R3 = \frac{EBIT}{aktiva\ celkem}$$

$$R4 = \frac{provozní\ cash\ flow}{výkony}$$

Vzorec 28: Kralickův Quicktest (Růčková, 2015, s. 86)

Pomocí tabulky určené k bodování výsledků Kralickova Quicktestu jsou přiřazeny bodové hodnoty k jednotlivým výsledkům ukazatele (Růčková, 2015, s. 86). Tabulka k bodování hodnot je uvedena na následující straně.

Tabulka 3: Bodování výsledků Kralickova Quicktestu (Růčková, 2015, s. 86)

Ukazatel	BODOVÁNÍ VÝSLEDKŮ KRALICKOVA QUICKTESTU				
	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0 - 0,1	0,1 - 0,2	0,2 - 0,3	> 0,3
R2	< 3	3 – 5	5 – 12	12 – 30	> 30
R3	< 0	0 - 0,08	0,08 - 0,12	0,12 - 0,15	> 0,15
R4	< 0	0 - 0,05	0,05 - 0,08	0,08 - 0,1	> 0,1

Hodnocení firmy je následně provedeno ve třech po sobě jdoucích krocích:

- 1. krok – hodnocení finanční stability podniku – součet bodové hodnoty R1 a R2 vydělený 2,
- 2. krok – hodnocení výnosové situace podniku – součet bodové hodnoty R3 a R4 vydělený 2,
- 3. krok – hodnocení celkové situace podniku – součet bodové hodnoty finanční stability a výnosové situace vydělený 2 (Růčková, 2015, s. 86).

Tabulka 4: Interpretace bodového hodnocení Kralickova Quicktestu (vlastní zpracování dle Růčková, 2015, s. 86 – 87)

INTERPRETACE BODOVÉHO HODNOCENÍ KRALICKOVA QUICKTESTU	
hodnoty vyšší než 3	bonitní podnik
hodnoty v rozmezí 1 - 3	šedá zóna
hodnoty nižší než 1	problémy ve finančním hospodaření podniku

2.4 Benchmarking

Benchmarking představuje systematický proces, pomocí kterého lze dosáhnout výsledků v rámci mezipodnikového srovnávání. Metoda se zaměřuje především na porovnávání vlastního podniku s velmi úspěšnými společnostmi (Bartoš,2016).

Pro porovnávání je potřeba si zvolit vybrané ukazatele, které můžeme hodnotit v čase, například několik let zpět do historie a zjistit tak, jak si podnik dařil ve zvoleném minulém období, nebo se zaměřit na srovnávání podniku s jiným srovnatelným podnikem (Managementmania.com, 2015).

Pro účely bakalářské práce jsem se tuto srovnávací analýzu rozhodla provést s podobnou organizací, která podniká v oblasti zemědělství a sídlí nedaleko vybraného podniku. Smyslem uskutečnění srovnávání těchto dvou subjektů je porovnat vybrané finanční ukazatele a pokusit se odhalit příčiny slabých stránek ZD Strmilov a získat tak jistou inspiraci pro zlepšení současné situace (Bartoš, 2016).

2.5 SWOT analýza

Přístup SWOT analýzy se zaměřuje jak na vnější okolí podniku, tak na vnitřní situaci podniku. V rámci vnějšího okolí se podnik zabývá analýzou příležitostí a rizik, která je velmi obtížné stanovit, jelikož současná příležitost se může změnit v hrozbu podniku, či nynější riziko se může pro firmu stát příležitostí. Co se týče vnitřní situace firmy, dochází k zaměření na její silné a slabé stránky. Hlavním cílem SWOT analýzy je rozvoj silných stránek podniku, útlum jeho slabých stránek a v neposlední řadě připravenost na případné příležitosti a hrozby. Důležitým a základním přínosem SWOT analýzy je však zaznamenání vnějších a vnitřních faktorů, posouzení jejich vlivů na podnik a vazeb mezi nimi (Sedláčková, Buchta, 2006, s. 91).

3 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Analytická část bakalářské práce se zaměřuje na samotný rozbor vybraného podniku. V prvé řadě dochází k představení ZD Strmilov, seznámení se s jeho historií, organizační strukturou a činnostmi, kterými se zabývá. Dále jsou aplikovány jednotlivé poznatky z teoretické části práce se zaměřením na analýzu okolí podniku PESTLE, následně jeho finanční analýzu pomocí ukazatelů finančního rozboru s cílem vyhodnotit finanční situaci družstva a porovnat vybrané výsledky nejen s doporučenými hodnotami, ale také s podobným podnikem. Konečným bodem je analýza SWOT, při které dojde k identifikaci silných a slabých stránek družstva, jeho příležitostí a hrozeb.

3.1 Představení analyzované společnosti

ZD Strmilov zabývající se nejen živočišnou a rostlinnou výrobou, ale také drobnými službami povahy zemědělské i nezemědělské, vzniklo již v roce 1956, v té době pod názvem Jednotné zemědělské družstvo Strmilov. V současné době družstvo hospodář na 860 hektarech zemědělské půdy, z nichž zhruba 180 hektarů má společnost ve vlastnictví a zbylých 680 hektarů tvoří pronájem pozemků (ZD Strmilov, 2017).

3.1.1 Základní údaje o Zemědělském družstvu Strmilov

Název společnosti:	Zemědělské družstvo Strmilov
Sídlo:	Popelínská 127, 378 53 Strmilov
Identifikační číslo:	001 10 779
Právní forma:	Družstvo
Datum zápisu do OR:	16. července 1973
Statutární orgán:	Představenstvo
Dozorčí orgán:	Kontrolní komise
Základní členský vklad:	25 000,- Kč
Předmět podnikání:	Zemědělská výroba Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona Truhlářství, podlahářství

Silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, - nákladní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí

Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů (Justice.cz, 2017)

3.1.2 Historie Zemědělského družstva Strmilov

Vznik družstva se datuje již od roku 1956, kdy neslo název Jednotné zemědělské družstvo Strmilov. V průběhu let došlo ke sloučení strmilovského družstva s dalšími okolními jednotnými zemědělskými družstvy v Nové Olešné, Leštině, Malém Jeníkově a Palupíně, čímž postupně docházelo k rozrůstání společnosti, která až do roku 1989 existovala pod názvem Jednotné zemědělské družstvo Vysočina Strmilov (ZD Strmilov, 2017).

V průběhu historie se družstvo ve srovnání se současností zaměřovalo na širší okruh prováděných činností, jako lesní hospodářství, výroba elektronických součástek, truhlářská dílna a stavební práce. V rámci živočišné výroby se mimo nynějšího chovu skotu společnost zabývala také chovem prasat a drůbeže (ZD Strmilov, 2017).

Značný rozdíl lze zaznamenat i ve velikosti obhospodařované plochy, kdy v průběhu historie činila její největší výměra 2450 hektarů (dále jen ha), ve které byly mimo zemědělské půdy zahrnuty také rybníky a lesy. Dnes ZD Strmilov hospodaří na 860 ha zemědělské půdy (ZD Strmilov, 2017).

3.1.3 Popis činnosti organizace

Zemědělské družstvo Strmilov zabývající se převážně zemědělskou výrobou, která se dělí do středisek výroby rostlinné a živočišné je také poskytovatelem služeb zemědělského i nezemědělského typu. Družstvo má celkem 30 stálých zaměstnanců, přičemž v průběhu roku se jejich počet zvyšuje o sezónní zaměstnance v produkci z důvodu zajištění plynulého chodu veškerých činností a obstarání prací. V současnosti společnost

obhospodařuje celkem 859,95 ha zemědělské půdy, z níž necelých 680 ha si družstvo pronajímá a zbylých 180 ha vlastní. Jednotlivá střediska výroby se nacházejí ve Strmilově, kde má společnost sídlo, dále pak v Nové Olešné, Leštině a Palupíně. Největší podíl na tržbách ZD Strmilov představuje především produkce mléka, u které bude provedena analýza bodu zvratu (ZD Strmilov, 2017).

a) Dělení středisek zemědělské produkce

- **Produkce rostlinná**

Následující tabulka znázorňuje rozdělení rostlinné produkce ZD Strmilov do jednotlivých skupin. Každá z těchto skupin obsahuje druhy produkce o určité výměře.

Tabulka 5: Dělení rostlinné produkce (vlastní zpracování dle ZD Strmilov, 2017)

DĚLENÍ ROSTLINNÉ PRODUKCE			
Skupina rostlinné produkce	Druh rostlinné produkce	Výměra (v ha)	Způsob využití produkce
Tržní plodiny	Řepka ozimá	56,95	Pouze prodej
	Žito	48,48	
	Oves ozimý	35,28	
Krmný fond	Kukuřice	98,94	Vlastní živočišná výroba
	Tritikale	18	
	Jetel	57,33	
	Směsi s vysokou nutriční hodnotou	63,72	
	Trvalé travní porosty	250	
Krmný fond, tržní plodiny	Pšenice ozimá	145,64	Prodej, vlastní živočišná výroba
	Ječmen ozimý, jarní	85,61	

Mezi hlavní odběratele rostlinné produkce, která je v rámci tabulky charakterizována jako produkce tržních plodin patří Pomezí Strmilov, s. r. o., DOČEŠ, a. s. a ZZN Pelhřimov, a. s. Rostlinná produkce skupiny krmného fondu je zpracovávána do šrotů, siláží a senáží, které následně slouží jako krmivo pro dobytek družstva. Zbylé siláže a senáže, nevhodné pro potřeby živočišné výroby, jsou prodávány jako materiál do bioplynové stanice na výrobu energie Zemědělskému družstvu Kunžak (dále jen ZD Kunžak) (Martínek, 2017).

- **Produkce živočišná**

ZD Strmilov se v současnosti v rámci živočišné produkce zaměřuje pouze na chov českého strakatého skotu, a to celkem ve dvou různých střediscích, která jsou znázorněna v následující tabulce.

Tabulka 6: Dělení středisek živočišné výroby (vlastní zpracování dle ZD Strmilov, 2017)

DĚLENÍ STŘEDISEK ŽIVOČIŠNÉ PRODUKCE	
Středisko Strmilov	Středisko Nová Olešná
Zapuštěné jalovice, nezapuštěné jalovice, dojnice, telata	Odchovna mladého dobytka (chov mladých býků ve výkrmu)

b) Poskytování služeb

ZD Strmilov se zabývá službami zemědělské i nezemědělské povahy. Rozdělení poskytovaných služeb je znázorněno v následující tabulce.

Tabulka 7: Dělení poskytovaných služeb (vlastní zpracování dle ZD Strmilov, 2017)

DĚLENÍ POSKYTOVANÝCH SLUŽEB	
Služby zemědělské povahy	Služby nezemědělské povahy
Provádění polních mechanizovaných prací	Pronájem skladu, odvoz odpadních vod, doprava nákladními automobily, doprava traktory

3.1.4 Organizační struktura

Následující tabulka představuje orgány ZD Strmilov. U každého orgánu je uveden příslušný počet členů.

Tabulka 8: Orgány družstva (vlastní zpracování dle ZD Strmilov, 2017)

ORGÁNY DRUŽSTVA		
Název orgánu	Druh orgánu	Počet členů
Členská schůze	Nejvyšší orgán	76
Představenstvo	Statutární orgán	5
Kontrolní komise	Kontrolní orgán	3

3.2 Analýza okolí podniku

Tato kapitola bakalářské práce je zaměřena na analýzu okolí ZD Strmilov. Pro zhodnocení faktorů vnějšího okolí podniku bude využito analýzy PESTLE.

3.2.1 PESTLE analýza

Vliv makrookolí na ZD Strmilov bude vyhodnocen prostřednictvím analýzy PESTLE, která zahrnuje politické, ekonomické, sociální, technologické, legislativní a ekologické faktory.

Politické faktory okolí

Společnost je ovlivňována jak zemědělskou politikou České republiky, tak zemědělskou politikou Evropské unie, proto je velmi důležité, aby sledovala jejich vývoj. Společná zemědělská politika, která je v České republice prováděna především Ministerstvem zemědělství spolu se Státním zemědělským intervenčním fondem (dále jen SZIF), pro družstvo představuje jisté výhody ve formě podpor a dotací. V rámci režimu jednotné platby na plochu, který je možné v aktuální podobě využívat do roku 2020, lze dostávat platby za hektar takovéto plochy (Euroskop, 2017).

V dubnu 2015 došlo k ukončení mléčných kvót ze strany Evropské unie. Zemědělské podniky již nejsou omezeny přidělením individuálního referenčního množství mléka, což představuje jistou příležitost pro jeho vyšší produkci, ale také hrozbu ze strany ostatních členských států Evropské unie z důvodu vzrůstu konkurence (Evropský parlament, 2015).

Ekonomické faktory okolí

Po krizi v zemědělství v roce 2009 se zemědělské výrobě postupně od roku 2010 začalo velmi dařit. V roce 2014 byly zaznamenány vynikající výsledky především v rostlinné výrobě. V Jihočeském kraji docházelo od roku 2011 k pozvolnému převyšování rostlinné výroby nad živočišnou, přičemž v roce 2014 podíl rostlinné produkce vzrostl na 54,6 %. V roce 2015 započala krize v sektoru výroby mléka, která trvala až do začátku roku 2017 (Český statistický úřad, 2015).

Sociální faktory okolí

ZD Strmilov, jehož sídlo se nachází ve Strmilově má svá střediska soustředěná i v okolních vsích, kterými jsou Leština, Nová Olešná a Palupín. Město Strmilov spadá

pod obec s rozšířenou působností s názvem Jindřichův Hradec a jeho nadmořská výška činí 545 m. n. m. (Český statistický úřad, 2015).

K 31. 12. 2015 má Strmilov celkem 1421 obyvatel. Město je součástí Jihočeského kraje, který má s rozlohou 10 tis. km² a 638 782 obyvatel nejnižší hustotu zalidnění mezi kraji v České republice. Průměrná hrubá mzda v Jihočeském kraji byla na úrovni 24 835 Kč a podíl nezaměstnaných se pohyboval na 3,86 % (Český statistický úřad, 2015). Vzhledem k velmi nízké nezaměstnanosti je pro družstvo složité v současné době najít vhodné zaměstnance na jakoukoliv pozici.

Technologické faktory okolí

Zemědělství v současné době prochází technologickou revolucí, která je orientována na náhradu lidského kapitálu prací strojů. Tato skutečnost se promítá do všech sektorů zemědělské produkce. V případě rostlinné výroby se jedná například o autonomní traktory, v rámci výroby živočišné pak o dojící a krmné automaty pro dobytek.

Zemědělství je oborem, který v zavádění autonomních strojů prochází značným pokrokem. Ve srovnání se strojírenstvím je však situace složitější z důvodu pravděpodobnějšího vzniku kolizí při provádění prací. Jedná se zde především o střet se zvířeti na polích či nečekaných reakcí elektroniky. Autonomní traktory disponují nejmodernějšími technologiemi pro zabránění vzniku těchto nenadálých situací. Pro zvýšení efektivity práce traktorů a bezpečnosti jsou do budoucna plánovány aplikace technických pokroků v případě traktorů i s lidskou obsluhou. V důsledku využití moderních technologií a jejich vývoje v oblasti zemědělství bude následně lidský kapitál možné využívat daleko efektivnějším způsobem (Stehno, Beneš, 2017).

Legislativní faktory okolí

Podnikání v zemědělství představuje v rámci legislativy České republiky jistá specifika. Stejně jako ostatní obchodní korporace, zabývající se různými činnostmi, je ZD Strmilov ovlivňováno zejména těmito zákony:

- zákon č. 90/2012 Sb. zákon o obchodních korporacích,
- zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví,
- zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů,
- zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty,
- zákon č. 338/1992 Sb. o dani z nemovitých věcí,

- zákon č. 16/1993 Sb. o dani silniční,
- zákoník práce č. 262/2006 Sb.,
- zákon č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních,
- zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně.

ZD Strmilov je mimo zmíněných zákonů vlivem specifického oboru podnikání ovlivňováno zejména následujícími zákony:

- zákon č. 252/1997 Sb. o zemědělství,
- zákon č. 256/2000 Sb. o Státním zemědělském intervenčním fondu,
- zákon č. 254/2001 Sb. Vodní zákon,
- zákon č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu,
- zákon č. 166/1999 Sb. Veterinární zákon,
- zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 301/1992 Sb. o Hospodářské komoře a ČR a Agrární komoře ČR,
- zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech,
- zákon č. 156/1998 Sb. o hnojivech,
- zákon č. 146/2002 Sb. o Státní zemědělské a potravinářské inspekci.

Ekologické faktory okolí

Ekologické faktory okolí jsou pro zemědělské hospodaření velice důležité. Žádný obor lidské činnosti neformuje přírodu tak, jako zemědělství. Zároveň žádná skupina faktorů není pro zemědělství zásadní tak jako faktory ekologické.

Je zde však důležité zmínit skutečnost výrazného zatížení životního prostředí spotřebou průmyslových hnojiv a chemických látek, která v rámci intenzivní zemědělské výroby v Jihočeském kraji značně vzrostla (Český statistický úřad, 2015).

V případě porovnání druhů pozemků města Strmilov má výrazně vyšší zastoupení půda zemědělská oproti půdě nezemědělské. K 31. 12. 2015 zemědělská půda tvořila 1873,43 ha, přičemž nejvyšší zastoupení zde dlouhodobě představuje orná půda s 1192,42 ha. Významnou část tvoří také trvalý travní porost o výměře 639,05 ha. Nezemědělskou půdu tvoří zejména lesní pozemky a vodní plochy (Český statistický úřad, 2015).

3.3 Finanční analýza

V této části závěrečné práce bude provedeno hodnocení finanční situace ZD Strmilov prostřednictvím vybraných ukazatelů elementárních metod finanční analýzy v letech 2011 až 2015. Jako podklady pro výpočet jednotlivých analýz sloužily především účetní závěrky společnosti, přehledy o peněžních tocích a hlavní knihy poskytnuté za účelem lepší orientace a vytvoření podrobnějšího přehledu.

3.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

V rámci této kapitoly budou provedeny horizontální a vertikální analýzy rozvahy a výkazu zisku a ztráty v letech 2011 – 2015. Horizontální analýza bude zaměřena na výpočet meziročních změn v položkách účetních výkazů absolutně i relativně, co se týče analýzy vertikální, tak zde budou změny ve struktuře výkazů vypočteny pouze relativně.

Analýza rozvahy

Analýza rozvahy bude zaměřena na horizontální a vertikální rozbor změn v dílčích položkách aktiv a pasiv společnosti. Pro lepší představu jsou v jednotlivých letech zpracovány grafy, které znázorňují vývoj meziročních změn a struktur aktiv i pasiv.

a) Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza, provedená v absolutním i procentuálním vyjádření, podává informace o změnách položek aktiv a pasiv mezi sledovanými obdobími vztahujícími se vždy k obdobím předešlým.

Tabulka 10: Horizontální analýza aktiv (vlastní zpracování)

AKTIVA	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA AKTIV							
	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Aktiva celkem	-3713	-4,68	-2437	-3,223	12027	16,433	-1441	-1,691
Dlouhodobý majetek	-850	-1,529	-1481	-2,705	8458	15,879	-97	-0,157
DNM	0	0	0	0	0	0	0	0
DHM	-850	-1,531	-1481	-2,709	8458	15,904	-13	-0,021
DFM	0	0	0	0	0	0	-84	-100
Oběžná aktiva	-2898	-12,237	-932	-4,484	3562	17,943	-1336	-5,706
Zásoby	779	5,586	-848	-5,759	823	5,931	576	3,919
Krátkodobé pohledávky	-3480	-44,944	295	6,92	4138	90,785	-1914	-22,01
KFM	-197	-9,88	-379	-21,091	-1399	-98,66	2	10,526
Časové rozlišení	35	60,345	-31	-33,333	14	22,581	-8	-10,526

Položka celkových aktiv zaznamenala největší změnu v období 2013/2014, kdy vzrostla o 16,433 %, přičemž v tomto období došlo k růstu veškerých dílčích součtových položek, které jsou součástí aktiv celkem. V případě dlouhodobého majetku došlo k nárůstu o 15,879 %. Příčinou tohoto vzrůstu byla konkrétně položka dlouhodobého hmotného majetku, kde byla změna proti minulému roku zaznamenána ve výši 15,904 %, v absolutním vyjádření se jednalo o stejnou částku jako u dlouhodobého majetku, a to 8 458 tis. Kč. V roce 2014 došlo k rozsáhlé investici do nového hnojiště v areálu ZD Strmilov a také k nákupu zemědělských strojů pro živočišnou i rostlinnou výrobu. Na pořízení výstavby hnojiště byla v roce 2015 přijata dotace ze SZIF. Oběžná aktiva se v tomto období zvýšila o 17,943 %. V rámci oběžných aktiv došlo k nárůstu krátkodobých pohledávek o 90,785 % a nárůstu zásob o 5,931 %. Obrovský pokles zaznamenala položka krátkodobého finančního majetku, a to až o 98,66 %, kde důvodem byl odsun výplaty části dotací na následující rok. U položky časové rozlišení došlo v období 2013/2014 k nárůstu z 62 tis. Kč na 76 tis. Kč, tedy o 22,581 %.

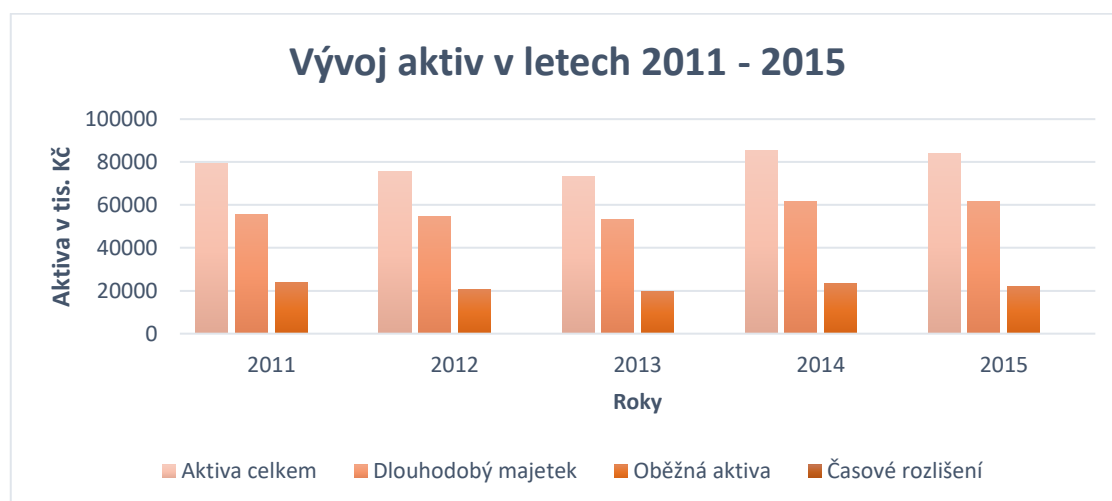
Druhá výraznější změna v rámci celkových aktiv proběhla hned v prvním období 2011/2012 analýzy, kde byl zaznamenán pokles o 4,68 %. Největší změnu v položkách, jež jsou součástí aktiv celkem, v tomto časovém období zaznamenala položka časového rozlišení, ve které došlo k nárůstu o 60,345 %. Druhá největší změna proběhla u položky oběžných aktiv, kde výpočet odhalil pokles o 12,237 %. Projevil se zde v prvním období analýzy další záporný rozdíl ve výši -44,944 %, který se týkal položky krátkodobých pohledávek. Dále v období 2011/2012 došlo k nárůstu zásob z 13 945 tis. Kč na 14 724 tis. Kč, v procentuálním vyjádření 5,586 % a poklesu krátkodobého finančního majetku v absolutním vyjádření o 197 tis. Kč z 1 994 tis. Kč na 1 797 tis. Kč. Poslední změnou v rámci celkových aktiv období 2011/2012 byl pokles dlouhodobého majetku o 1,529 %, který zapříčinila jeho dílčí položka dlouhodobého hmotného majetku, jejíž hodnota poklesla o 1,531 %.

Celková aktiva mají ve sledovaném období 2012/2013 rovněž klesající tendenci jako v období předchozím. Zde byl v rámci celkových aktiv zaznamenán pokles o 3,223 %. Došlo zde k poklesu dlouhodobého majetku o 1 481 tis. Kč, konkrétně položky dlouhodobého majetku hmotného, která se snížila v absolutním vyjádření o stejnou hodnotu 1 481 tis. Kč, což ve vyjádření relativním znamená -2,709 %. Oběžná aktiva se snížila celkem o 4,484 % a v rámci nich došlo také k poklesu krátkodobého finančního

majetku o 21,091 %. Položka krátkodobých pohledávek v tomto období vzrostla o 6,92 % z 4 263 tis. Kč na 4 558 tis. Kč. Období 2012/2013 představovalo jediné snížení zásob za všechna sledovaná období, a to celkem o 5,759 %. Poslední položkou, která poklesla o 33,333 % bylo časové rozlišení.

Pokles celkových aktiv o 1,691 % byl zaznamenán v období 2014/2015. Došlo zde k poklesu dlouhodobého majetku o 0,157 %, který byl zapříčiněn velmi mírným poklesem dlouhodobého majetku hmotného o 0,021 % a poprvé za všechna sledovaná období poklesem dlouhodobého finančního majetku, který byl v předešlých letech ve stále stejné výši 84 000 Kč a následně se v tomto období o celou tuto výši snížil na nulu. Důvodem zde bylo přecenění tohoto finančního majetku na nulovou hodnotu. Co se týče dlouhodobého nehmotného majetku, tak ten je v období 2011 – 2015 stále bez změny a jeho hodnota je nulová. Oběžná aktiva vyjádřila pokles o 5,706 %. Záporná změna o -22,01 % byla zaznamenána u krátkodobých pohledávek. Položky zásob v tomto období vzrostly o 3,919 % a krátkodobý finanční majetek zaznamenal nárůst o 10,526 %. Položka časového rozlišení poklesla o 10,526 %.

Na následujícím grafu je vyobrazen vývoj celkových aktiv v letech 2011 – 2015. V prvních třech letech je zde možné sledovat jejich mírnou klesající tendenci a dále v roce 2014 došlo k výraznějšímu skoku z 73 187 tis. Kč na 85 214 tis. Kč, kdy družstvo realizovalo výstavbu hnojiště a pořízení nových zemědělských strojů. Položky dlouhodobého majetku a oběžných aktiv téměř kopírují tento trend, pouze položka časového rozlišení je na minimální úrovni.

Graf 1: Vývoj aktiv v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

V tabulce 11 se nachází změny na straně pasiv rozvahy, vypočtené prostřednictvím horizontální analýzy.

Tabulka 11: Horizontální analýza pasiv (vlastní zpracování)

PASIVA	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA PASIV							
	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Pasiva celkem	-3713	-4,68	-2437	-3,223	12027	16,433	-1441	-1,691
Vlastní kapitál	2945	6,505	2165	4,49	1115	2,213	926	1,798
Základní kapitál	0	0	-10037	-57,581	-924	-12,497	-1236	-19,104
Kapitálové fondy	-10263	-100	0	0	0	0	0	0
Rezervní fondy, ost. fondy	10302	33,424	-5	-0,012	-5	-0,012	-7	-0,017
VH minulých let	358	2,632	12108	91,423	3006	264,61	2044	109,305
VH běžného účet. období	2548	709,749	99	3,406	-962	-32,003	125	6,115
Cizí zdroje	-6339	-18,873	-4705	-17,267	10995	48,771	-2378	-7,09
Rezervy	0	0	0	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	10803	100	-3907	-36,166	-160	-2,32	37	0,549
Krátkodobé závazky	-12820	-72,647	641	13,279	-431	-7,882	1287	25,551
Bankovní úvěry a výpomoci	-4322	-27,112	-1439	-12,385	11586	113,811	-3702	-17,008
Časové rozlišení	-319	-67,017	103	65,605	-83	-31,923	11	6,215

Celková pasiva zaznamenala nejvyšší rozdíl v období 2013/2014, kdy došlo k nárůstu o 16,433 %. Důvodem zde byl nárůst cizích zdrojů o 48,771 %, které zahrnovaly pokles dlouhodobých závazků o 2,32 %, pokles krátkodobých závazků o 7,882 % a z důvodu poskytnutí dlouhodobého bankovního úvěru, vzrůst bankovních úvěrů a výpomocí o 113,811 %. Položka časového rozlišení v tomto období poklesla o 31,923 %, v absolutním vyjádření o 83 tis. Kč. Dále zde byl zaznamenán nárůst u položky vlastního kapitálu, a to z 50 383 tis. Kč na 51 498 tis. Kč, což znamenalo rozdíl o 2,213 %. Největší rozdíl z položek, které jsou součástí vlastního kapitálu byl zjištěn u položky výsledku hospodaření (dále jen VH) minulých let, kde se projevil vzrůst o 264,61 %. VH běžného účetního období se naopak proti roku 2013 snížil, a to o 32,003 % z 3006 tis. Kč na 2044 tis. Kč. Poslední položka tohoto období, u které byla zaznamenána nejmenší změna jsou rezervní fondy, ostatní fondy, kde došlo k poklesu o 0,012 %.

V roce 2011 činila pasiva celkem 79 337 tis. Kč a v roce 2012 poklesla na 75 624 tis. Kč, což představuje pokles o 4,68 %. Největší rozdíl v rámci období 2011/2012 byl zjištěn u časového rozlišení, kde došlo k poklesu o 67,017 %. Položka cizích zdrojů celkově klesla o 18,873 %. Z cizích zdrojů došlo k poklesu krátkodobých závazků o 72,647 %, dále také k poklesu bankovních úvěrů a výpomocí celkem o 27,112 %, avšak dlouhodobé závazky,

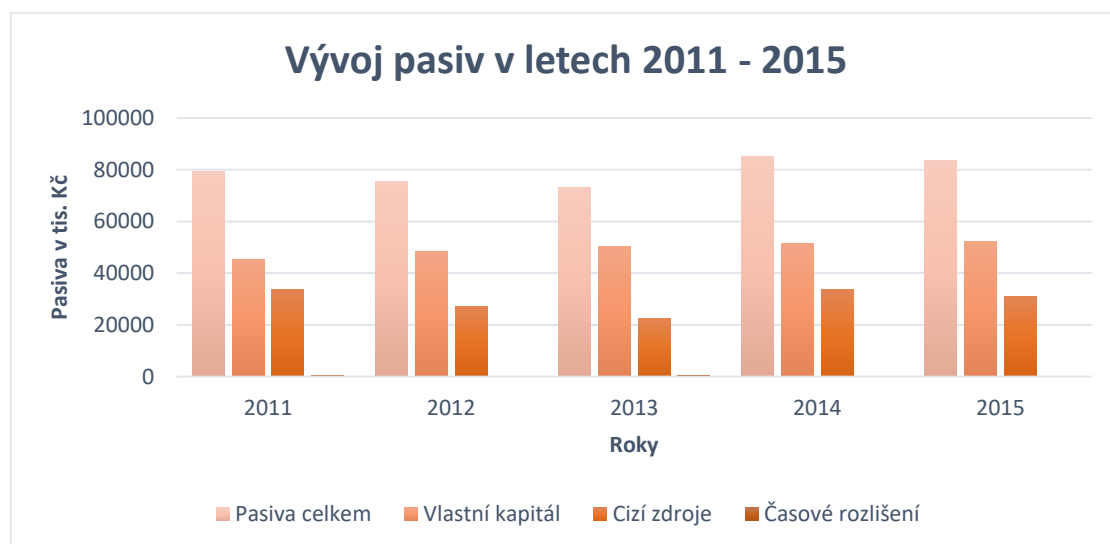
kteře byly v roce 2011 nulové se zvýšily na 10 803 tis. Kč. Tato změna byla vyvolána rozhodnutím účetní jednotky převést tuto část závazků kvůli jejich povaze z krátkodobých na dlouhodobé, konkrétně se zde jednalo o účet 479. Položka vlastního kapitálu vzrostla v tomto období o 6,505 %. Největší nárůst, který je současně nejvyšší změnou zjištěnou při výpočtu horizontální analýzy pasiv, byl zjištěn u položky VH běžného účetního období, který vzrostl o 709,749 % z 359 tis. Kč na 2 907 tis. Kč. Položka kapitálových fondů zaznamenala celkový pokles o 10 263 tis. Kč a od roku 2012 až do konce roku 2015 měla nulovou hodnotu. Vzrůst o 33,424 % vznikl u položky rezervních fondů a ostatních fondů.

V období 2012/2013 byl zaznamenán pokles celkových pasiv v absolutním vyjádření o 2 437 tis. Kč. Jako v období předešlém je největší změna v rámci součtových položek pasiv u časového rozlišení, kde byl však nyní zjištěn nárůst o 65,605 %. Cizí zdroje poklesly celkem o 17,267 %. Jediná položka, u které bylo vypočteno zvýšení o 13,279 % se týkala krátkodobých závazků. Poměrně výrazný pokles je možné vidět u položky dlouhodobých závazků, a to celkem o 36,166 % a dále u bankovních úvěrů a výpomocí, kde došlo ke snížení o 12,385 %. Součtová položka vlastní kapitál zaznamenala zvýšení o 4,49 % z 48 218 tis. Kč na 50 383 tis. Kč. Výrazná změna nastala u základního kapitálu, kde došlo k vysokému poklesu základního kapitálu o 57,581 % a zároveň došlo ke snížení ztráty minulých let, a to z -13 244 tis. Kč na -1 136 tis. Kč, což v relativním vyjádření představuje zvýšení o 91,423 %. Nárůst o 3,406 % byl zjištěn u položky VH běžného účetního období a konečnou položkou jsou zde rezervní a ostatní fondy, kde je zaznamenán velmi mírný pokles o 0,012 %.

Celková pasiva v letech 2014/2015 klesla o 1,691 %. Položka vlastního kapitálu vzrostla celkem o 1,798 %, v rámci této součtové položky došlo k největší změně u VH minulých let, a to celkem o 109,305 % z částky 1 870 tis. Kč na 3 914 tis. Kč. Rezervní fondy a ostatní fondy zaznamenaly změnu podobně jako v předešlých obdobích, celkem o 0,017 %. Změna proběhla u položky VH běžného účetního období, celkem o 6,115 % a k jistému poklesu došlo u základního kapitálu, který poklesl z 6 470 tis. Kč na 5 234 tis. Kč, v relativním vyjádření celkem o 19,104 %. Skupina cizích zdrojů zaznamenala v rámci položky bankovních úvěrů a výpomocí o 17,008 %, dále nárůst o 25,551 % u krátkodobých závazků a nepatrný vzrůst o 0,549 % u položky dlouhodobých závazků. Celkové cizí zdroje se v období 2014/2015 snížily z 33 539 tis. Kč na

31 161 tis. Kč, což v relativním vyjádření znamená pokles o 7,09 %. Tento pokles byl zapříčiněn mimořádnou splátkou bankovního úvěru poskytnutého na realizaci investice do nového hnojiště střediska ZD Strmilov. Položka rezerv byla ve všech letech rozboru nulová. Poslední součtovou položkou je časové rozlišení, které se zvýšilo o 6,215 %.

Na následujícím grafu je možné pozorovat vývoj pasiv v letech 2011 – 2015, kde celková pasiva v prvních třech letech mají mírnou klesající tendenci a následně v roce 2014 dojde k výraznějšímu zvýšení, přičemž další rok opět k mírnému snížení. Vlastní kapitál zde mezi roky 2011 a 2012 mírně stoupá a v dalších letech je jeho výše poměrně vyrovnaná. Cizí zdroje vykazují klesající tendenci v prvních třech letech, v roce 2014 však silněji vzrostou a další rok dochází opět k mírnému poklesu snížení, a to vlivem poskytnutého bankovního úvěru a jeho následné mimořádné splátky v roce následujícím. Položka časového rozlišení je ve všech letech velmi nízká a poměrně vyrovnaná, až na první rok, kdy je její hodnota ze všech sledovaných období nejvyšší.

Graf 2: Vývoj pasiv v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

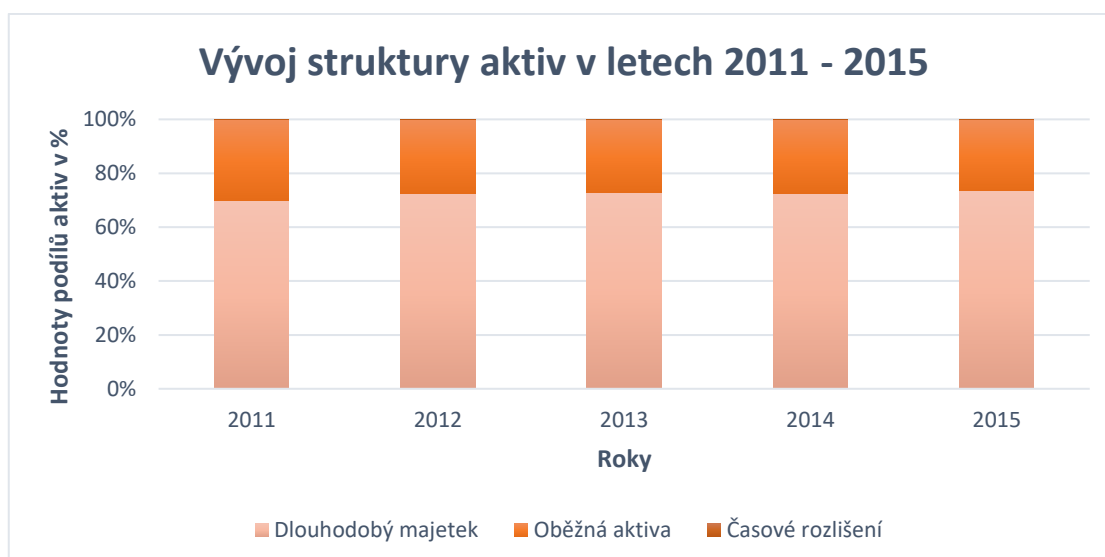
b) Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza představuje procentuální vyjádření podílu dílčích položek rozvahy k jedné zvolené základně, kterou jsou v případě této práce zvolena celková aktiva a celková pasiva. Pomocí tohoto rozboru je možné odhalit strukturu rozvahy.

Tabulka 12: Vertikální analýza aktiv (vlastní zpracování)

AKTIVA	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA AKTIV				
	2011 v %	2012 v %	2013 v %	2014 v %	2015 v %
Aktiva celkem	100	100	100	100	100
Dlouhodobý majetek	70,077	72,394	72,781	72,434	73,564
DNM	0	0	0	0	0
DHM	69,971	72,283	72,666	72,336	73,564
DFM	0,106	0,111	0,115	0,099	0
Oběžná aktiva	29,85	27,483	27,125	27,477	26,355
Zásoby	17,577	19,47	18,96	17,25	18,234
Krátkodobé pohledávky	9,76	5,637	6,228	10,205	8,096
KFM	2,513	2,376	1,938	0,022	0,025
Časové rozlišení	0,073	0,123	0,085	0,089	0,081

Z údajů zanesených v tabulce lze na první pohled zjistit, že největší podíl na celkových aktivech tvoří dlouhodobý majetek. Položka dlouhodobého majetku má velmi mírnou rostoucí tendenci, jak je možné vyčíst i z následujícího grafu vývoje struktury aktiv. Největší část dlouhodobého majetku tvoří dlouhodobý majetek hmotný a velmi nízký, na celkových aktivech téměř nulový podíl tvoří dlouhodobý majetek finanční. Oběžná aktiva se během sledovaných období pohybují na poměrně vyrovnané úrovni v rozmezí od 26,355 % až 29,85 %. Z oběžných aktiv mají největší zastoupení na celkových aktivech zásoby pohybující se mezi 17,25 % a 19,47 %. Nejnižší položku zastoupenou na celkových aktivech tvoří časové rozlišení.

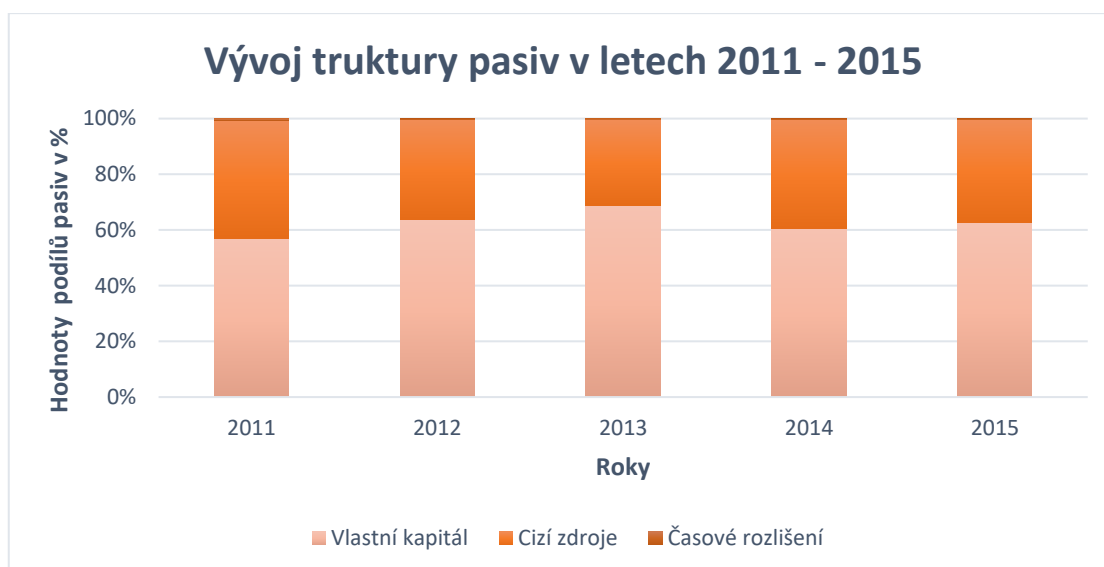
Graf 3: Vývoj struktury aktiv v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

Pro vypracování vertikální analýzy pasiv byla zvolena jako základna výpočtu položka celkových pasiv.

Tabulka 13: Vertikální analýza pasiv (vlastní zpracování)

PASIVA	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA PASIV				
	2011 v %	2012 v %	2013 v %	2014 v %	2015 v %
Pasiva celkem	100	100	100	100	100
Vlastní kapitál	57,064	63,76	68,841	60,434	62,579
Základní kapitál	21,971	23,05	10,103	7,593	6,248
Kapitálové fondy	12,936	0	0	0	0
Rezervní fondy, ost. fondy	38,849	54,38	56,183	48,248	49,07
VH minulých let	-17,145	-17,513	-1,552	2,194	4,672
VH běžného účet. období	0,453	3,844	4,107	2,399	2,589
Cizí zdroje	42,336	36,032	30,803	39,359	37,197
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0	14,285	9,422	7,905	8,085
Krátkodobé závazky	22,243	6,383	7,471	5,911	7,549
Bankovní úvěry a výpomoci	20,093	15,364	13,91	25,543	21,563
Časové rozlišení	0,6	0,208	0,355	0,208	0,224

Pasiva ZD Strmilov jsou tvořena z převážné části vlastním kapitálem. Hodnoty vlastního kapitálu v procentech se pohybují od 57,064 % do 68,841 %. V letech 2011 – 2013 je možné z tabulky pozorovat i záporný podíl VH minulých let na celkových pasivech z důvodu vzniklé ztráty, v letech následujících je již jeho podíl kladný. Maximální výši cizích zdrojů je možné pozorovat hned v prvním roce analýzy. Od tohoto období se hodnota cizích zdrojů snižuje až do roku 2013, v roce 2014 však došlo ke zvýšení položky bankovních úvěrů a výpomocí, což zapříčinilo vzrůst cizích zdrojů celkových a jejich podílu na celkových pasivech, přičemž v dalším roce dochází k jejich snížení. Hodnota časového rozlišení je ve všech sledovaných obdobích nepatrná. Následující graf znázorňuje vývoj struktury pasiv v letech 2011 – 2015 a popisuje, jakou částí se dílí položky pasiv na celkových pasivech podílí.

Graf 4: Vývoj struktury pasiv v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

Analýza výkazu zisku a ztráty

K provedení analýzy výkazu zisku a ztráty je využit pouze horizontální rozbor, a to ve vyjádření absolutních i procentuálních změn.

Tabulka 14: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty (vlastní zpracování)

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁTY							
	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Výkony	4648	20,066	-3605	-12,962	2407	9,943	2131	0,08
Výkonová spotřeba	1358	8,158	1263	7,015	302	1,567	1613	0,082
Přidaná hodnota	3290	50,476	-4868	-49,633	2105	42,611	518	0,074
Osobní náklady	398	4,393	427	4,515	140	1,416	716	0,071
Daně a poplatky	-8	-1,79	-32	-7,289	47	11,548	-118	-0,26
Odpisy DNM a DHM	304	9,334	-271	-7,61	-377	-11,459	869	0,298
Tržby z prodeje DM a materiálu	-694	-33,478	44	3,191	-198	-13,914	880	0,718
ZC prodaného DM a materiálu	151	26,034	-25	-3,42	-221	-31,303	481	0,992
Provozní VH	2002	107,173	-54	-1,395	-1847	-48,401	203	0,103
Finanční VH	514	33,995	188	18,838	93	11,481	-115	-0,16
VH za běžnou činnost	2516	706,742	134	4,666	-1754	-58,35	88	0,07
Mimořádný VH	32	1066,67	-35	-100	792	100	37	0,047
VH za účetní období	2548	709,749	99	3,406	-962	-32,003	125	0,061
VH před zdaněním	2548	709,749	99	3,406	-962	-32,003	125	0,061

Při zaměření se na významnou položku VH za účetní období byl zaznamenán její největší nárůst v prvním období 2011/2012, kdy tato položka vzrostla z 359 tis. Kč na

2 907 tis. Kč, což v relativním vyjádření představuje vzrůst o 709,749 %. V letech 2012/2013 VH za účetní období vzrostl pouze mírně, ale v období 2013 je zde vykázán propad o 962 tis. Kč. Období 2014/2015 zaznamenalo slabý nárůst VH za účetní období o 125 tis. Kč.

Z tabulky je možné pozorovat, že VH za účetní období a VH po zdanění vykazuje naprosto stejné změny hodnot. Je tomu tak proto, že ZD Strmilov v předešlých letech vykazovalo ztrátu, způsobenou především vlivem krize v zemědělství, kterou se při výpočtu daně z příjmů právnických osob rozhodlo uplatňovat.

Při horizontální analýze výkazu zisku a ztráty je dle mého názoru důležité se zaměřovat na položky výkonů, výkonové spotřeby a výsledné přidané hodnoty. Negativní skutečností v případě ZD Strmilov je neustálé zvyšování položky výkonové spotřeby. Položka výkonů má ve sledovaných obdobích kolísavou tendenci, její největší nárůst byl zaznamenán v letech 2011/2012, a to celkem o 4 648 tis. Kč. Jako pozitivní lze hodnotit fakt, že hodnota rozdílu položky výkonů na začátku a na konci analýzy celkově vzrostla o 5 581 tis. Kč. Položka přidané hodnoty vykazuje rovněž kolísavý vývoj, přičemž za znepokojující je zde považováno období 2012/2013, kdy přidaná hodnota poklesla o necelých 50 %. Důvodem je významný pokles výkonů a stávající růst výkonové spotřeby, což pro družstvo znamená velmi negativní jev.

3.3.2 Analýza fondů finančních prostředků

Analýza fondů finančních prostředků, která úzce souvisí s likviditou podniku, zahrnuje ukazatele čistého pracovního kapitálu, čistých peněžních prostředků a čistého peněžního majetku. Následující tabulka znázorňuje výsledky všech tří ukazatelů ve sledovaných letech 2011 – 2015.

Tabulka 15: Fondy finančních prostředků (vlastní zpracování)

Ukazatele fondů finančních prostředků	FONDY FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ (v tis. Kč)				
	2011	2012	2013	2014	2015
ČPK	6 035	15 957	14 384	16 735	13 007
ČPP	-3 006	-2 202	-2 757	-3 350	-4 827
ČPM	-8 312	-1 649	-1 294	1 648	-2 310

Čistý pracovní kapitál

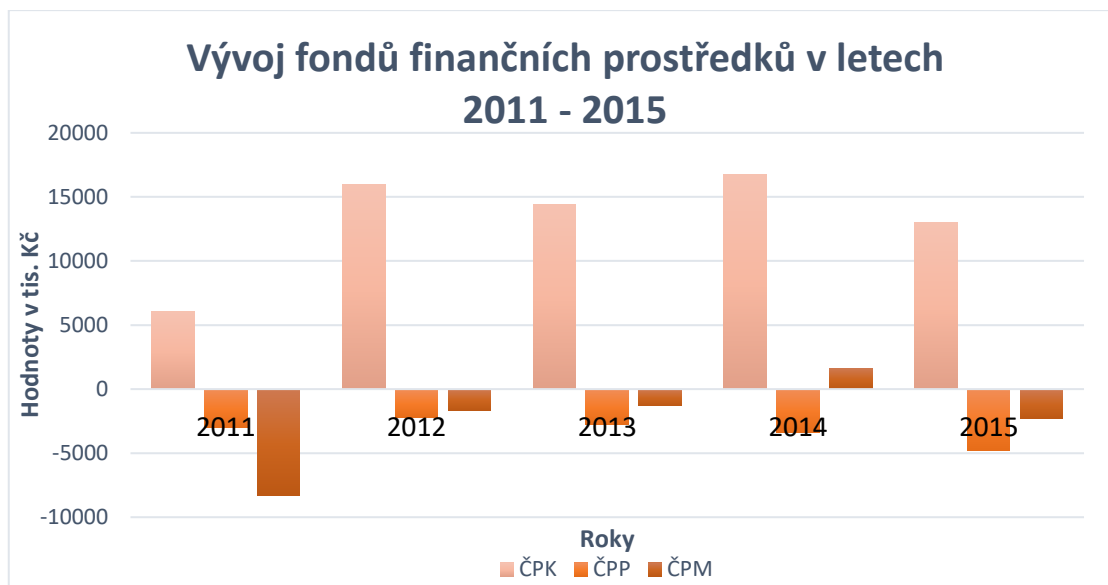
Hodnota čistého pracovního kapitálu je ve všech sledovaných letech kladná, přičemž její vývoj je poměrně kolísavý. V roce 2011 je hodnota nejnižší, přesto, že oběžná aktiva mají v tomto období nejvyšší hodnotu, výše krátkodobých závazků dosahuje rovněž vysoké úrovně, která oběžná aktiva z velké části pokrývá. Od roku 2012 dochází k výrazné změně ve výši čistého pracovního kapitálu, jelikož došlo k vysokému poklesu krátkodobých závazků. Tato změna je zapříčiněna skutečností, že se účetní jednotka z důvodu charakteru závazků rozhodla přeradit část odpovídající závazkům k oprávněným osobám z položky krátkodobých závazků na položku závazků dlouhodobých, konkrétně se zde jednalo o účet 479.

Čisté pohotové prostředky

Ukazatel čistých pohotových prostředků vychází ve všech sledovaných letech v záporných hodnotách. Hlavním důvodem je, že se zde jedná o rozdíl pohotových peněžních prostředků, které má ZD Strmilov na velmi nízké úrovni z čehož plyne skutečnost neschopnosti pokrýt hodnotu okamžitě splatných závazků. Veškeré hodnoty této nejpřísnější varianty fondů finančních prostředků vychází na nejnižší úrovni, s výjimkou roku 2011, kde je nejnižší hodnota zaznamenána u čistého peněžního majetku společnosti.

Čistý peněžní majetek

Hodnota čistého peněžního majetku má ve sledovaných letech rostoucí tendenci, přičemž v prvním roce analýzy je jeho hodnota nejnižší, rovněž z důvodu vysokého krátkodobého cizího kapitálu, jehož úroveň se v následujícím roce velmi snížila vlivem převodu části krátkodobých závazků na závazky dlouhodobé. Tato rostoucí změna byla nejvyšší za všechna období a následně v dalších letech se rostoucí trend umírnil a nastal pozvolný nárůst ukazatele.

Graf 5: Vývoj fondů finančních prostředků v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

3.3.3 Analýza bodu zvratu

Analýza bodu zvratu se zaměřuje na stanovení množství produkce, při kterém se podnik nepohybuje v oblasti ztráty ani v oblasti zisku. V rámci analýzy ZD Strmilov bylo tohoto rozboru využito u produkce mléka.

Tabulka 16: Analýza bodu zvratu produkce mléka (vlastní zpracování)

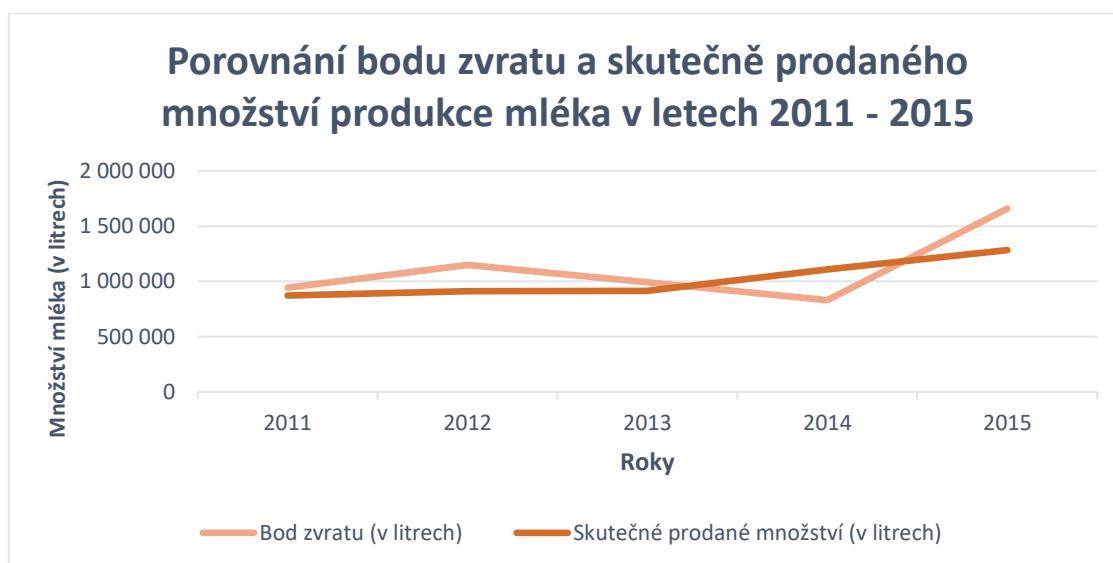
ANALÝZA BODU ZVRATU PRODUKCE MLÉKA					
Analýza bodu zvratu	2011	2012	2013	2014	2015
Fixní náklady (v Kč)	2 912 020	2 938 487	2 983 788	3 462 102	3 649 160
Variabilní náklady na jednotku (v Kč)	5,59	5,49	5,97	5,77	5,87
Průměrná cena na jednotku (v Kč)	8,67	8,05	8,97	9,95	8,07
Bod zvratu (v litrech)	943 764	1 148 495	992 357	829 497	1 657 921

Za negativní faktor lze považovat především rostoucí tendenci fixních nákladů. Variabilní náklady představují kolísavou tendenci, stejně jako průměrná cena na jeden litr mléka. Samotný bod zvratu v jednotlivých letech rovněž kolísá, přičemž nejvíce znepokojivé hodnoty dosahuje v letech 2012 a 2015, kdy družstvo pro tvorbu zisku muselo dosáhnout nejvyššího množství produkce.

Tabulka 17: Porovnání bodu zvratu s prodanou produkcí (vlastní zpracování)

POROVNÁNÍ BODU ZVRATU S PRODANOU PRODUKČÍ					
Produkce mléka	2011	2012	2013	2014	2015
Bod zvratu (v litrech)	943 764	1 148 495	992 357	829 497	1 657 921
Skutečně prodané množství (v litrech)	872 012	911 058	914 328	1 107 992	1 282 861
Porovnání produkce mléka (v litrech)	-71 752	-237 437	-78 029	278 495	-375 060

Při porovnání bodu zvratu produkce mléka a jeho skutečného prodeje je možné pozorovat, že nejpříznivějším rokem pro ZD Strmilov byl rok 2014, kdy překročila požadované množství produkce mléka pro tvorbu zisku o 278 495 litrů. V ostatních letech se pohybuje v oblasti ztráty, přičemž za nejslabší rok lze považovat rok 2015, kdy i přes vysokou produkci mléka společnost bodu zvratu nedosáhla. Důvodem je zde velmi nízká cena produkce mléka.

Graf 6: Porovnání bodu zvratu a skutečně prodaného množství produkce mléka v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

3.3.4 Analýza poměrových ukazatelů

Tato kapitola je věnována výpočtu poměrových ukazatelů, které se vyjadřují jako poměr určitých položek účetních výkazů. Jsou zde obsaženy ukazatele likvidity, zadluženosti, aktivity, rentability a ukazatele s využitím cash flow.

Ukazatele likvidity

Vypočtené hodnoty likvidity ZD Strmilov jsou vyjádřeny v následující tabulce.

Tabulka 18: Hodnoty ukazatelů likvidity (vlastní zpracování)

	HODNOTY UKAZATELŮ LIKVIDITY (krát)				
Ukazatele likvidity	2011	2012	2013	2014	2015
Běžná likvidita	1,34	4,31	3,63	3,51	2,43
Pohotová likvidita	0,55	1,09	1,09	1,3	0,75
Okamžitá likvidita	0,399	0,449	0,34	0,003	0,002

Běžná likvidita

Doporučené hodnoty ukazatele běžné likvidity se pohybují v rozmezí 1,5 – 2,5. Z tabulky je možné zjistit, že v prvním roce analýzy běžné likvidity doporučených hodnot družstvo nedosahuje, ale přesto se k hodnotě 1,5 blíží. Následující roky naopak doporučený interval převyšuje a v posledním roce se dokonce nachází uvnitř tohoto intervalu, z čehož je možné vyvodit, že od roku 2012 by v případě úhrady krátkodobých dluhů veškerými oběžnými aktivy společnost neměla problém.

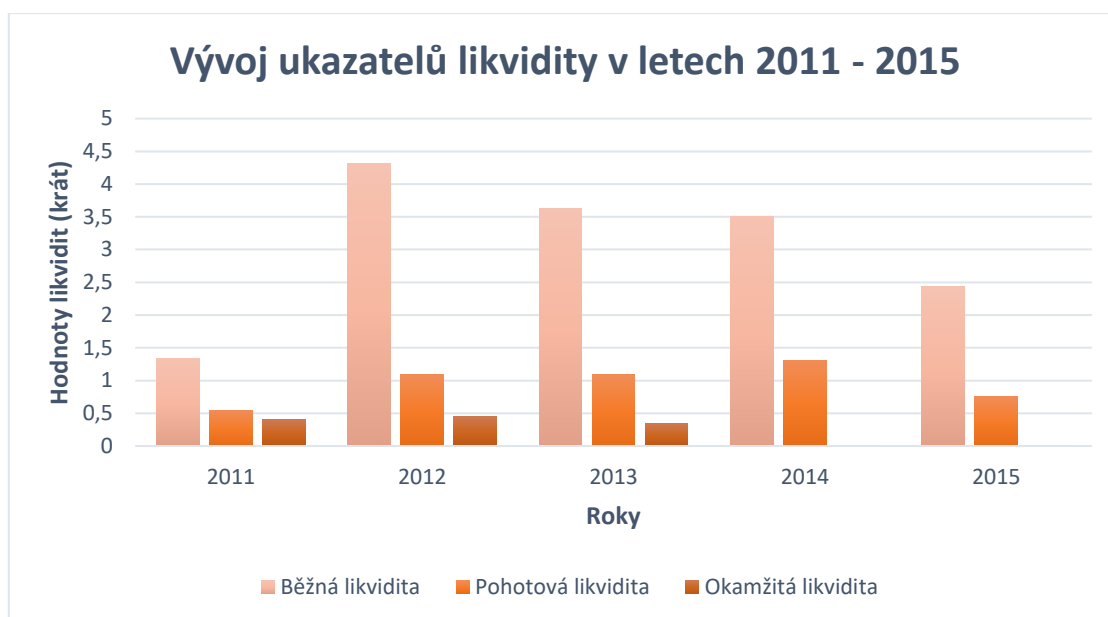
Pohotová likvidita

Z tabulky je možné vyčíst, že pohotová likvidita ZD Strmilov se v letech 2012, 2013 a 2014 pohybuje na velmi dobré úrovni, jelikož tyto jednotlivé hodnoty se pohybují v doporučeném intervalu 1 – 1,5. V případě těchto tří období by s úhradou dlouhodobých závazků nevznikl problém. Avšak v letech 2011 a 2015 by dle ukazatele úhrada krátkodobých dluhů bez prodeje zásob nebyla možná.

Okamžitá likvidita

Pohotové platební prostředky se u družstva pohybují na nízké a v posledních dvou letech analýzy až kritické úrovni. Z tohoto důvodu je míra okamžité likvidity na velmi neuspokojivé úrovni. Doporučeného intervalu pro Českou republiku, kde rozmezí začíná hodnotou 0,6 nedosahuje ani v jednom období rozboru.

Následující graf zobrazuje vývoj jednotlivých stupňů likvidity za období 2011 – 2015. Z grafu je možné vidět, že úroveň likvidit má kolísavou tendenci s výjimkou pohotové likvidity v letech 2012 a 2013, kdy je poměrně vyrovnaná.

Graf 7: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

Ukazatele zadluženosti

Následující tabulka zobrazuje hodnoty vybraných ukazatelů zadluženosti, které umožňují zjistit a hodnotit, v jaké míře ZD Strmilov využívá k financování své činnosti cizích zdrojů.

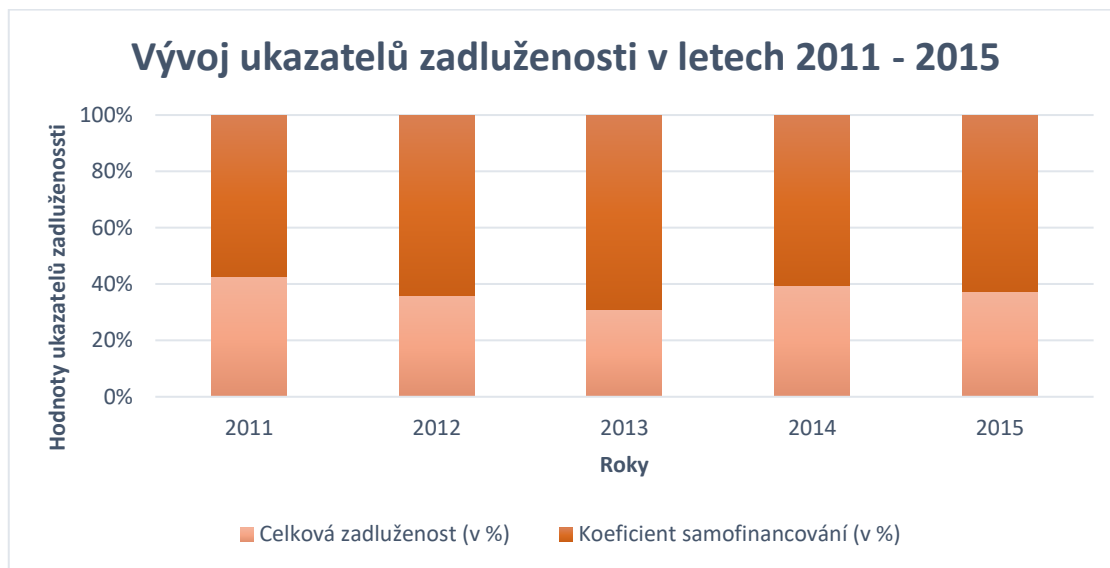
Tabulka 19: Hodnoty ukazatelů zadluženosti (vlastní zpracování)

Ukazatele zadluženosti	HODNOTY UKAZATELŮ ZADLUŽENOSTI				
	2011	2012	2013	2014	2015
Celková zadluženost (v %)	42,336	36,032	30,803	39,359	37,197
Koeficient samofinancování (v %)	57,064	63,76	68,841	60,434	62,579
Úrokové krytí (krát)	1,325	4,205	4,73	3,971	4,021
Doba splácení dluhů (v letech)	-13,064	4,015	3,238	28,184	4,07

Celková zadluženost a koeficient samofinancování

Podíl cizího kapitálu k celkovým aktivům stejně jako podíl vlastního kapitálu k celkovým aktivům, má u ZD Strmilov mírně kolísavou tendenci. Z tabulky i následujícího grafu je možné vyčíst to, že společnost svou činnost financovala převážně z vlastních zdrojů. Cizí zdroje mají nejvyšší hodnoty v letech 2011 a 2014, ale i zde však nedosahují ani poloviny

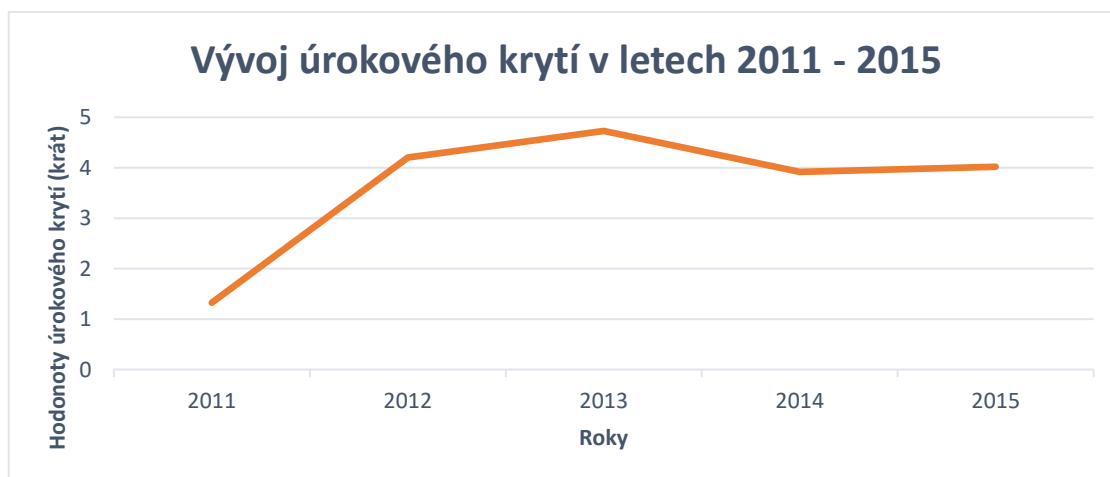
celkových aktiv. Firma využívá z větší míry vlastní kapitál, lze tedy hodnotit, že je finančně stabilní.

Graf 8: Vývoj ukazatelů zadluženosti v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

Úrokové krytí

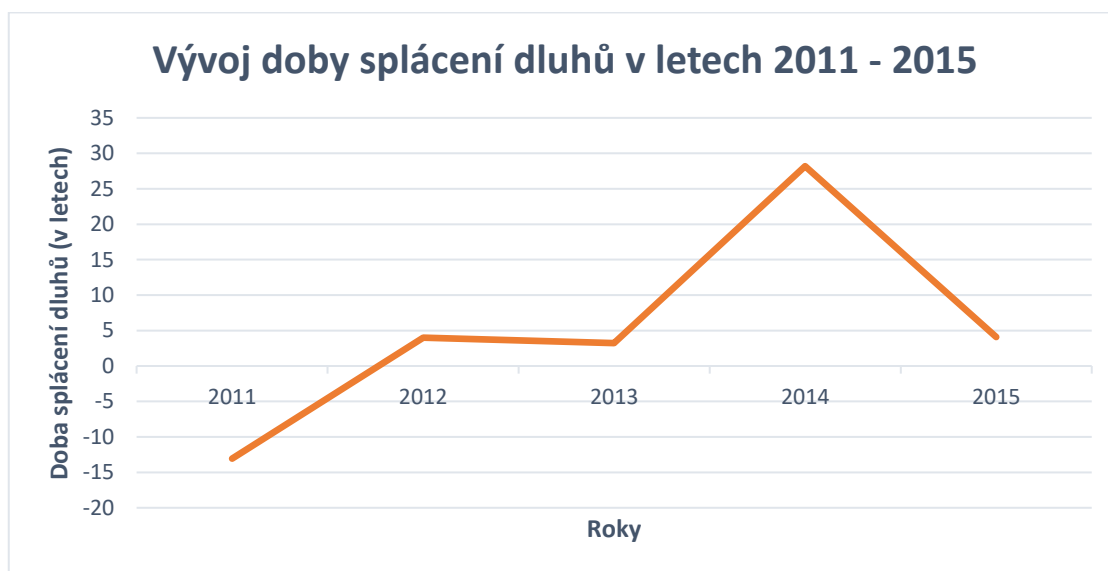
Doporučená hodnota ukazatele, který vyjadřuje, kolikrát je schopen zisk před zdaněním a úroky pokrýt nákladové úroky, začíná na hodnotě 3. Hodnoty zaznamenané v tabulce doporučené hodnotě odpovídají, s výjimkou roku 2011, kdy EBIT dokázal tyto nákladové úroky pouze 1,325krát, z důvodu jeho nízké hodnoty. Na následujícím grafu, který zobrazuje vývoj trendu úrokového krytí, je vidět jeho kolísavá tendence.

Graf 9: Vývoj úrokového krytí v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

Doba splácení dluhů

Ukazatel doby splácení dluhů představuje počet let, za které je schopen podnik uhradit své veškeré cizí zdroje po odečtení rezerv prostřednictvím vlastního potenciálu s využitím provozního cash flow, přičemž hodnoty finančně zdravých podniků se pohybují kolem tří let. V případě ZD Strmilov se v roce 2011 z důvodu záporného provozního peněžního toku jedná o hodnoty přímo kritické. Hodnota ukazatele se zde pohybuje na úrovni -13,064 let. Velmi nepříznivá hodnota byla zaznamenána rovněž v roce 2014, kdy se peněžní tok z provozní činnosti dostal na velmi nízké hodnoty a došlo zde také k nárůstu cizích zdrojů. Hodnota ukazatele v tomto roce udává 28,184 let. Uspokojivých hodnot družstvo dosahuje v letech 2012, 2013 a 2015, což je možné pozorovat na následujícím grafu. V těchto obdobích se společnost pohybuje téměř na doporučené hranici.

Graf 10: Vývoj doby splácení dluhů v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

Ukazatele aktivity

Následující tabulka zobrazuje vypočtené hodnoty ukazatelů aktivity ZD Strmilov, které poskytují informace o tom, jak efektivně společnost dokázala hospodařit s celkovými aktivy a jejich složkami. Analýza se zabývá také krátkodobými závazky.

Tabulka 20: Hodnoty ukazatelů aktivity (vlastní zpracování)

		HODNOTY UKAZATELŮ AKTIVITY				
Ukazatele aktivity		2011	2012	2013	2014	2015
Obrat celkových aktiv (počet obrátek)		0,247	0,332	0,316	0,292	0,293
Obratovost (počet obrátek)	zásob	1,407	1,707	1,669	1,694	1,606
	pohledávek	10,049	8,727	6,889	14,376	16,105
	závazků	3,523	6,285	5,05	5,863	5,059
Doba obratu (počet dnů)	zásob	259,417	213,825	218,694	215,466	227,273
	pohledávek	36,322	41,824	52,983	25,39	22,664
	závazků	103,605	58,075	72,277	62,255	72,149

Obratovost

Výše hodnot obratu celkových aktiv lze hodnotit jako znepokojivou. Podíl tržeb za vlastní výroby a služby ku celkovým aktivům ZD Strmilov je na velmi nízké úrovni, která nedosahuje ani jednoho obratu za rok. Je však důležité upozornit na skutečnost, že převážná většina celkových aktiv je tvořena dlouhodobým majetkem v podobě neodpisovaných pozemků, dále staveb a strojů, které jsou v zemědělství při realizaci rostlinné i živočišné výroby nutností a jejich obrat v tržbách vyjadřuje mnohem menší účinnost než u aktiv oběžných.

Obratovost zásob má ve sledovaných obdobích poměrně vyrovnané hodnoty, které jsou však na nízké úrovni. V rámci porovnání obratovosti zásob a běžné likvidity družstva, jejíž hodnoty se nachází nad doporučeným intervalem lze usoudit, že se jedná především o zásoby umístěné na skladě již delší dobu. Přívětivým faktorem do budoucna by bylo však snížení vázanosti finančních prostředků v této položce oběžných aktiv, čímž by došlo k požadovanému zvýšení jejich obratu.

Obratovost pohledávek z obchodního styku představuje ve sledovaných letech kolísavou tendenci, její vývoj lze však hodnotit jako příznivý. Nejvyššího počtu obrátek v tržbách za vlastní výroby a služby družstvo dosahuje v letech 2014 a 2015, kdy se výsledné hodnoty pohybují na 14 a 16 obrátkách za rok. Za uspokojivé je považováno také porovnání obratovosti pohledávek a závazků. Ve všech letech byl zaznamenán vyšší počet obrátek pohledávek ve srovnání s počtem obrátek obchodních závazků. Vývoj rychlosti obratu závazků má v prvních dvou letech rozboru rostoucí vývoj, následující roky jsou hodnoty na velmi vyrovnané úrovni.

Doba obratu

Hodnoty doby obratu zásob družstva vypovídají o vysoké vázanosti této položky do doby jejich spotřeby. Nicméně porovnání výsledků počátečního období analýzy s obdobím konečným je možné hodnotit jako pozitivní, jelikož došlo ke snížení doby obratu této nelikvidní položky celkem o 25,438 dní.

Ukazatel doby obratu pohledávek je nutné porovnávat v kontextu s dobou obratu závazků. Základním požadavkem je, aby hodnoty doby obratu závazků byly v rovnováze s dobou obratu pohledávek, nebo vyšší, což bylo zjištěno ve všech analyzovaných obdobích. Vývoj obou ukazatelů představuje kolísavou tendenci, celkově jej lze však hodnotit jako velmi uspokojivý. V rámci období 2014 a 2015 byl zaznamenán významný pokles doby obratu obchodních pohledávek, z čehož vyplývá, že vzrostla platební morálka odběratelů.

Ukazatele rentability

V následující tabulce jsou uvedeny hodnoty jednotlivých ukazatelů rentability v procentech, které jsou vypočteny jak pro provozní výsledek hospodaření, tak i pro výsledek hospodaření za účetní období.

Tabulka 21: Hodnoty ukazatelů rentability (vlastní zpracování)

Ukazatele rentability		HODNOTY UKAZATELŮ RENTABILITY (v %)				
		2011	2012	2013	2014	2015
ROCE	pro EBIT	2,388	5,399	5,651	3,487	3,874
	pro EAT	0,586	4,115	4,456	2,609	2,911
ROA	pro EBIT	1,843	5,043	5,209	3,206	3,446
	pro EAT	0,453	3,844	4,107	2,399	2,589
ROE	pro EBIT	3,229	7,91	7,566	5,305	5,507
	pro EAT	0,793	6,029	5,966	3,969	4,137
ROS	pro EBIT	6,741	14,386	15,51	10,457	10,84
	pro EAT	1,655	10,965	12,231	7,824	8,144

Rentabilita investovaného kapitálu

Ukazatel rentability investovaného kapitálu vyjadřuje, kolik procent zisku ZD Strmilov dosáhlo zapojením jednoho procenta vlastního i dlouhodobého cizího kapitálu. Hodnoty ukazatele jsou ve všech sledovaných obdobích na velmi nízké úrovni a mají téměř

kolísavou tendenci. Nejpriznivější výsledky byly zaznamenány v letech 2012 a 2013, v následujících letech však efektivnost opět poklesla na nižší úroveň.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu

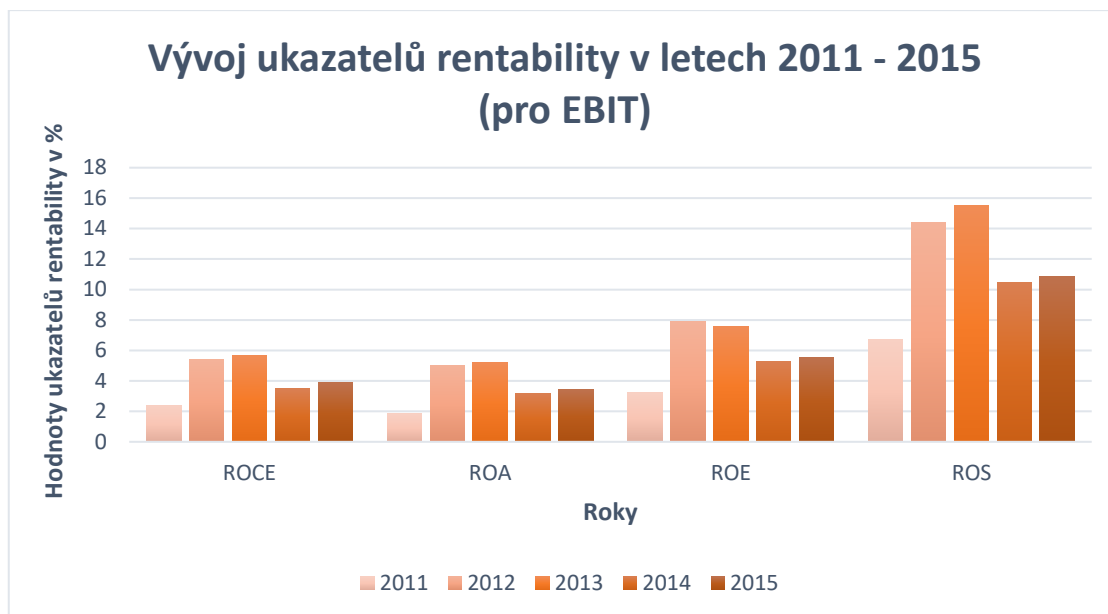
Z výsledných hodnot ukazatelů uvedených v tabulce lze soudit, že společnost svá aktiva nevyužívá dostatečně efektivně. V letech 2012 a 2013 společnost dosahovala ve sledovaných obdobích nejvyšší úrovně zisku a z tohoto důvodu byla i hodnota rentability celkového vloženého kapitálu nejpriznivější. Celkově se výsledné hodnoty výnosnosti aktiv pohybují kolísavě a na nedostatečně vysoké úrovni.

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu představuje v analyzovaných obdobích kolísavou tendenci. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2011 z důvodu nízké hodnoty výsledku hospodaření, naopak hodnoty nejvyšší bylo dosaženo následující rok, kdy ukazatel skokově vzrostl, vlivem významného vzrůstu zisku. Po celou dobu analýzy lze zjistit, že položka vlastního kapitálu v jednotlivých letech postupně narůstá. Pokud by hodnota vlastního kapitálu v období 2011/2012 nevzrostla o tak vysokou hodnotu, rentabilita vlastního kapitálu by byla vyšší. Nelze však konstatovat, že růst vlastního kapitálu je negativním faktorem v absolutním slova smyslu. Kolísavý vývoj je zaznamenán především u výsledku hospodaření, který kopírují hodnoty ukazatele ROE.

Rentabilita tržeb a zisková marže

V prvním roce analýzy vykazoval ukazatel rentability tržeb nejnižší hodnotu z důvodu velmi nízkého zisku. Následující rok představoval skokový nárůst výnosnosti tržeb, který pokračoval také v roce 2013 i přesto, že došlo k mírnému poklesu tržeb, což lze hodnotit jako velmi pozitivní faktor výrobní činnosti družstva. V letech 2014 a 2015 bylo dosaženo téměř nejvyšší úrovně tržeb, nicméně hodnota zisku v těchto letech poklesla, tudíž byl vyvolán výraznější pokles ukazatele tržeb oproti předešlým obdobím.

Graf 11: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

3.3.5 Analýza soustav ukazatelů

V rámci této kapitoly jsou provedeny jednotlivé analýzy soustav ukazatelů, zaměřující se na bankrotní i bonitní modely. Součástí bankrotních modelů budou provedeny výpočty Altmanova Z-Skóre a indexu důvěryhodnosti IN05 a pro analýzu bonitních modelů bude využit Kralickův Quicktest.

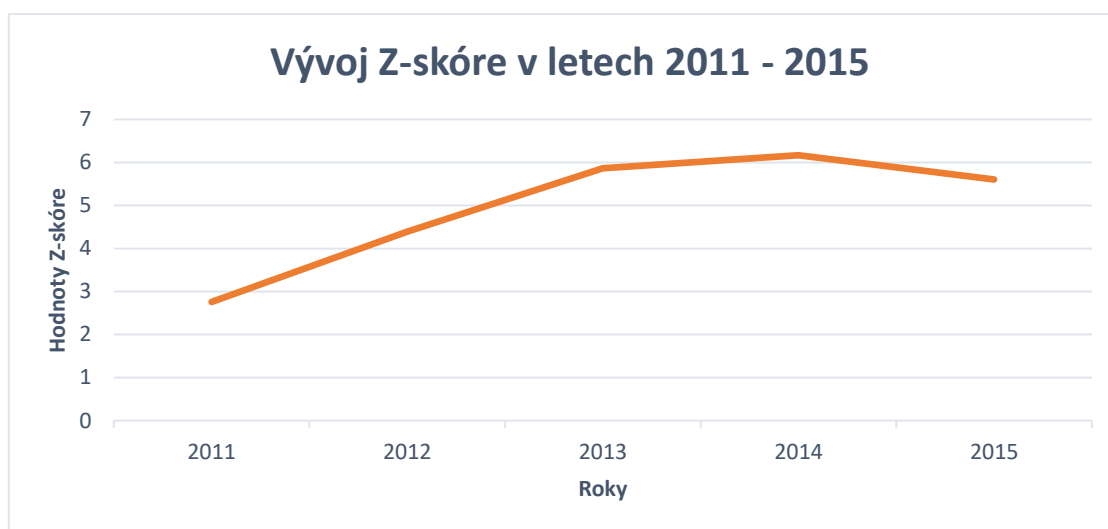
Altmanovo Z-skóre

Užití klasického Altmanova modelu by v podmínkách ZD Strmilov nebylo vhodné z důvodu, že zde není kladen důraz na znalost tržní hodnoty podniku. Pro výpočet analýzy byl zvolen index pro rozvojové trhy, který je modifikací základního Altmanova indexu, nazývaný Z-skóre.

Tabulka 22: Hodnoty Altmanova Z-skóre (vlastní zpracování)

Altmanovo Z-skóre	HODNOTY ALTMANOVA Z-SKÓRE				
	2011	2012	2013	2014	2015
X1	0,076	0,211	0,197	0,196	0,155
X2	-0,171	-0,175	-0,016	0,022	0,047
X3	0,018	0,050	0,052	0,032	0,034
X4	2,565	3,085	4,075	4,374	4,003
Z-skóre	2,758	4,391	5,867	6,168	5,605
Interpretace výsledků	Uspokojivá situace	Uspokojivá situace	Uspokojivá situace	Uspokojivá situace	Uspokojivá situace

Hodnoty Altmanova Z-skóre mají v letech 2011 – 2014 rostoucí tendenci, pouze v roce 2015 došlo k mírnému poklesu ukazatele. I přesto se družstvo nachází v intervalu uspokojivé finanční situace ve všech sledovaných obdobích rozboru, což lze hodnotit jako pozitivní faktor. Ukazatel X2 vykazoval v prvních třech letech analýzy záporné hodnoty, což bylo zapříčiněno záporným výsledkem hospodaření z minulých let, který se však v průběhu snižoval a od roku 2014 se dostal do kladných, postupně rostoucích hodnot. Ukazatele X1 a X3 představují v čase kolísavý vývoj a hodnoty ukazatele X4 mají rostoucí tendenci, až na rok 2015, kdy došlo k mírnému poklesu. Rostoucí tendence celkového ukazatele Altmanova Z-skóre v jednotlivých letech s výjimkou roku 2015, kdy byl zaznamenán pokles, je znázorněna na následujícím grafu.

Graf 12: Vývoj Altmanova Z-skóre v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

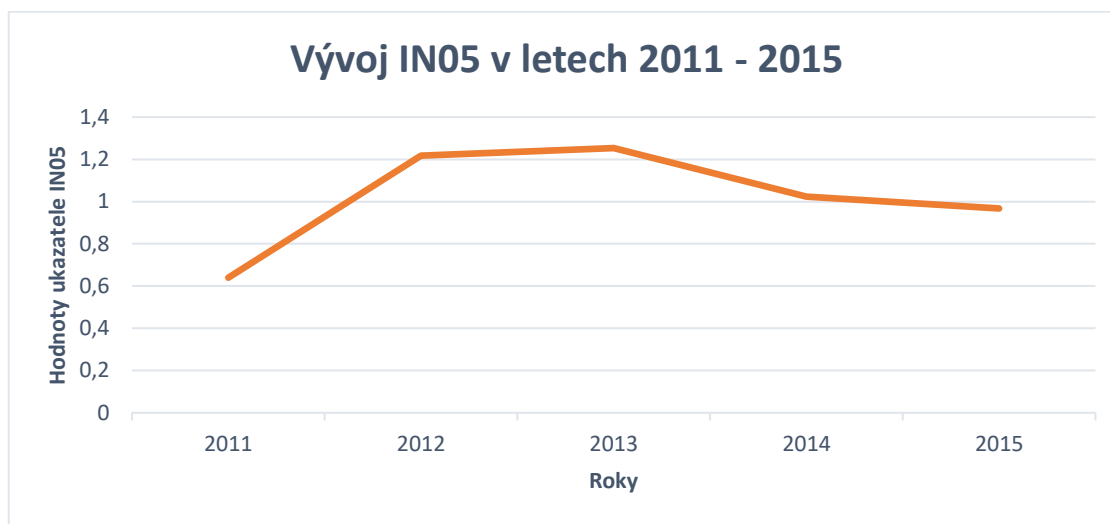
Model IN05

Model IN05 sestavený manžely Neumaierovými má v prostředí českých firem daleko vyšší vypovídací schopnost, jelikož je pro české podmínky zkonstruován.

Tabulka 23: Model IN05 (vlastní zpracování)

Model IN05	2011	2012	2013	2014	2015
IN05	0,6397	1,2183	1,2534	1,0229	0,9681
Interpretace výsledků	netvoří hodnotu	šedá zóna	šedá zóna	šedá zóna	šedá zóna

Jak je možné pozorovat z hodnot v tabulce i z následujícího grafu, vývoj indexu důvěryhodnosti má kolísavou tendenci. Družstvo se v roce 2011 pohybovalo v pásmu, kdy netvořilo hodnotu, v letech následujících se již dostalo do oblasti šedé zóny, což je možné považovat za pozitivní faktor. Varovným signálem pro další období je však rok 2015, kdy se hodnota ukazatele pohybuje lehce nad pásmem, kdy společnost hodnotu netvoří. Největší podíl na nepříznivých hodnotách IN05 má nízká míra rentability celkových aktiv, která do modelu vstupuje s největší vahou.

Graf 13: Vývoj IN05 v letech 2011 – 2015 (vlastní zpracování)

Kralickův Quicktest

Pro analýzu bonitních modelů souhrnných indexů hodnocení byl zvolen Kralickův Quicktest, který pro analýzu finančního zdraví podniku využívá bodového ohodnocení.

Tabulka 24: Kralickův Quicktest (vlastní zpracování)

Kralickův Quicktest	2011		2012		2013		2014		2015	
	výsledek	body	výsledek	body	výsledek	body	výsledek	body	výsledek	body
R1	0,571	4	0,638	4	0,688	4	0,604	4	0,626	4
R2	-12,289	0	3,751	1	3,034	1	28,168	3	4,067	1
R3	0,018	1	0,05	1	0,052	1	0,032	1	0,034	1
R4	-0,111	0	0,244	4	0,288	4	0,045	1	0,266	4
Bodové hodnocení	hodnoty		hodnoty		hodnoty		hodnoty		hodnoty	
Finanční stabilita	2		2,5		2,5		3,5		2,5	
Výnosová situace	0,5		2,5		2,5		1		2,5	
Celkové hodnocení	hodnoty		hodnoty		hodnoty		hodnoty		hodnoty	
Celková situace	1,25		2,5		2,5		2,25		2,5	
Interpretace	šedá zóna		šedá zóna		šedá zóna		šedá zóna		šedá zóna	

První rovnice Kralickova Quicktestu představuje podíl vlastního kapitálu k celkovým aktivům. Hodnoty R1 v jednotlivých letech mají téměř vyrovnanou úroveň a jsou hodnoceny čtyřmi body po celou dobu analýzy. Výsledné hodnoty rovnice R2, která zahrnuje do svého čitatele cizí zdroje snižené o peníze v pokladně a na bankovních účtech a do jmenovatele provozní cash flow, má velmi kolísavou tendenci a jejich bodové ohodnocení se pohybuje mezi 0 – 3 body. Součtem bodových hodnot rovnic R1 a R2 v jednotlivých letech a jejich aritmetickým zprůměrováním je získán výsledek finanční stability.

Druhá skupina rovnic R3 a R4 se zaměřuje na výpočet výnosové situace družstva. Rovnice R3 spočívá ve výpočtu podílu EBITU a celkových aktiv. Ukazatel R3 má ve sledovaných obdobích velmi mírně kolísavou tendenci, přičemž bodové ohodnocení je po celou dobu stejné, ve výši jednoho bodu. Hodnoty poslední rovnice představují kolísavý vývoj, kde se bodová ohodnocení pohybují rozmanitě mezi 0 – 4 body. Výnosovou situaci družstva lze zjistit součtem bodových hodnot R3 a R4 v každém období a následně jejich aritmetickým průměrem.

Výsledná celková situace ZD Strmilov vyjádřená součtem finanční stability a výnosové situace vydělené dvěma představuje ve všech sledovaných obdobích šedou zónu. První rok analýzy je pro společnost rokem nejrizikovějším, jelikož zde se hodnota celkové situace pohybuje těsně nad hranicí, která pro podnik znamená problémy ve finančním hospodaření. Ve zbývajících čtyřech letech je situace téměř vyrovnaná.

3.4 Benchmarking

V této části bakalářské práce dojde k porovnání vybraných ukazatelů finanční analýzy ZD Strmilov se srovnatelnou konkurenční společností zabývající se rovněž zemědělskou výrobou. Jedná se o Zemědělské družstvo Popelín (dále jen ZD Popelín), jehož sídlo se nachází nedaleko strmilovského družstva. ZD Popelín se zaměřuje v rámci živočišné výroby na chov českého strakatého skotu. Rostlinná výroba zahrnuje pěstování obilovin, řepky ozimé a sadbových i konzumních brambor. Celkově družstvo hospodaří na 1023 hektarech zemědělské půdy. Vývoj vybraných ukazatelů je proveden v letech 2011 – 2015.

Tabulka 25: Čistý pracovní kapitál (vlastní zpracování)

Analyzovaná společnost	ČISTÝ PRACOVNÍ KAPITÁL (v tis. Kč)				
	2011	2012	2013	2014	2015
ZD Strmilov	6 035	15 957	14 384	16 735	13 007
ZD Popelín	43 210	37 677	48 813	42 929	42 658

Ukazatel čistého pracovního kapitálu má u obou analyzovaných firem kladnou hodnotu. Tato kladná hodnota představuje část oběžných aktiv, která je pokryta dlouhodobým kapitálem. Lze tedy konstatovat, že společnosti zaujímají konzervativní způsob financování. Hodnota ČPK ZD Popelín je ve všech letech oproti ČPK ZD Strmilov mnohonásobně vyšší. Důvodem je především dvojnásobná výše oběžných aktiv, krátkodobé závazky se pohybují na nízké úrovni a krátkodobé úvěry a finanční výpomoci má ZD Popelín nulové.

Tabulka 26: Pohotová likvidita (vlastní zpracování)

Analyzovaná společnost	POHOTOVÁ LIKVIDITA (krát)				
	2011	2012	2013	2014	2015
ZD Strmilov	0,55	1,09	1,09	1,3	0,75
ZD Popelín	4,714	6,063	8,006	6,464	8,568

Doporučené hodnoty pohotové likvidity se pohybují na hranicích 1 – 1,5. Na první pohled je zřejmé, že ZD Popelín toto rozmezí značně převyšuje. Krátkodobý finanční majetek konkurenční společnosti je na velmi vysoké úrovni. Takto vysoká míra likvidity však signalizuje, že tyto volné finanční prostředky nejsou dostatečně efektivně využité. Pohotová likvidita ZD Strmilov se tomuto doporučenému intervalu mnohem více přibližuje a v letech 2012, 2013 a 2014 dosahuje velmi uspokojivé úrovně.

Tabulka 27: Celková zadluženost (vlastní zpracování)

Analyzovaná společnost	CELKOVÁ ZADLUŽENOST (v %)				
	2011	2012	2013	2014	2015
ZD Strmilov	42,336	36,032	30,803	39,359	37,197
ZD Popelín	23,267	22,2	21,219	17,109	13,764

Porovnání míry celkové zadluženosti vypovídá o tom, že obě zemědělská družstva využívají pro financování své činnosti převážně vlastní zdroje. U ZD Popelín je však hodnota cizích zdrojů na minimální úrovni a lze sledovat, že tato úroveň se od počátku sledování postupně snižuje. ZD Popelín nevyužívá v rámci cizích zdrojů na rozdíl od ZD Strmilov žádné bankovní úvěry a výpomoci, proto je výsledný ukazatel tak nízký.

Tabulka 28: Rentabilita celkových aktiv (vlastní zpracování)

Analyzovaná společnost	ROA (v %)				
	2011	2012	2013	2014	2015
ZD Strmilov	1,843	5,043	5,209	3,206	3,446
ZD Popelín	0,53	1,801	6,366	4,156	4,264

Obě společnosti vykazují kolísavou hodnotu ukazatele. První dva roky rozboru ZD Strmilov hodnotu ROA ZD Popelín značně převyšuje, v letech následujících je tomu však naopak, přičemž důvodem byl nižší EBIT u strmilovského družstva. Rok 2011 je u obou společností velmi kritický z důvodu nízkého výsledku hospodaření.

Tabulka 29: Rentabilita tržeb (vlastní zpracování)

Analyzovaná společnost	ROS (v %)				
	2011	2012	2013	2014	2015
ZD Strmilov	6,741	14,386	15,51	10,457	10,84
ZD Popelín	1,301	3,86	14,42	9,269	10,32

Značné rozdíly mezi společnostmi byly zaznamenány v letech 2011 a 2012, kde se rentabilita tržeb ZD Popelín pohybuje na velmi nízkých hodnotách oproti ZD Strmilov. Ve zbývajících třech obdobích je výše ukazatele u obou společností poměrně vyrovnaná, přičemž její vývoj v čase lze charakterizovat rovněž jako velmi podobný.

Tabulka 30: Obrat celkových aktiv (vlastní zpracování)

Analyzovaná společnost	OBRAT CELKOVÝCH AKTIV (počet obrátek)				
	2011	2012	2013	2014	2015
ZD Strmilov	0,247	0,332	0,316	0,292	0,293
ZD Popelín	0,408	0,467	0,442	0,449	0,413

Ve všech analyzovaných obdobích ZD Popelín v rámci porovnání výše obrátu celkových aktiv dosahuje lepších výsledků a lze konstatovat, že společnost svá aktiva využívá s vyšší efektivitou. Celková aktiva v tržbách by se však měla obrátit alespoň jednou ročně, což nesplňuje ani jedno z družstev, a to z důvodu povahy podnikání v zemědělství, kde je důležité brát v úvahu klimatické podmínky a také delší dobu obrátu z důvodu provádění dílčích procesů, které si zemědělská produkce žádá.

3.5 SWOT analýza

Pomocí SWOT analýzy bude provedeno zhodnocení silných a slabých stránek podniku i jeho příležitostí a ohrožení. Informace získané prostřednictvím této analýzy budou tvořit vedle finančního rozboru podklad k sestavování návrhové části závěrečné práce.

Silné stránky

- Dobrá úroveň vybavenosti pro živočišnou výrobu – k zajištění chodu živočišné produkce není potřeba vynakládat další peněžní prostředky. Tento druh výroby je možné nadále provozovat bez dalších investic v horizontu zhruba 10 let.
- Veškeré družstvem obhospodařované pozemky, včetně středisek živočišné výroby se nachází v dojezdové vzdálenosti šesti kilometrů, což představuje jak úspory nákladů na spotřebu pohonných hmot, tak i úsporu času z přemísťování mezi jednotlivými body výkonu práce.
- Využití lidského kapitálu – dlouhodobá praxe a zkušenosti pracovníků v oboru. Jedná se zde například o středisko mechanizace, kde zaměstnanci dokáží většinu vyskytlých problémů na strojích vyřešit sami operativně prostřednictvím oprav. Díky této skutečnosti dochází k úspoře nákladů za služby oprav strojů.

Slabé stránky

- Mezi slabé stránky patří především zastaralý park mechanizace. Družstvo disponuje starými nevýkonnými stroji, na kterých je potřeba velmi často provádět různé opravy, což představuje tlak na vyšší počet zaměstnanců, aby bylo možné zajistit výrobu s co možná nejhladším průběhem. Z důvodu častých oprav strojů pro rostlinnou produkci dochází k tlaku na růst zaměstnanců zejména v případě sezónních prací, celkově tedy i ke zvýšení mzdových nákladů a vzniku neefektivně využitého času v důsledku těchto oprav.
- Špatná komunikace vedoucích pracovníků v rámci jednotlivých středisek. Vedoucí pracovníci nejsou schopni zabezpečit efektivní komunikaci mezi středisky, což má za důvod vzniku nerovnováhy odvedené práce a produktivity zaměstnanců různých oddělení. Tato skutečnost se projevuje zejména mezi středisky rostlinné a živočišné výroby v zimním období. Pracovníci živočišné výroby jsou vytíženi v rámci celého roku, jelikož je potřeba zabezpečit nepřetržitý průběh této produkce. Pracovníci rostlinné výroby jsou v zimním období

přesunutí do střediska mechanizace, kde je následně počet pracovníků nadbytečný. V případě potřeby by tedy bylo vhodné část zaměstnanců rostlinné výroby přesouvat do střediska výroby živočišné.

Příležitosti

- Družstvo disponuje silnou vybaveností potřebných zařízení a lidským kapitálem pro zajištění výroby kvalitního kravského mléka. Ze strany státu zde v České republice existuje velká podpora jeho produkce.
- Vzrůstající konkurence na trhu zemědělských služeb způsobuje jejich vyšší dostupnost a nižší cenu. Družstvu zde tedy vzniká jistá příležitost odstranit slabou stránku zastaralého parku mechanizace a rozhodnout se co možná největší část rostlinné výroby řešit prostřednictvím outsourcingu.

Ohrožení

- Rychle rostoucí ceny pozemků a pachtů. ZD Strmilov má v současnosti k dispozici celkem 860 ha zemědělské půdy, z toho 680 ha tvoří pronájem těchto půd. Vzniká zde riziko výpovědi vlastníků těchto pozemků. Získat pozemky do vlastnictví však představuje velmi složitý proces a cena těchto ploch se pohybuje na vysokých úrovních.
- Vysoký tlak na růst mezd, přičemž cena výstupů je v oblasti zemědělství na podobné úrovni již 25 let. V současnosti je navíc velmi obtížné na trhu práce objevit zaměstnance s potřebnými kvalitami.
- Silná podpora extenzivního způsobu hospodaření ze strany státu vyvíjí tlak na držbu pozemků. Družstvo není schopno nabídnout vlastníkůům půd tak vysokou hodnotu pachtu jako extenzivně hospodařící zemědělci.
- Nestabilní a kolísavý vývoj cen zemědělské produkce v rámci České republiky i Evropské unie.

3.6 Souhrnné hodnocení

V roce 2010 ZD Strmilov zahájilo rozsáhlou rekonstrukci a modernizaci střediska živočišné výroby ve Strmilově, která byla dokončena v roce 2011. Na realizovanou investici byla poskytnuta dotace ze SZIF. Významným rokem z hlediska investic byl i rok 2014, kde došlo k výstavbě nového hnojiště v areálu střediska ZD Strmilov a nákupu

nových strojů pro rostlinnou a živočišnou výrobu. Na investici byl v tomto roce družstvu poskytnut dlouhodobý úvěr, přičemž v roce následujícím přijala dotaci ze SZIF.

Největší změna v celkových aktivech byla zaznamenána v roce 2014, kdy došlo k vzrůstu položky dlouhodobého hmotného majetku vlivem pořízení výstavby hnojiště a nových zemědělských strojů. Poměr zastoupení dlouhodobého i oběžného majetku na celkových aktivech je v jednotlivých letech velmi vyrovnaný. Dlouhodobý majetek tvoří převážnou část, a to zhruba kolem 70 % celkových aktiv.

V případě celkových pasiv došlo k největší změně rovněž v roce 2014. Jednalo se zde o nárůst cizích zdrojů vlivem přírůstu bankovních úvěrů a výpomocí. V roce 2015 byl zaznamenán výraznější pokles této položky vlivem úhrady mimořádné splátky úvěru. Poměr vlastního a cizího kapitálu na celkových pasivem má v rámci rozboru kolísavou tendenci. Hodnota cizího kapitálu měla nejvyšší podíl v roce 2011, kdy činila 42,336 %. V následujících obdobích se tento poměr snižuje z důvodu pravidelných splátek, s výjimkou roku 2014, kdy byl poskytnut nový investiční úvěr. V roce 2015 se hodnota cizích zdrojů vlivem splátek postupně snižuje.

Znepokojivých výsledků společnost dosahuje v rámci ukazatelů souvisejících s likviditou. V případě čistých pohotových prostředků, které představují okamžitou likviditu aktuálně splatných závazků, byly ve všech letech analýzy zjištěny záporné hodnoty. Analýza likvidity družstva našla problémy v případě ukazatele okamžité likvidity, která v žádném z období nedosahovala minimální doporučené hranice. Stav peněžních prostředků na konci období byl v letech 2014 a 2015 na příliš nízké úrovni. Je zde však důležité zohlednit skutečnost využívání kontokorentního úvěru, který je pro družstvo v případě nedostatku peněžních prostředků velkou výhodou.

Ukazatele zadluženosti ve sledovaných obdobích znázorňují mírně kolísavé hodnoty poměru cizího a vlastního kapitálu, přičemž výrazné negativní změny nebyly zaznamenány. Hodnota úrokového krytí má téměř vyrovnané hodnoty, s výjimkou prvního roku, kdy je úroveň ukazatele nejnižší.

V rámci ukazatelů aktivity je považováno za přívětivé, pokud je obratovost položek celkových aktiv, zásob a pohledávek co nejrychlejší. V případě zemědělství je však důležité zohledňovat skutečnost potřebných technologických procesů a postupů, které jsou nejen otázkou času, ale také vlivu klimatických podmínek, které nelze ovlivnit. Z tohoto důvodu jsou hodnoty obratovosti na nižších úrovních a doby obratu na vyšších

úrovních. Pozitivně lze hodnotit jistou stabilitu vývoje těchto ukazatelů. V případě porovnání doby obratu pohledávek a závazků byl v posledních dvou letech sledován negativní jev v rámci vyššího stavu doby obratu pohledávek oproti době obratu závazků. Veškeré hodnoty ukazatelů rentability představují kolísavý vývoj, který byl způsoben kolísavou tendencí výsledku hospodaření. Nejpříznivějších hodnot rentability bylo dosaženo v letech 2012 a 2013, kdy družstvo dosahovalo nejvyšší úrovně zisku. Nejnižší hodnoty rentability představuje rok 2011 z důvodu nízkého výsledku hospodaření. I to však lze považovat za pozitivní, výsledek se v tomto roce dostal do kladného pásma, oproti roku předešlému, kdy podnik vykazoval ztrátu ve výši 2 259 tis. Kč, zapříčiněnou krizí v zemědělství vzniklou v roce 2009.

Pro zajištění větší míry objektivit byly provedeny v rámci analýzy soustav ukazatelů aplikace bankrotních i bonitních modelů. Bankrotní modely vypovídaly o zjištěných výsledcích odlišně. Byla provedena analýza Altmanova indexu, ne však v klasickém tvaru z důvodu jeho nekompatibility s prostředím českých firem. Proto byla zvolena modifikace tohoto ukazatele pro rozvojové trhy v podobě Z-skóre, který pro české společnosti představuje vyšší vypovídací schopnost. Altmanovo Z-skóre hodnotí finanční situaci ZD Strmilov jako uspokojivou. Naopak model IN05, byl pro české podniky přímo vytvořen, tudíž je více vhodný a jeho vypovídací schopnost je na vyšší úrovni. V roce 2011 dle modelu IN05 družstvo netvořilo hodnotu, tudíž s 86% pravděpodobností špelo k bankrotu. V letech následujících spadá do pásma šedé zóny, přičemž rok 2015 je opět varovným, kde se ZD Strmilov pohybuje lehce nad hranicí pásma podniků netvořících hodnotu. Pro hodnocení bonity společnosti byl zvolen Kralickův Quicktest, kde je interpretace výsledků po celou dobu analýzy totožná. Jedná se o pásmo šedé zóny, tudíž nelze stanovit jednoznačný závěr. Lze ale konstatovat, že celková situace družstva byla nejméně uspokojivá v roce 2011 a v letech následujících byly hodnoty Kralickova Quicktestu téměř vyrovnané. Závěrem lze však říci, že veškeré vypočtené ukazatele znázorňují rok 2011 jako nejslabší v rámci celé pětileté analýzy.

4 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Tato část závěrečné práce se zaměřuje na představení návrhů pro zlepšení ekonomické situace ZD Strmilov, která vyplynula z provedených analýz. Důraz bude kladen zejména na ukazatele vykazující nejkritičtější hodnoty, které byly ve sledovaných obdobích zjištěny.

4.1 Outsourcing části rostlinné výroby

Z důvodu zastaralého parku mechanizace ZD Strmilov vznikají výpadky v realizaci rostlinné výroby. V poměrně častých intervalech je nutné provádět opravy vybraných zemědělských strojů, čímž je omezen hladký průběh prováděných prací a vznikají zde zbytečné náklady, převážně mzdové. V blízké budoucnosti je nutné uskutečnit opatření, která povedou k odstranění překážek v rostlinné produkci. ZD Strmilov má tedy dvě možnosti, část zemědělské produkce řešit prostřednictvím služeb, nebo realizovat nákup části nových zemědělských strojů.

Návrh spočívá v porovnání výhodnější varianty řešení části zastaralého parku mechanizace. Zastaralé stroje jsou určeny k rostlinné výrobě družstva. Nastává tedy otázka, zda část rostlinné produkce řešit pomocí dodavatelských služeb, nebo realizovat pořízení nových zemědělských strojů v podobě kombajnu a řezačky. Cílem je posoudit, jaká varianta řešení by pro družstvo byla výhodnější z hlediska nákladů.

4.1.1 Náklady na nákup nových strojů a realizaci rostlinné produkce vlastní činností

V současnosti má ZD Strmilov ve vlastnictví 3 kombajny značky Fortschritt 514 určené pro sklizeň a zpracování řepky a obilovin. Dále vlastní řezačku značky Claas Jaguar 680, která slouží k sečení a zpracování trav a kukuřice. Veškerý zmíněný majetek je již zastaralý a nevykonný. Varianta návrhu spočívá v pořízení zemědělských strojů jejichž využití bude probíhat v rámci rostlinné výroby vlastní činností.

Kombajn Claas Tucano 570

Na základě vyhledání inzerátů zemědělských strojů byly vybrány celkem 3 kombajny, které jsou uvedeny v příloze 5 práce. Ceny těchto strojů byly zprůměrovány a výsledná hodnota představuje pořizovací cenu stroje. Předpokládaná doba životnosti stroje činí 10 let. Za tuto dobu je na základě dosavadních skutečností v případě ZD Strmilov možné uskutečnit sklizeň 3900 ha řepky a obilovin. Pořízení zánovního kombajnu by bylo

uskutečněno na základě poskytnutí dlouhodobého úvěru na 7 let s dotací od Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s. (dále jen PGRLF). Jedná se zde o program Zemědělec, jehož forma podpory je v podobě dotací části úroků z úvěru. Výňatek ze sazeb podpor PGRLF je uveden v příloze 6 práce. Pořizovací cena kombajnu činí 4 850 000 Kč, za 10 let je předpokládána zůstatková cena ve výši 850 000 Kč. Během 10 let je v rámci nákladů kalkulováno s průměrným nárůstem mezd o 3 %. Roční pojištění stroje je odhadováno na základě dosavadních hodnot pojištění zemědělských strojů družstva, jeho hodnota činí 120 000 Kč.

Tabulka 31: Náklady – kombajn Claas Tucano 570 (vlastní zpracování)

NÁKLADY – CLAAS TUCANO 570 (SKLIZEŇ ŘEPKY, OBILOVIN)		
Druhy nákladů	Celkové náklady na životnost stroje (v Kč)	Náklady na 1 hektar (v Kč)
Náklady na stroj	4 000 000	1 026
Mzda jednoho pracovníka	393 831	101
Náhradní díly, opravy, mzdy opravářů	1 500 000	385
Pojištění kombajnu	1 200 000	308
Úroky úvěru za 7 let s dotací od PGRLF	180 400	46
Náklady celkem	7 274 231	1 866

Řezačka Claas Jaguar 860 s kukuřičným a travním adaptérem

V rámci vyhledávání inzerátů zemědělských strojů uvedených v příloze 5 byly zvoleny 3 řezačky, jejichž ceny byly zprůměrovány a následně byla určena hodnota pro pořizovací cenu stroje. Předpokládaná doba životnosti stroje činí 10 let. Za tuto dobu je možné v případě ZD Strmilov uskutečnit sklizeň 1000 ha kukuřice a sečení 5 646,6 ha trav. Pořízení mírně opotřeбенé řezačky by bylo uskutečněno na základě poskytnutí dlouhodobého úvěru na 7 let s dotací od PGRLF v rámci programu Zemědělec. Sazby podpor na úroky z úvěru je uveden v příloze 6. Pořizovací cena řezačky činí 6 400 000 Kč, za 10 let je předpokládána zůstatková cena ve výši 1 700 000 Kč, za kterou by bylo možné následně stroj prodat. Během 10 let je v rámci nákladů kalkulováno s průměrným nárůstem mezd o 3 %. Roční pojištění stroje je rovno 130 000 Kč. Vzhledem k tomu, že plodina kukuřice zatěžuje stroj více ve srovnání s travními porosty, jsou

náklady na 1 ha kukuřice přepočteny koeficientem 0,35 a náklady na 1 ha trav koeficientem 0,65. Postup výpočtu je uveden v příloze 7 práce.

Tabulka 32: Náklady – řezačka Claas Jaguar 860 s kukuřičným a travním adaptérem (vlastní zpracování)

NÁKLADY – ŘEZAČKA CLAAS JAGUAR 860 S KUKUŘIČNÝM A TRAVNÍM ADAPTÉREM			
Druhy nákladů	Celkové náklady na životnost stroje (v Kč)	Náklady na 1 hektar kukuřice (v Kč)	Náklady na 1 hektar trav (v Kč)
Náklady na stroj	4 700 000	1 631	544
Mzda jednoho pracovníka	482 608	126	63
Náhradní díly, opravy, mzdy opravářů	1 200 000	416	139
Pojištění řezačky	1 300 000	451	150
Úroky úvěru za 7 let s dotací od PGRLF	290 000	101	34
Náklady celkem	7 972 608	2 725	930

4.1.2 Náklady na realizaci rostlinné produkce dodavatelskými službami

Tabulka 33 zaznamenává náklady na případné poskytnutí dodavatelských služeb, které by zajistily sklizeň řepky a obilovin a nahradily tak pořízení kombajnu. Služby sklizně této produkce lze realizovat prostřednictvím ZD Kunžak, sídlícího nedaleko analyzované společnosti. Na základě telefonátu byla zjištěna cena za 1 ha sklizně kombajnem, která činí 1 250 Kč.

Tabulka 33: Náklady – služby (vlastní zpracování)

NÁKLADY – SLUŽBY		
Druh služby	Náklady na 10 let (v Kč)	Náklady na 1 hektar (v Kč)
Sklizeň řepky a obilovin	4 875 000	1 250
Celkem	4 875 000	1 250

Následující tabulka představuje náklady na poskytnuté služby, pomocí kterých by bylo možné nahradit náklady na pořízení řezačky. Na základě vyhledávání příznivých cen, by potenciálním dodavatelem mohl být pan Miloš Řezábek zabývající se zemědělskými službami. Ceník služeb byl vyhledán na příslušných webových stránkách: <http://www.zemedelske-sluzby-rezabek.cz/>.

Tabulka 34: Náklady – služby (vlastní zpracování)

NÁKLADY – SLUŽBY		
Druh služby	Náklady na 10 let (v Kč)	Náklady na 1 hektar (v Kč)
Sklizeň kukuřice	1 450 000	1 450
Sečení trav	4 517 280	800
Celkem	5 967 280	2 250

4.1.3 Porovnání nákladů

Následující dvě tabulky se zaměřují na porovnání nákladů v případě pořízení strojů a zajištění výroby dodavatelskými službami. Je nutné zmínit, že náklady na pohonné hmoty a daň z přidané hodnoty nebyly ani v jednom případě řešení rostlinné produkce kalkulovány. V rámci zajištění výroby vlastní činností by družstvo pohonné hmoty zabezpečovalo ve vlastní režii a rovněž by tomu tak bylo i u dodavatelských služeb. V zemědělských službách pohonné hmoty zajišťuje vždy odběratel.

Tabulka 35: Porovnání nákladů – kombajn – pořízení x služby (vlastní zpracování)

POROVNÁNÍ NÁKLADŮ – KOMBAJN – POŘÍZENÍ X SLUŽBY			
Řešení produkce	Náklady na 10 let (v Kč)	Náklady na 1 rok (v Kč)	Náklady na 1 hektar (v Kč)
Pořízení stroje, vlastní činnost	7 274 231	727 423	1 866
Služby	4 875 000	487 500	1 250
Rozdíl – úspora službami	2 399 231	239 923	616

Tabulka 36: Porovnání nákladů – řezačka – pořízení x služby (vlastní zpracování)

POROVNÁNÍ NÁKLADŮ – ŘEZAČKA – POŘÍZENÍ X SLUŽBY			
Řešení produkce	Náklady na 10 let (v Kč)	Náklady na 1 rok (v Kč)	Náklady na 1 hektar (v Kč)
Pořízení stroje, vlastní činnost	7 972 608	797 260	3 655
Služby	5 967 280	596 728	2 250
Rozdíl – úspora službami	2 005 328	200 532	1 405

Údaje uvedené v tabulkách jasně odpovídají skutečnosti, že rozhodnutí provádět rostlinnou výrobu prostřednictvím služeb je mnohem výhodnější ve srovnání s variantou pořízení nových strojů a realizace produkce vlastní činností. Celkové porovnání výše nákladů obou možností vyčíslilo roční úsporu 440 455 Kč. Jednotlivé druhy úspor jsou uvedeny v tabulce 37. Doporučení pro ZD Strmilov do budoucna spočívá v realizaci rostlinné výroby prostřednictvím outsourcingu.

Tabulka 37: Celková úspora nákladů s využitím služeb (vlastní zpracování)

CELKOVÁ ÚSPORA NÁKLADŮ S VYUŽITÍM SLUŽEB		
Úspora na 10 let	Úspora na 1 rok	Úspora na 1 hektar
4 404 559	440 455	2 021

4.2 Zahájení produkce průmyslových brambor

Nestabilní a kolísavý vývoj cen zemědělské produkce v rámci České republiky i Evropské unie lze charakterizovat jako velmi negativní faktor, což představuje jisté ohrožení pro veškeré zemědělské podniky. Vlivem této skutečnosti je důležité nalézt takový druh produkce, která představuje ve vývoji cen co nejmenší výkyvy. V případě zaměření se na rostlinnou produkci lze jako velmi dobře hodnocenou plodinu zmínit průmyslové brambory. Cenu produkce průmyslových brambor je možné charakterizovat jako téměř stabilní, přičemž velmi pozitivní a zásadní je i podpora SZIF v podobě dotací. Pro představu o vývoji cen vybrané zemědělské produkce je v příloze 3 zpracována tabulka a graf na základě dat Českého statistického úřadu (dále jen ČSÚ).

4.2.1 Realizace návrhu

ZD Strmilov v současnosti obhospodařuje téměř 860 ha zemědělské půdy, přičemž největší část tvoří pronájem těchto půd. V současné době je opatření pozemků pro zemědělskou produkci dlouhodobým, složitým a finančně náročným úkolem. Z tohoto důvodu je návrh zahájení sadby průmyslových brambor omezen právě výměrou plochy. Největší část rostlinné produkce ZD Strmilov je zaměřena na pšenici ozimou, která je pěstována na 145,64 ha výměry. Pšenice ozimá je ve společnosti určena k prodeji a rovněž slouží jako krmivo pro dobytek. Návrh spočívá ve snížení produkce pšenice ozimé prostřednictvím snížení plochy, na které je plodina pěstována a následně náhradou volné plochy zahájením produkce průmyslových brambor. Na základě rozhovoru s agronomek společnosti lze produkci brambor po produkci pšenice bez problémů provádět.

Pro zajištění živočišné výroby a stávajícího prodeje pšenice ozimé, dojde v rámci její výměry ke snížení pouhé části plochy o rozloze 50 ha, na které bude následně realizována sadba průmyslových brambor. Vzhledem k tomu, že družstvo se v minulosti na pěstování průmyslových brambor nikdy nezaměřovalo a nedisponuje potřebnými stroji, bude značná část této produkce řešena prostřednictvím outsourcingu. Návrh se zaměřuje na

stávající stav mechanizace v podniku, je tedy kalkulováno s produkcí pšenice ozimé vlastní činností.

4.2.2 Porovnání výnosů a nákladů produkce plodin

V rámci této subkapitoly dochází k porovnání zisku současné produkce pšenice ozimé o výměře 145,64 ha a zisku dosaženého prostřednictvím realizace návrhu snížení 50 ha této produkce a její náhrady za sadbu průmyslových brambor.

Porovnání nákladů nezahrnuje náklady na spotřebu pohonných hmot. Pohonné hmoty poskytuje vždy ZD Strmilov, tedy jak v pozici, kdy samo výrobu uskutečňuje, tak i v případě, kdy se družstvo stává odběratelem služby.

Pšenice ozimá

V následujících tabulkách jsou zaznamenány výše nákladů a výnosů produkce pšenice ozimé. Veškerá rostlinná produkce je v současnosti realizována vlastní činností.

Tabulka 38: Současné náklady – pšenice ozimá (vlastní zpracování)

SOUČASNÉ NÁKLADY – PŠENICE OZIMÁ		
Druhy nákladů	Náklady na 1 ha (v Kč)	Náklady na 145,64 ha (v Kč)
Osiva	2 218	323 030
Hnojiva	3 999	582 414
Chemie	3 531	514 255
Mzdy, mechanizace	6 781	987 585
Pachtovné	2 500	364 100
Celkem	19 029	2 771 384

Tabulka 39: Současné výnosy – pšenice ozimá (vlastní zpracování)

SOUČASNÉ VÝNOSY – PŠENICE OZIMÁ		
Druhy výnosů	Výnosy na 1 ha (v Kč)	Výnosy na 145,64 ha (v Kč)
Tržby z prodeje	21 114	3 075 043
Dotace (SAPS, Greening)	5 250	764 610
Celkem	26 364	3 839 653

Současné náklady na produkci pšenice ozimé realizované vlastním potenciálem družstva na celkovou výměru 145,64 ha činí 2 771 384 Kč. Výnos z prodeje této plodiny zjištěný na základě dat ČSÚ v roce 2016 průměrně představoval 3 519 Kč za 1 tunu, přičemž z 1 ha lze získat celkem 6 tun. Roční dotace SZIF na 1 ha zemědělské půdy představuje výnos 5 250 Kč. Celkové výnosy pšenice ozimé na 145,64 ha se pohybují ve výši

3 839 653 Kč. Prostřednictvím produkce pšenice ozimé je tedy ZD Strmilov v současnosti schopno vytvořit hrubý zisk ve výši 1 068 269 Kč.

Průmyslové brambory

Následující tabulky obsahují kalkulované náklady, výnosy a porovnání těchto dvou veličin v případě produkce průmyslových brambor. ZD Strmilov se v minulosti v rámci rostlinné výroby pěstováním brambor nezabývalo, tudíž nedisponuje ani potřebnými stroji pro tento druh plodin. Návrh spočívá v realizaci produkce průmyslových brambor na 50 ha zemědělské půdy prostřednictvím dodavatelských služeb vyjma činností hnojení a postřiků, které je družstvo schopno zabezpečit vlastním potenciálem.

Tabulka č. 40: Náklady – průmyslové brambory (vlastní zpracování)

NÁKLADY – PRŮMYSLOVÉ BRAMBORY		
Druhy nákladů	Náklady na 1 ha (v Kč)	Náklady na 50 ha (v Kč)
Osiva, mzdy	17 500	875 000
Hnojiva, mzdy	4 800	240 000
Chemie, mzdy	4 700	235 000
Služby	25 350	1 267 500
Pachtovné	2 500	125 000
Celkem	54 850	2 742 500

Tabulka 41: Výnosy – průmyslové brambory (vlastní zpracování)

VÝNOSY – PRŮMYSLOVÉ BRAMBORY		
Druhy výnosů	Výnosy na 1 ha (v Kč)	Výnosy na 50 ha (v Kč)
Tržby z prodeje	49 950	2 497 500
Dotace (SAPS, Greening)	5 250	262 500
Dotace (brambory)	17 000	850 000
Celkem	72 200	3 610 000

Produkce průmyslových brambor je z hlediska kalkulovaných nákladů nákladově mnohem náročnější v porovnání s produkcí pšenice ozimé. Největší část nákladů představují služby, které na výměru 50 ha činí 1 267 500 Kč. Celkové náklady průmyslových brambor jsou zaznamenány ve výši 2 742 500 Kč. Z tabulky 41 je zřejmé, že podpora ze strany SZIF tvoří významnou část výnosů. Díky této podpoře lze návrh produkce průmyslových brambor realizovat. Průměrná prodejní cena 1 tuny průmyslových brambor se na základě dat ČSÚ v roce 2016 pohybovala na 1 665 Kč za

tunu, přičemž z jednoho ha plochy je možné získat produkci 30 tun plodiny. Celkové tržby z prodeje činí 2 497 500 Kč, což by bez pomoci dotací znamenalo ztrátu 245 000 Kč z realizace této produkce. Suma celkových výnosů na 50 ha včetně dotací však celkové náklady značně převyšuje, a to o 867 500 Kč.

Tabulka 42: Porovnání výsledků (vlastní zpracování)

POROVNÁNÍ VÝNOSŮ A NÁKLADŮ PRODUKČÍ		
Druh produkce	Náklady (v Kč)	Výnosy (v Kč)
Pšenice ozimá - 145,64 ha	2 771 384	3 839 653
Pšenice ozimá - 95,64 ha, průmysl. brambory - 50 ha	4 562 434	6 131 453
Změna – nárůst	1 791 050	2 291 800

Tabulka 42 obsahuje výsledky porovnání dvou způsobů osazení plochy 145,64 ha. Možnost, kterou společnost využívá v současné době se zaměřuje na osazení veškeré této plochy pšenicí ozimou. Prostřednictvím produkce obiloviny je dosahováno výnosů ve výši 3 839 653 Kč. Náklady představují částku 2 771 384 Kč. V případě propočtů nákladů a výnosů návrhu náhrady části produkce pšenice ozimé pěstováním průmyslových brambor, přičemž plocha výměry je stále na stejné výši 145,64 ha, se hodnota výnosů zvyšuje na 6 131 453 Kč, tedy o 2 291 800 Kč. Zvýšení je zaznamenáno i u položky nákladů, a to celkem o 1 791 050 Kč.

V případě porovnání hrubého zisku z produkce pšenice ozimé, který se pohybuje na úrovni 1 068 269 Kč a hrubého zisku by s využitím alternativy zapojení produkce průmyslových brambor včetně pšenice ozimé došlo k značnému zvýšení o 500 750 Kč za jeden rok. Realizací této možnosti by tedy družstvo vykazovalo hrubý zisk 1 569 019 Kč z produkce obou plodin.

V rámci tržeb z prodeje rostlinné výroby lze rovněž pozorovat nárůst vlivem zapojení produkce průmyslových brambor. Původní tržby plynoucí z pšenice ozimé byly zaznamenány ve výši 3 075 043 Kč při osazení 145,64 ha půdy. Náhradou 50 ha produkce pšenice ozimé průmyslovými bramborami byly o stejné výměře plochy zjištěny tržby 4 516 843 Kč. Jednalo by se zde o nárůst tržeb za prodané výrobky a služby celkem o 1 441 800 Kč.

Realizací návrhu by společnost dosahovala vyššího výsledku hospodaření, což by mělo pozitivní vliv na ukazatele rentability, které z výsledných analýz vykazují velmi nízké,

navíc kolísavé hodnoty ve všech obdobích. Velmi uspokojivě lze hodnotit i významný nárůst tržeb, který by pro společnost představoval kladné změny ukazatelů aktivity.

4.3 Úspora nákladů za energie

V současné době vedoucí pracovníci sídlí v samostatné budově ZD Strmilov. Jedná se celkem o 4 zaměstnance – agronom, ekonom, evidence půdy, předseda. Družstvo má ve vlastnictví rovněž budovu, která slouží k činnostem střediska mechanizace. V této budově se nachází nevyužitý prostor bývalých šaten, který by v případě přestavby na kanceláře v budoucnosti mohl sloužit jako nové sídlo vedoucích zaměstnanců. Důvodem návrhu jsou vysoké náklady především za energie, které jsou ve srovnání s počtem zaměstnanců umístěných v této administrativní budově neúměrné.

4.3.1 Realizace návrhu

Návrh spočívá v úspoře nákladů za energie spojené s budovou, ve které v současnosti sídlí 4 vedoucí pracovníci. Budova střediska mechanizace, kde se nachází dílna a sklad náhradních dílů disponuje rozsáhlým volným prostorem v podobě bývalých šaten, který by bylo možné využít v podobě kanceláří administrativy. Mimo úsporu nákladů lze v případě přemístění pracovníků hodnotit jako pozitivní faktor zvýšení efektivity komunikace mezi jednotlivými středisky.

4.3.2 Porovnání výše nákladů

Tabulka 43 představuje výši současných nákladů převážně na energie vzniklé v souvislosti s provozem administrativní budovy.

Tabulka 43: Náklady – budova administrativy (vlastní zpracování)

NÁKLADY – BUDOVA ADMINISTRATIVY	
Druhy nákladů	Výše ročních nákladů (v Kč)
Vytápění (plyn)	170 000
Internet	4 956
Opravy, bílení, údržba	8 000
Elektřina	33 000
Celkem	215 956

V případě využití budovy mechanizace jako nového sídla vedoucích pracovníků je potřeba zajistit jistou údržbu administrativní budovy zejména prostřednictvím temperace zhruba na 5°C v zimním období, případně také drobných oprav. Roční vytápění lze na

základě současné spotřeby odhadovat zhruba na 25 000 Kč. Případné opravy, jejichž pravděpodobnost je na nízké úrovni jsou odhadovány na 1 500 Kč za rok. Porovnání nákladů administrativní budovy je zaznamenáno v následující tabulce.

Tabulka 44: Náklady – budova administrativy – porovnání (vlastní zpracování)

NÁKLADY – BUDOVA ADMINISTRATIVY – POROVNÁNÍ	
Druhy nákladů	Výše ročních nákladů (v Kč)
Budova administrativy současnost	215 956
Budova administrativy – temperace, údržba	26 500
Celková roční úspora	189 456

Pro vznik nového sídla kancelářských prostor vedoucích pracovníků je nutné vynaložit finanční prostředky. Zednické práce a úklid lze realizovat prostřednictvím vlastních pracovníků, přičemž celá přestavba by mohla být uskutečněna v rozmezí dvou týdnů. Veškeré náklady na přestavbu bývalých šaten jsou uvedeny v tabulce 45, přičemž mzdy pracovníků jsou kalkulovány na základě dosavadní výše mezd v podniku. Rozpis jednotlivých cen materiálu a nábytku obsahuje příloha číslo 4.

Tabulka 45: Náklady – přestavba bývalých šaten (vlastní zpracování)

NÁKLADY – PŘESTAVBA BÝVALÝCH ŠATEN	
Druhy nákladů	Výše nákladů (v Kč)
Materiál	84 740
Zednické práce – mzdy	42 880
Úklid – mzda	1 501
Nový kancelářský nábytek	106 699
Celkem	235 820

Následující tabulka porovnává změny výše nákladů budovy mechanizace v současnosti a náklady v případě přemístění administrativních pracovníků. Na první pohled je zřejmé, že výše nákladů nepředstavuje zvláště velké změny v jejich vzrůstu.

Tabulka 46: Náklady – budova mechanizace – porovnání změn (vlastní zpracování)

NÁKLADY – BUDOVA MECHANIZACE – POROVNÁNÍ ZMĚN			
Druhy nákladů	Výše ročních nákladů (v Kč) - současnost	Výše ročních nákladů (v Kč) - po přestavbě	Změna (v Kč)
Vytápění (dřevěný odpad)	32 000	35 200	3 200
Internet	4 956	4 956	0
Opravy, bílení, údržba	14 000	14 000	0
Elektřina	237 000	255 000	18 000
Celkem	287 956	309 156	21 200

V rámci porovnání využití obou budov pro výkon pracovníků současně s využitím budovy mechanizace jako nového sídla vedoucích pracovníků a údržby administrativní budovy lze zajistit významnou úsporu nákladů během roku. Celková úspora nákladů je uvedena v tabulce 47.

Tabulka 47: Porovnání využití budov – změny nákladů (vlastní zpracování)

POROVNÁNÍ VYUŽITÍ BUDOV – ZMĚNY NÁKLADŮ	
Způsob využití budov	Výše nákladů (v Kč)
Současné využití	503 912
Po přemístění pracovníků	335 656
Roční úspora nákladů	168 256

Na základě kalkulovaných nákladů na přestavbu bývalých šaten budovy mechanizace do podoby kanceláří vedoucích pracovníků, které by činily celkem 235 820 Kč a roční úspory nákladů ve výši 168 256 Kč lze odhalit předpokládanou dobu návratnosti vynaložených prostředků na tuto přestavbu, která představuje dobu 1,4 roku.

Vlivem úspory nákladů za energie by společnost v následujících obdobích vykazovala příznivější hodnoty ukazatelů rentability, navíc peněžní prostředky a s nimi stavy provozního peněžního toku, by byly rovněž na vyšší úrovni.

ZÁVĚR

Cílem této závěrečné práce bylo zhodnocení dosavadního ekonomického vývoje ZD Strmilov převážně na základě metod finanční analýzy, dále analýzy vnějšího okolí PESTLE a analýzy zaměřující se na odhalení silných a slabých stránek podniku, jeho příležitostí a hrozeb prostřednictvím analýzy SWOT. Zmíněné analýzy byly provedeny v letech 2011 – 2015, přičemž jako podklady sloužily převážně účetní závěrky společnosti za jednotlivá období. Bakalářská práce je rozdělena na tři hlavní části.

První část práce se zaměřovala na teoretické poznatky získané převážně ze zdrojů odborné literatury a průběhu studia. Důraz byl kladen zejména na problematiku finanční analýzy, kde byli zmíněni její uživatelé, dále bylo zaměřeno na důležité zdroje pro vypracování finančního rozboru a převážně došlo k představení potřebných ukazatelů, které sloužily pro aplikaci výpočtů v analytické části.

V druhé části práce byla představena analyzovaná společnost prostřednictvím stručné historie a popisu činností, kterými se v současnosti zabývá. Následovala analýza okolí podniku PESTLE, pomocí které byly odhaleny vnější faktory působící na družstvo jako celek. Převážnou většinu analytické části tvořily výpočty jednotlivých ukazatelů finanční analýzy a jejich následná vyhodnocení, která byla sestavena na základě účetních závěrek společnosti a rozhovorů s hlavním ekonomem družstva. Vybrané výsledky pak byly porovnány v rámci mezipodnikového srovnání. Poslední kapitola analytické části tvořila analýza SWOT, která se zaměřovala na silné a slabé stránky ZD Strmilov, jeho příležitosti a hrozby.

Na základě provedených analýz byla ve třetí části práce navržena opatření, která by v případě jejich užití vedla k příznivější ekonomické situaci družstva. Zaměření bylo cíleno především na oblasti, které v rámci výpočtů ukazatelů vykazovaly nejvíce znepokojivé hodnoty, jednalo se zde převážně o ukazatele rentability. Jako kritické byly hodnoceny i výsledky oblasti okamžité likvidity, v tomto případě však návrhy pro zlepšení navrženy nebyly z důvodu využívání kontokorentu, který pro společnost představuje nejlepší řešení v době nedostatku finančních prostředků.

První opatření vyplývá především z analýzy SWOT, kde byl zaznamenán v rámci slabých stránek problém zastaralého parku mechanizace, který je nutné v budoucnu odstranit

z důvodu zajištění hladkého průběhu rostlinné produkce v následujících letech. Návrh spočíval v rozhodnutí, zda realizaci rostlinné výroby zajistit vlastní činností jako doposud a pořídit tak nové stroje, nebo se zaměřit na využívání dodavatelských služeb v zemědělství. Na základě propočtu a porovnání nákladů bylo zjištěno, že v případě outsourcingu části rostlinné výroby by ZD Strmilov ve srovnání s pořízením nového majetku dosáhlo úspory ve výši 440 455 Kč za jeden rok, v přepočtu na hektar zemědělské půdy by se jednalo celkem o 2 021 Kč.

Druhý návrh by v případě využití představoval jisté zlepšení v oblasti ukazatelů rentability a aktivity. Opatření, které by vedlo ke zvýšení výnosů prostřednictvím dosažení vyšších tržeb za vlastní výrobky a vzrůstu dotací, bylo zaměřeno na zahájení produkce nové plodiny rostlinné výroby v podobě průmyslových brambor realizované dodavatelskými službami. Návrh na produkci této plodiny spočíval v náhradě části výměry dosavadní produkce pšenice ozimé prováděné vlastní činností na 145,63 ha půdy. Zavedením pěstby obou zmíněných plodin na výměře 145,63 ha půdy by družstvo zvýšilo hrubý zisk z produkci o 500 750 Kč.

Třetí opatření vedoucí ke zlepšení finanční situace společnosti by v případě jeho využití vedlo ke snižování nákladů vznikem úspory za energie. Návrh se zaměřoval na přemístění vedoucích pracovníků z rozsáhlé budovy administrativy nákladné především na vytápění do nevyužitých prostor budovy mechanizace. Nevyužité prostory by však vyžadovaly nutnou přestavbu do podoby kanceláří, přičemž by se zde jednalo o částku 235 820 Kč. Vlivem přemístění vedoucích pracovníků by bylo možné dosáhnout roční úspory nákladů ve výši 168 256 Kč.

Závěrem bych ráda uvedla, že veškerá opatření sestavená na základě provedených analýz by v případě jejich aplikace v praxi pro společnost představovala zlepšení ekonomické situace v následujících letech.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

BARTOŠ, V. *Finanční analýza a plánování*. Přednáška. Brno: VUT Fakulta podnikatelská, 8. 2. 2016.

ČERNOHORSKÝ, Jan, Petr TEPLÝ. 2011. *Základy financí*. Praha: Grada Publishing, 304 s. ISBN 978-80-2473-669-3.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Spotřeba potravin trvale roste. *czso.cz* [online]. [cit. 2017-05-10]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/spotreba-potravin-roste>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Veřejná databáze. *czso.cz* [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__547239#

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Základní tendence ekonomického vývoje Jihočeského kraje – 2015. *czso.cz* [online]. [cit. 2017-03-15]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32811632/3301271603.pdf/51a6c258-3b6a-4417-8900-038b99f71214?version=1.11>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Základní tendence vývoje životního prostředí Jihočeského kraje – 2015. *czso.cz* [online]. [cit. 2017-03-15]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32811632/3301271604.pdf/78164e95-e37b-41f2-a57b-0da60ef9f2ed?version=1.9>

EUROSKOP. Zemědělství. *euroskop.cz* [online]. ©2005-2017 [cit. 2017-02-13]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8924/sekce/zemedelstvi/>

EVROPSKÝ PARLAMENT. Zpravodajství. *europarl.europa.eu* [online]. [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/news/cs/news-room/20150328STO38905/konec-ml%C3%A9C4%8Dn%C3%BDch-kv%C3%B3t-p%C5%99%C3%ADle%C5%BEitost-vybudovat-sebejist%C3%A9-a-siln%C3%A9-ml%C3%A9k%C3%A1rensk%C3%A9-odv%C4%9Btv%C3%AD>

HOBZA, Vladimír, Vladimír HOBZA Jr., a Eva SCHWARTZHOFFOVÁ. 2015. *Manažerská ekonomika: Kapitoly k finanční analýze*. Univerzita Palackého v Olomouci, 98 s. ISBN 978-80-2444-890-9.

HRDÝ, Milan, Michaela HOROVÁ. 2009. *Finance podniku*. Wolters Kluwer, 179 s. ISBN 978-80-7357-492-5.

JUSTICE. Veřejný rejstřík a Sbírka listin. *justice.cz* [online]. © 2012-2015 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=437398&typ=PLATNY>

KEŘKOVSKÝ, Miloslav, Oldřich VYKYPĚL. 2002. *Strategické řízení teorie pro praxi*, 1. vydání. Nakladatelství C. H. Beck, 172 s. ISBN 80-7179-578-X.

KISLINGEROVÁ, Eva a kolektiv. 2010. *Manažerské finance*, 3. vydání. Nakladatelství C. H. Beck, 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.

KISLINGEROVÁ, Eva, Jiří HNILICA. 2008. *Finanční analýza krok za krokem*, 2. vydání. Nakladatelství C. H. Beck, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. 2012. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 240 s. ISBN 978-80-247-7679-8.

KOLÁŘ, Pavel. 1997. *Manažerské finance*. Praha: Svaz účetních, 257 s. ISBN 978-80-238-2347-7.

KOPŘIVA, J. *Právo obchodních korporací*. Přednáška. Brno: VUT Fakulta podnikatelská, DD.MM. 2015.

KUBÍČKOVÁ, Dana, Irena JINDŘICHOVSKÁ. 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Nakladatelství C. H. Beck, 368 s. ISBN 978-80-7400-538-1.

MALLYA, Thaddeus. 2007. *Základy strategického řízení a rozhodování*. Praha: Grada Publishing, 246 s. ISBN 978-80-2471-911-5.

MANAGEMENT MANIA. Benchmarking. *Managementmania.com* [online]. © 2011-2016 [cit. 2016-12-15]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/benchmarking>

MANAGEMENT MANIA. PESTLE analýza. *Managementmania.com* [online]. © 2011-2016 [cit. 2016-12-07]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/pestle-analyza>

- MARTÍNEK, Z. *Rozhovor*. ZD Strmilov, Popelínská 127, Strmilov 4. 5. 2017.
- MULAČOVÁ, Věra, Petr MULAČ a kolektiv. 2013. *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha: Grada Publishing, 520 s. ISBN 978-80-247-8638-4.
- ODCHÁZEL, Jiří. 2007. *Management a moderní organizování firmy*. Praha: Grada Publishing, 324 s. ISBN 978-80-247-2149-1.
- PAVELKOVÁ, Drahomíra, Adriana KNÁPKOVÁ. 2005. *Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera*. Praha: Linde, 302 s. ISBN 978-80-861-3163-7.
- PROKŮPKOVÁ, Danuše, Michal SVOBODA. 2014. *Jak číst účetní výkazy vybraných účetních jednotek*. Wolters Kluwer, 152 s. ISBN 978-80-747-8525-2.
- REŽŇÁKOVÁ, Mária a kolektiv. 2010. *Řízení platební schopnosti podniku*. Praha: Grada Publishing, 191 s. ISBN 978-80-247-3441-5.
- RŮČKOVÁ, Petra. 2015. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 160 s. ISBN 978-80-247-9930-8.
- RŮČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ. 2012. *Finanční management*. Praha: Grada Publishing, 290 s. ISBN 978-80-247-4047-8.
- SEDLÁČKOVÁ, Helena, Karel BUCHTA. 2006. *Strategická analýza*. Nakladatelství C. H. Beck, 121 s. ISBN 978-80-717-9367-0.
- STEHNO L. a P. BENEŠ. Kdy nastoupí autonomní stroje do zemědělství? *Zemědělec* [online]. Profi Press, 2017 [2017-05-05]. ISSN 1211-3816. Dostupné z: <http://mechanizaceweb.cz/kdy-nastoupi-autonomni-stroje-do-zemedelstvi/>
- SYNEK, Miloslav, Heřman KOPKÁNĚ a Markéta KUBÁLKOVÁ. 2009. *Manažerské výpočty a ekonomická analýza*. Nakladatelství C. H. Beck, 301 s. ISBN 978-80-740-0154-3.
- SYNEK, Miloslav, Helena SEDLÁČKOVÁ a Hana VÁVROVÁ. 2007. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Vysoká škola ekonomická v Praze, Nakladatelství Oeconomica, 66 s. ISBN 978-80-245-1212-9.

VÁCHAL, Jan, Marek VOCHOZKA a kolektiv. 2013. *Podnikové řízení*. Praha: Grada Publishing, 685 s. ISBN 978-80-247-4642-5.

VOCHOZKA, Marek. 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada Publishing, 248 s. ISBN 978-80-247-7462-6.

VOCHOZKA, Marek, Petr MULAČ a kolektiv. 2012. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada Publishing, 570 s. ISBN 978-80-247-4372-1.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství ze dne 12. 11. 1997.

ZELGALVE Elvīra a Anastasija ZAHARČENKO. Transformation of the role of financial analysis in enterprise management. *Organizacijø Vadyba: Sisteminiai Tyrimai*, [online]. 2012, č. 64, 2015-07-14 [cit. 2016-10-26], s. 147-167. ISSN 1392-1142. Dostupné z:

<http://search.proquest.com.ezproxy.lib.vutbr.cz/docview/1504449147?accountid=17115>

ZD STRMILOV. Úvod. *zdstrmilov.cz* [online]. [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: <http://www.zdstrmilov.cz/index.php?str=uvod>

ZD STRMILOV. Rostlinná výroba. *zdstrmilov.cz* [online]. [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: <http://www.zdstrmilov.cz/index.php?str=rv>

ZD STRMILOV. Služby. *zdstrmilov.cz* [online]. [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: <http://www.zdstrmilov.cz/index.php?str=sluzby>

ZD STRMILOV. Živočišná výroba. *zdstrmilov.cz* [online]. [cit. 2017-05-13]. Dostupné z: <http://www.zdstrmilov.cz/index.php?str=zv>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

Σ	suma
°C	stupeň Celsia
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČPP	čisté peněžní prostředky
ČSÚ	Český statistický úřad
EAT	čistý zisk
EBIT	zisk před zdaněním a úroky
EBITDA	zisk před zdaněním, úroky a odpisy
EBT	zisk před zdaněním
FN	finanční stabilita
ha	hektar
ROA	rentabilita celkového vloženého kapitálu
ROCE	rentabilita investovaného kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb a zisková marže
RV	rostlinná výroba
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
VH	výsledek hospodaření
VN	variabilní náklady
ZD Kunžak	Zemědělské družstvo Kunžak
ZD Popelín	Zemědělské družstvo Popelín
ZD Strmilov	Zemědělské družstvo Strmilov
ŽV	živočišná výroba

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj aktiv v letech 2011 – 2015	47
Graf 2: Vývoj pasiv v letech 2011 – 2015	50
Graf 3: Vývoj struktury aktiv v letech 2011 – 2015.....	50
Graf 4: Vývoj struktury pasiv v letech 2011 – 2015.....	53
Graf 5: Vývoj fondů finančních prostředků v letech 2011 – 2015	56
Graf 6: Porovnání bodu zvratu a skutečně prodaného množství produkce mléka v letech 2011 – 2015	57
Graf 7: Vývoj ukazatelů likvidity v letech 2011 – 2015.....	59
Graf 8: Vývoj ukazatelů zadluženosti v letech 2011 – 2015	60
Graf 9: Vývoj úrokového krytí v letech 2011 – 2015.....	60
Graf 10: Vývoj doby splácení dluhů v letech 2011 – 2015	61
Graf 11: Vývoj ukazatelů rentability v letech 2011 – 2015.....	65
Graf 12: Vývoj Altmanova Z-skóre v letech 2011 – 2015	66
Graf 13: Vývoj IN05 v letech 2011 – 2015	67

SEZNAM VZORCŮ

Vzorec 1: Horizontální analýza – procentuální změna	20
Vzorec 2: Horizontální analýza – absolutní změna	20
Vzorec 3: Vertikální analýza	20
Vzorec 4: Čistý pracovní kapitál	21
Vzorec 5: Čisté pohotové prostředky.....	21
Vzorec 6: Čistý peněžně-pohledávkový finanční fond.....	22
Vzorec 7: Bod zvratu	23
Vzorec 8: Běžná likvidita	24
Vzorec 9: Pohotová likvidita	24
Vzorec 10: Okamžitá likvidita.....	25
Vzorec 11: Celková zadluženost.....	26
Vzorec 12: Koefficient samofinancování.....	26
Vzorec 13: Úrokové krytí	27
Vzorec 14: Doba splácení dluhů	27
Vzorec 15: Obrat celkových aktiv	27
Vzorec 16: Obratovost zásob	28
Vzorec 17: Doba obratu zásob.....	28
Vzorec 18: Obratovost pohledávek.....	28
Vzorec 19: Doba obratu pohledávek	29
Vzorec 20: Obratovost závazků.....	29
Vzorec 21: Doba obratu závazků.....	29
Vzorec 22: Rentabilita celkového investovaného kapitálu.....	30
Vzorec 23: Rentabilita celkového vloženého kapitálu	30
Vzorec 24: Rentabilita vlastního kapitálu.....	31
Vzorec 25: Rentabilita tržeb	31
Vzorec 26: Index pro rozvojové trhy – Z-skóre	33
Vzorec 27: Model IN05	34
Vzorec 28: Kralickův Quicktest	35

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Interpretace výsledků Z-skóre.....	33
Tabulka 2: Interpretace výsledků modelu IN05	34
Tabulka 3: Bodování výsledků Kralickova Quicktestu	35
Tabulka 4: Interpretace bodového hodnocení Kralickova Quicktestu.....	35
Tabulka 5: Dělení rostlinné produkce.....	39
Tabulka 6: Dělení středisek živočišné výroby	40
Tabulka 7: Dělení poskytovaných služeb	40
Tabulka 8: Orgány družstva.....	40
Tabulka 9: Dělení středisek ZD Strmilov	41
Tabulka 10: Horizontální analýza aktiv.....	45
Tabulka 11: Horizontální analýza pasiv	48
Tabulka 12: Vertikální analýza aktiv	51
Tabulka 13: Vertikální analýza pasiv	52
Tabulka 14: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	53
Tabulka 15: Fondy finančních prostředků	54
Tabulka 16: Analýza bodu zvratu produkce mléka	56
Tabulka 17: Porovnání bodu zvratu s prodanou produkcí.....	57
Tabulka 18: Hodnoty ukazatelů likvidity	58
Tabulka 19: Hodnoty ukazatelů zadluženosti.....	59
Tabulka 20: Hodnoty ukazatelů aktivity.....	62
Tabulka 21: Hodnoty ukazatelů rentability	63
Tabulka 22: Hodnoty Altmanova Z-skóre	65
Tabulka 23: Model IN05.....	66
Tabulka 24: Kralickův Quicktest.....	67
Tabulka 25: Čistý pracovní kapitál.....	69
Tabulka 26: Pohotová likvidita.....	69
Tabulka 27: Celková zadluženost.....	69
Tabulka 28: Rentabilita celkových aktiv	70

Tabulka 29: Rentabilita tržeb.....	70
Tabulka 30: Obrat celkových aktiv.....	70
Tabulka 31: Náklady – kombajn Claas Tucano 570.....	76
Tabulka 32: Náklady – rezačka Claas Jaguar 860 s kukuřičným a travním adaptérem .	77
Tabulka 33: Náklady – služby	77
Tabulka 34: Náklady – služby	78
Tabulka 35: Porovnání nákladů – kombajn – pořízení x služby.....	78
Tabulka 36: Porovnání nákladů – rezačka – pořízení x služby	78
Tabulka 37: Celková úspora nákladů s využitím služeb.....	79
Tabulka 38: Současné náklady – pšenice ozimá.....	80
Tabulka 39: Současné výnosy – pšenice ozimá.....	80
Tabulka č. 40: Náklady – průmyslové brambory	81
Tabulka 41: Výnosy – průmyslové brambory	81
Tabulka 42: Porovnání výsledků	82
Tabulka 43: Náklady – budova administrativy.....	83
Tabulka 44: Náklady – budova administrativy – porovnání.....	84
Tabulka 45: Náklady – přestavba bývalých šaten	84
Tabulka 46: Náklady – budova mechanizace – porovnání změn	84
Tabulka 47: Porovnání využití budov – změny nákladů	85

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Organizační struktura ZD Strmilov	41
---	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Rozvaha ZD Strmilov za období 2011 – 2015 (netto hodnoty).....	I
Příloha 2: Výkaz zisku a ztráty ZD Strmilov za období 2011 – 2015	V
Příloha 3 – Výňatek z průměrných ročních cen zemědělských výrobků v letech 2011 – 2016 včetně grafu (zpracováno dle ČSÚ)	VII
Příloha 4: Náklady na realizaci nových kanceláří	VIII
Příloha 5: Inzerce zemědělských strojů	IX
Příloha 6: Výňatek z aktuálních sazeb podpor PGRLF (Program Zemědělec)	XII
Příloha 7: Postup výpočtu rozvržení nákladů na kukuřici a travní porosty	XII

Příloha 1: Rozvaha ZD Strmilov za období 2011 – 2015 (netto hodnoty)

Rozvaha ke dni 31. 12. - v celých tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015
AKTIVA CELKEM	79 337	75 624	73 187	85 214	83 773
A. Pohledávky za upsaný kapitál	0	0	0	0	0
B. Dlouhodobý majetek	55 597	54 747	53 266	61 724	61 627
B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B.I.1. Zřizovací výdaje	0	0	0	0	0
B.I.2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	0	0	0
B.I.3. Software	0	0	0	0	0
B.I.4. Ocenitelná práva	0	0	0	0	0
B.I.5. Goodwill	0	0	0	0	0
B.I.6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B.I.7. Nedokončený dlouhodobý majetek	0	0	0	0	0
B.I.8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0	0
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek	55 513	54 663	53 182	61 640	61 627
B.II.1. Pozemky	6 083	6 312	6 751	7 635	8 083
B.II.2. Stavby	42 653	41 855	40 650	45 630	44 664
B.II.3. Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	4 965	4 495	3 506	6 082	5 798
B.II.4. Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0	0
B.II.5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	1 772	1 960	2 173	2 052	3 081
B.II.6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0
B.II.7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	40	41	102	241	1
B.II.8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0	0
B.II.9. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0
B.III. Dlouhodobý finanční majetek	84	84	84	84	0
B.III.1. Podíly – ovládaná osoba	0	0	0	0	0
B.III.2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	0	0	0	0	0
B.III.3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	84	84	0	84	0
B.III.4. Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
B.III.5. Jiný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
B.III.6. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0

B.III. 7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
C. Oběžná aktiva	23 682	20 784	19 852	23 414	22 078
C.I. Zásoby	13 945	14 724	13 876	14 699	15 275
C.I.1. Materiál	1 834	1 733	1 523	2 010	1 610
C.I.2. Nedokončená výroba a polotovary	1 658	2 133	2 143	1 624	2 362
C.I.3. Výrobky	5 853	5 750	4 441	5 191	7 487
C.I.4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	4 600	5 108	5 769	5 874	3 816
C.I.5. Zboží	0	0	0	0	0
C.I.6. Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0
C.II. Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0	0
C.II.1. Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
C.II.2. Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
C.II.3. Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
C.II.4. Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
C.II.5. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0	0	0	0	0
C.II.6. Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0
C.II.7. Jiné pohledávky	0	0	0	0	0
C.II.8. Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0
C.III. Krátkodobé pohledávky	7 743	4 263	4 558	8 696	6 782
C.III.1. Pohledávky z obchodních vztahů	1 952	2 880	3 361	1 732	1 523
C.III.2. Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
C.III.3. Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
C.III.4. Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
C.III.5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
C.III.6. Stát – daňové pohledávky	5 172	0	0	6 738	125
C.III.7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	638	295	386	226	234
C.III.8. Dohadné účty aktivní	0	6	0	0	381
C.III.9. Jiné pohledávky	-19	1 082	811	0	4 519
C.IV. Krátkodobý finanční majetek	1 994	1 797	1 418	19	21
C.IV.1. Peníze	46	11	3	19	14
C.IV.2. Účty v bankách	1 948	1 786	1 415	0	7
C.IV.3. Krátkodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
C.IV.4. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
D.I. Časové rozlišení	58	93	62	76	68

D.I.1. Náklady příštích období	58	69	62	76	60
D.I.2. Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
D.I.3. Příjmy příštích období	0	24	0	0	8
PASIVA CELKEM	79 337	75 624	73 187	85 214	83 773
A. Vlastní kapitál	45 273	48 218	50 383	51 498	52 424
A.I. Základní kapitál	17 431	17 431	7 394	6 470	5 234
A.I.1. Základní kapitál	17 431	17 431	7 394	6 470	5 234
A.I.2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0	0	0	0
A.I.3. Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0
A.II. Kapitálové fondy	10 263	0	0	0	0
A.II.1. Ážio	0	0	0	0	0
A.II.2. Ostatní kapitálové fondy	10 263	0	0	0	0
A.II.3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0	0	0	0
A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodní korporace	0	0	0	0	0
A.II.5. Rozdíly z přeměn obchodních korporací	0	0	0	0	0
A.II.6. Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	0	0	0	0	0
A.III. Fondy ze zisku	30 822	41 124	41 119	41 114	41 107
A.III.1. Rezervní fond	12 915	12 915	12 915	12 917	12 915
A.III.2. Statutární a ostatní fondy	17 907	28 209	28 204	28 197	28 192
A.IV. Výsledek hospodaření minulých let	-13602	-13 244	-1 136	1 870	3 914
A.IV.1. Nerozdělený zisk minulých let	0	0	0	1 870	3 914
A.IV.2. Neuhrazená ztráta minulých let	-13602	-13 244	-1 136	0	0
A.IV.3. Jiný výsledek hospodaření minulých let	0	0	0	0	0
A.V.1. Výsledek hospodaření běžného účetního období	359	2 907	3 006	2 044	2 169
A.V.2. Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku	0	0	0	0	0
B. Cizí zdroje	33 588	27 249	22 544	33 539	31 161
B.I. Rezervy	0	0	0	0	0
B.I.1. Rezervy podle zvláštních právních předpisů	0	0	0	0	0
B.I.2. Rezerva na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
B.I.3. Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
B.I.4. Ostatní rezervy	0	0	0	0	0
B.II. Dlouhodobé závazky	0	10 803	6 896	6 736	6 773

B.II.1. Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
B.II.2. Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
B.II.3. Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
B.II.4. Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0
B.II.5. Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
B.II.6. Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
B.II.7. Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
B.II.8. Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0
B.II.9. Jiné závazky	0	10 803	6 896	6 736	6 773
B.II.10. Odložený daňový závazek	0	0	0	0	0
B.III. Krátkodobé závazky	17 647	4 827	5 468	5 037	6 324
B.III.1. Závazky z obchodních vztahů	5 568	3 999	4 585	4 247	4 848
B.III.2. Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
B.III.3. Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
B.III.4. Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0
B.III.5. Závazky k zaměstnancům	409	449	450	470	517
B.III.6. Závazky ze soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	243	269	270	286	319
B.III.7. Stát – daňové závazky a dotace	0	48	132	0	288
B.III.8. Krátkodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	317
B.III.9. Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
B.III.10. Dohadné účty pasivní	71	30	5	5	0
B.III.11. Jiné závazky	11 356	32	26	29	35
B.IV. Bankovní úvěry a výpomoci	15 941	11 619	10 180	21 766	18 064
B.IV.1. Bankovní úvěry dlouhodobé	15 941	11 619	10 180	20 124	20 124
B.IV.2. Krátkodobé bankovní úvěry	0	0	0	1 642	1 696
B.IV.3. Krátkodobé finanční výpomoci	0	0	0	0	0
C. I. Časové rozlišení	476	157	260	177	188
C.I.1. Výdaje příštích období	476	157	260	177	188
C.I.2. Výnosy příštích období	0	0	0	0	0

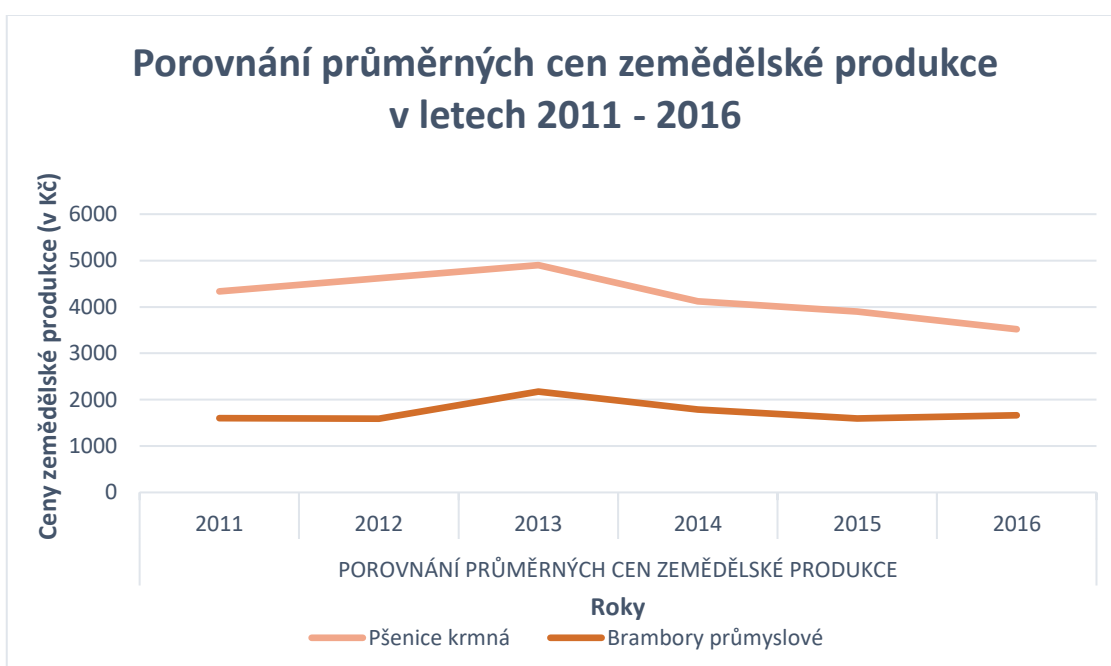
Příloha 2: Výkaz zisku a ztráty ZD Strmilov za období 2011 – 2015

Výkaz zisku a ztráty ke dni 31. 12. - v celých tis. Kč	2011	2012	2013	2014	2015
I. Tržby za prodej zboží	0	0	0	0	0
A. Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0	0	0	0
Obchodní marže	0	0	0	0	0
II. Výkony	23 164	27 812	24 207	26 614	28 745
II.1. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	19 616	25 133	23 154	24 900	24 528
II.2. Změna stavu zásob vlastní činnosti	2 423	903	-606	368	971
II.3. Aktivace	1 125	1 776	1 659	1 346	3 246
B. Výkonová spotřeba	16 646	18 004	19 267	19 569	21 182
B.1. Spotřeba materiálu a energie	13 736	14 764	15 829	15 168	16 482
B.2. Služby	2 910	3 240	3 438	4 401	4 700
Přidaná hodnota	6 518	9 808	4 940	7 045	7 563
C. Osobní náklady	9 059	9 457	9 884	10 024	10 740
C.1. Mzdové náklady	6 449	6 733	7 017	7 142	7 749
C.2. Odměny členům orgánů obchodní korporace	0	0	0	0	0
C.3. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	2 172	2 262	2 344	2 389	2 559
C.4. Sociální náklady	438	462	523	493	432
D. Daně a poplatky	447	439	407	454	336
E. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	3 257	3 561	3 290	2 913	3 782
III. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	2 073	1 379	1 423	1 225	2 105
III.1. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	1 476	1 271	1 347	1 141	1 972
III.2. Tržby z prodeje materiálu	597	108	76	84	133
F. Zůstatková cena prodaného dlouh. majetku a materiálu	580	731	706	485	966
F. 1. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	561	721	690	469	948
F.2. Prodaný materiál	19	10	16	16	18
G. Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti	0	2	0	-2	0
IV. Ostatní provozní výnosy	7 135	7 342	12 205	8 291	8 987
H. Ostatní provozní náklady	515	469	465	718	659
V. Převod provozních výnosů	0	0	0	0	0
I. Převod provozních nákladů	0	0	0	0	0

*Provozní výsledek hospodaření	1 868	3 870	3 816	1 969	2 172
VI. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0
J. Prodané cenné papíru a podíly	0	0	0	0	0
VII. Výnosy z dlouh. fin. majetku	0	0	0	0	0
VII.1. Výnosy z podílů v ovládaných osobách a účet. jednotkách	0	0	0	0	0
VII.2. Výnosy z ostatních dlouh. cenných papírů a podílů	0	0	0	0	0
VII.3. Výnosy z ost. dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
VIII. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
K. Náklady z finančního majetku	0	0	0	0	0
IX. Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0
L. Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	0	0	0	0	0
M. Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	0	0	0	0	84
X. Výnosové úroky	0	0	0	0	0
N. Nákladové úroky	1 103	907	806	688	718
XI. Ostatní finanční výnosy	0	0	28	12	0
O. Ostatní finanční náklady	409	91	32	41	30
XII. Převod finančních výnosů	0	0	0	0	0
P. Převod finančních nákladů	0	0	0	0	0
*Finanční výsledek hospodaření	-1 512	-998	-810	-717	-832
Q. Daň z příjmů za běžnou činnost	0	0	0	0	0
Q.1. splatná	0	0	0	0	0
Q.2. odložená	0	0	0	0	0
**Výsledek hospodaření za běžnou činnost	356	2 872	3 006	1 252	1 340
XIII. Mimořádné výnosy	6	35	0	792	829
R. Mimořádné náklady	3	0	0	0	0
S. Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0	0
S.1. splatná	0	0	0	0	0
S.2. odložená	0	0	0	0	0
*Mimořádný výsledek hospodaření	3	35	0	792	829
T. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	0	0	0	0	0
***Výsledek hospodaření za účetní období	359	2 907	3 006	2 044	2 169
****Výsledek hospodaření před zdaněním	359	2 907	3 006	2 044	2 169

Příloha 3 – Výňatek z průměrných ročních cen zemědělských výrobků v letech 2011 – 2016 včetně grafu (zpracováno dle ČSÚ)

Výňatek z průměrných ročních cen zemědělských výrobků v letech 2011 - 2016 (ČSÚ)							
Výrobek	Měrná jednotka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pšenice krmná	tuna	4 335	4 620	4 901	4 119	3 902	3 519
Brambory průmyslové	tuna	1 604	1 590	2 174	1 786	1 596	1 665

Příloha 4: Náklady na realizaci nových kanceláří

NÁKLADY NA OSVĚTLENÍ A KANCELÁŘSKÝ NÁBYTEK			
Položka	Počet kusů	Částka (v Kč)	Obchod
Závěsné zářivkové svítidlo 6983 Soft Graphite (NOWODWORSKI)	3	8 637	Hallux svítidla
GW-Montreal - Regál 211 (Bílá)	4	25 980	Jena-nábytek
Kancelářská židle - Smart (Černá)	2	1 298	Jena-nábytek
Police - Portoriko Typ 14 (Bílá Arctic/Grafit matný rolovaný)	4	5 596	Jena-nábytek
GW-Profi-Skříň, 4 police (Světle šedá)	4	25 996	Jena-nábytek
GW-Montreal - Stůl s regálem (Bílá)	4	32 476	Jena-nábytek
Kancelářská židle - Alex (Černošedá)	4	6 716	Jena-nábytek
Celková částka (v Kč)		106 699	

NÁKLADY NA MATERIÁL			
Položka	Množství	Částka (v Kč)	Obchod
Dveře INTER-AMBER 03SD fólie - voština - 60-90 P/L (600x1970)	2	4 988	Stavebniny DEK
Obložková zárubeň ECO TOP (fólie), DIN, příčka 75-95 P/L	2	5 336	Stavebniny DEK
Materiál na sádkartonové příčky (15 m ²)	1	6 309	Stavebniny DEK
Materiál na vnitřní omítku včetně malby (160 m ²)	1	21 744	Stavebniny DEK
Materiál na úpravy a vyhotovení vnitřní dlažby (48 m ²)	1	11 130	Stavebniny DEK
Dlaždice slinutá DAK63433 (48 m ²)	1	35 233	Rako
Celková částka (v Kč)		84 740	

Příloha 5: Inzerce zemědělských strojů

Domovská stránka > Inzeráty > Zemědělská zařízení > Sklízecí stroje > Kombajn Žací mlátička a příslušenství > Kombajn > Claas TUCANO 570

Claas TUCANO 570

Typ inzerátu :	Prodej / Nabídka
Značka :	7 2119
Značka :	Claas
Typ :	TUCANO 570
Stav :	Použité - velmi dobrý stav
Rok :	2016
Hodiny provozu motoru :	464 h
Hodiny provozu mlátičky :	246 h
Řezná šířka :	6.80 m
Počet vibrátorů :	žádné vytřásadlo
Zařízení různé :	drtič , rozmetadlo plev , řepkový adapter , 4 pohonná kola , klimatizace , řezací vozík , pila na řepku , vybavení pro kukuřici , Kabína
Dostupnost :	Dostupné
Cena bez DPH :	4 481 052 Kč <input type="text" value="CZK (Kč)"/>

Domovská stránka > Inzeráty > Zemědělská zařízení > Sklízecí stroje > Kombajn Žací mlátička a příslušenství > Kombajn > Claas TUCANO 570

Claas TUCANO 570

Typ inzerátu :	Prodej / Nabídka
Značka :	SAL109165
Značka :	Claas
Typ :	TUCANO 570
Stav :	Použité - NC
Rok :	2014
Hodiny provozu motoru :	615 h
Řezná šířka :	7,50 m
Z první ruky :	Ne
Cena bez DPH :	4 902 642 Kč <input type="text" value="CZK (Kč)"/>

Claas TUCANO 570

Typ inzerátu :	Prodej / Nabídka
Značka :	191071201000002
Značka :	Claas
Typ :	TUCANO 570
Stav :	Použité - NC
Rok :	2015
Hodiny provozu motoru :	377 h
Hodiny provozu mlátičky :	178 h
Zařízení různé :	rozmetadlo plev , klimatizace , řezací vozík , Kabina
Dostupnost :	Dostupné
Cena bez DPH :	5 024 611 Kč <input type="text" value="CZK (Kč)"/>

Claas Jaguar 860

Typ inzerátu :	Prodej / Nabídka
Značka :	3289272
Značka :	Claas
Typ :	Jaguar 860
Stav :	Použité - NC
Rok :	2015
Hodiny provozu motoru :	660 h
Hodiny provozu rotoru :	525 h
Z první ruky :	Ne
Cena bez DPH :	6 761 351 Kč <input type="text" value="CZK (Kč)"/>

6 761 351 Kč bez DPH

Domovská stránka > Inzeráty > Zemědělská zařízení > Sklízecí stroje > Silážní kombajn & příslušenství > Samojízdné sklízecí řezačky > Claas 860

Claas 860

Typ inzerátu :	Prodej / Nabídka	
Značka :	Claas	
Typ :	860	
Stav :	Použité - velmi dobrý stav	
Rok :	2015	
Hodiny provozu motoru :	578 h	
Hodiny provozu rotoru :	400 h	
Z první ruky :	Ano	
Dostupnost :	Dostupné	
Cena bez DPH :	6 284 079 Kč	<input type="text" value="CZK (Kč)"/>

Domovská stránka > Inzeráty > Zemědělská zařízení > Sklízecí stroje > Silážní kombajn & příslušenství > Samojízdné sklízecí řezačky > Claas JAGUAR 860

Claas JAGUAR 860

Typ inzerátu :	Prodej / Nabídka	
Značka :	21500433	
Značka :	Claas	
Typ :	JAGUAR 860	
Stav :	Použité - dobrý stav	
Rok :	2015	
Hodiny provozu motoru :	445 h	
Výrobní číslo :	49601047	
Z první ruky :	Ne	
Dostupnost :	Dostupné	
Cena bez DPH :	6 178 018 Kč	<input type="text" value="CZK (Kč)"/>

Příloha 6: Výňatek z aktuálních sazeb podpor PGRLF (Program Zemědělec)

Sazby podpor

Aktuální sazby podpor

Sazby podpor pro roky 2014, 2015 a 2016

VÝŠE SAZBY	PROGRAM	PRO ŽÁDOSTI ZAREGISTROVANÉ V OBDOBÍ
2,5 % p.a. Zemědělec		3. 2. 2014 – 30. 9. 2014
2,5 % p.a.		2. 4. 2015 – 30. 9. 2015
2 % p.a.		1. 10. 2015 – 30. 9. 2016

Příloha 7: Postup výpočtu rozvržení nákladů na kukuřici a travní porosty

Druh plodin/trav	Výměra (v ha)	Počet sečení v roce	Sečená plocha za rok (v ha)	Sečená plocha za 10 let (v ha)	Zatížení stroje
Trvalý travní porost	250	2	500	5000	1
Jetel	57,33	2	114,66	1146,6	1
Kukuřice	100	1	100	1000	3

KROK 1

Výpočet zvýšení plochy vlivem zatížení stroje

Zatížení stroje x Sečená plocha za 10 let (v ha)

Kukuřice = 3 * 1000 ha = 3000 ha

KROK 2

Odečet plochy trav sloužící pro tvorbu sena (50 ha trav ročně)

Celková plocha - Plocha na tvorbu sena (v ha)

Plocha za 10 let = 5000 ha - 500 ha = 4500 ha trav k tvorbě senáží

KROK 3

Součet veškerých ploch k tvorbě senáží a siláží s vlivem zatížení stroje

Trvalý travní porost + Jetel + Kukuřice

$$4500 + 1146,6 + 3000 = 8646,6 \text{ ha za 10 let}$$

KROK 4

Výpočet koeficientů zatížení stroje

Celková výměra včetně zatížení stroje / Výměra trav, kukuřice

$$\text{Koeficient kukuřice} = 3000 \text{ ha} / 8646,6 \text{ ha}$$

$$\text{Koeficient kukuřice} = 0,346957185$$

$$\text{Koeficient trav} = 5646,6 \text{ ha} / 8646,6 \text{ ha}$$

$$\text{Koeficient trav} = 0,6530042815$$

KROK 5

Výpočet nákladů na 1 ha trav, kukuřice

*Náklady na 10 let * Koeficient zatížení stroje / Plocha za 10 let bez zatížení stroje*

$$\begin{aligned} \text{Náklady na 1 ha trav} &= 1\,200\,000 \text{ Kč} * 0,6530 / (4500 \text{ ha} + 1146,6) \\ &= 138,78 \text{ Kč za 1 ha} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Náklady na 1 ha kukuřice} &= 1\,200\,000 \text{ Kč} * 0,3469 / 1000 \text{ ha} \\ &= 416,35 \text{ Kč za 1 ha} \end{aligned}$$